

MÁGYAR VENDÉGLŐS-

és

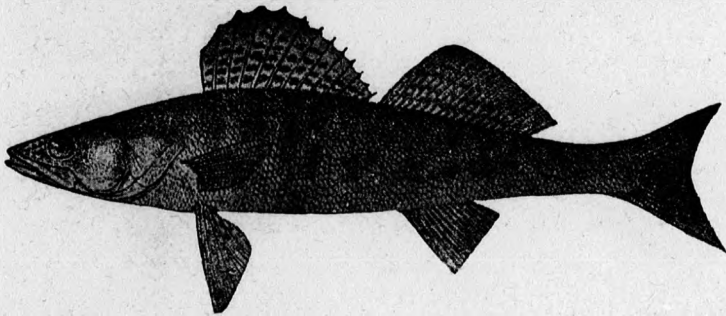
KAVÉS-IPAR

VI. évfolyam. Budapest, 1903. december 15-én. 24. szám.

Szerkesztőség és kiadóhivatal

Budapest, VIII. ker., Bérkoosis-utoza 18. sz.

Alapított 1820.

Fanda Ágoston

halászmester

BUDAPEST, Központi vásárcsarnok.

Első budapesti mindennemű élő- és jegelt halak nagy raktára.

Szállít a legmagasabb királyi udvar, valamint József Ágost főherceg ur Ő fensége udvara számára.

Budapest székesfőváros összes nagy szállodáinak szállítója.

== A legjobb pezsgő ==

~~~~~

»Diadal Sec«

~~~~~

Eberhardt Antal és Társa

== gyárából, Budafok. ==

MATTONI-FÉLM

GIËSSHÜBLER

legfinizáltabb éremyos

SAVANYU-KŰT

legjobb asztali- és üdítő ital,
kítőnő hatásának bizonyult köhögésnél,
gégebajoknál, gyomor- és hólyaghu-
rutnál.

Mattoni Henrik, Karlsbad és Budapest.

Mattoni
Henrik
Budapest,

Teréz-körut 37.

DOMINO

sec
PEZSGŐ

PÁRISI VILÁGKIÁLLÍTÁS
1900
ARANY ÉREM

IRODA:
BUDAPEST
ÜLLŐI ÚT 60.

BELATINY ARTHUR
GYÁR: VELENCZE FEJÉRM.

1871. Haggenmacher H. Sörfözde

5 MILLIÓ PALACZK

125.000 HECTOL

ÉVI TERMELÉS

Palaczk Sör

Kiválólegésűek:

Szalonsör.
Maláta Sör.

GYÁRTÓI TÖRTÉNESEK

Megrendelési helyek: Budapest V. Kádár-utca 5.
Haggenmacher Kőbánya-Haggenmacher Budafok.

Förster Konrád

nagyvendéglője az „Alkotmányhoz”
Budapest, V. ker., Váci-körút 68.

Müncheni Löwenbräu-sör főraktára.

MÜNCHENI LÖWENBRAU

kiviteli sör palaczkokban a vidéki családi asztalokra, mely heteken át jól tartja magát, 30 vagy 50 palaczkot tartalmazó rekeszekben lesznek szállítva. Egy rekesz 30 kiviteli palaczk ára kor. 18.90, vissza rekesz- és palaczkbetét kor. 6.—. Egy rekesz 50 kiviteli palaczk ára kor. 29.50, vissza rekesz- és palaczkbetét kor. 8.—. Helyben a házhoz szállítva 30, 46 és 60 fillér palaczkja. Palaczkbetét 10 fillér. Vizszentelárusítóknak megfelelő árengedmény úgy palaczk mint hordósör vásárlásnál.

— — **Telefon 26-35** — —

Ifjusági egyesület

állandó, esetleg táncmulatságra alkalmas helyiséget keres. Ajánlatok „Hunnia” jelige alatt e lap kiadóhivatalához küldendők.

BORHEGYI F.

palaczkozott bor, pezsgő, likőr, cognac, rum és tea főraktára
BUDAPESTEN, Gizella-tér 1. (Haas-palota)
ajánlja a legjobb

**francia és magyar pezsgőket,
cognacot és likőröket gyári áron.**

Belföldi borait az első hirneves bortermelőktől a legjutányosabb áron szolgáltatja.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan teljesíttetnek.

TELEFONSZÁM 218.

Kávéházi felszerelések

**NOVÁGH
KÁROLY**
Budapest

/V., Egyetem-utca II. sz.

MŰ- ÉS DISZMŰ-ESZTERGÁLYOS, elefántcsont-tekegolyó és KÁVÉHÁZI JÁTÉKSZEREK készítője. Tajték- és borostyánkő, dohányzó-szerek, u. m. LIGNUM SANC-TUM-GOLYÓK, bábuk és sétatotok.

Javítások a legolcsóbb árszámítás mellett elfogadtnak.

A legfinomabb palaczkosör

a világhírű pilseni polgári sörfözde alapított 1842-ben.

„pilseni ösforrás”

nevezetű gyártmánya.

Vidékre pasteurizálva küldetik, miáltal 4-6 heti tartósság biztosítva. — Budapestben házhoz szállítva. — Rendelvényeket szintgy hordósörre kérjük kizárólag címünkre, mint a magyarországi vezérképviselőhöz küldeni

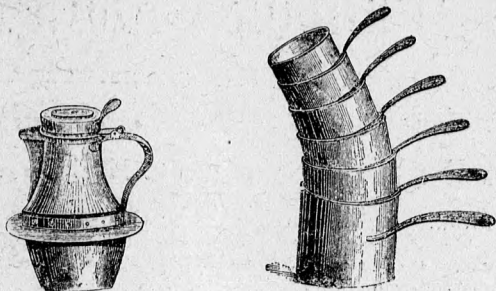
— **MEZEY ÉS TÁRSA** —
BUDAPEST, IX., Ranolder-u. 4.

Telefon 58-60.

Reichenberger Károly

Budapest, VIII., Kender-utca 34. sz.

Telefon — 6155.

Mindennemű rézműves munkákra, ércnyomás, ércsztergálás és ércsajtólásra, motorerőre berendezett gyár.

Vörösrézfőzőedények szállodák, kávéházak és vendéglők részére.

Vörösrézfürdőkályhák, a hengeren ellátott telepekkel, fürdőkádak, vörösréz, horgony és vaslemezből.

Vörösrézmosóüstök, vörösréz takaré- és asztaltűzhelyüstök minden nagyságban és alakban.

Vörösrézedény és vaslemez edények ónozása tiszta angol ón teli fürdőben.

Továbbá mindennemű gyár-berendezések vegyészeti-, cukor- s szeszgyárak, serfőződéek, gyógyszereszek és vegyészek részére.

Költségvetések és árjegyzék ingyen és bérmentve.

Mindennemű czélokra szolgáló

JÉGSZEKRÉNYEKET

SÖR- és BORKIMÉRŐ-KÉSZÜLÉKEKET

pinczevezetékekkel vagy a nélkül.

HÜTŐTELEPEKET ÉS JÉGGYÁRTÓ BERENDEZÉSEKET

(szénsavrendszerrel, melynél az üzemköltség elenyészőleg csekély, ha a hajtóerő már meg van) szállítanak:

DR. WÁGNER ÉS TÁRSAI

egyesült gyárak, mint betéti társaság.

Budapest, IX., Timódy-utca 3/a. sz.

Bécs, XVIII., Schoppenhauerstr. 45.

STANIOLKUPAK-GYÁR.

Szikkviz-gyár berendezések.

Prospektus ingyen és bérmentve.

Besztercebányán

a Bethlen Gábor és Deák Ferencz-utczát metsző téren a takarékpénztár tulajdonát képező bérpalotában egy fényesen berendezett

nagy kávéház, étterem és söröspincze

mellékhelyiségekkel, nemkülönben a szemben fekvő sétánnyal azonnal

szabadkézből bérbeadó.

A kávéház, étterem és söröspincze berendezéssel, illetve felszereléssel van ellátva.

Bérbe venni szándékozók forduljanak személyesen a

Besztercebányai Takarékpénztárhoz, Besztercebányán.

Igyunk »Vegetál«-t!

VEGETAL,

az 1755. év óta fennálló

Malburg E. Ad. és Fia

smiriczi cég által készített kiváló likör, egészséges, étvágygerjesztő, az emésztést előmozdító.

Magyarországon eddig ismeretlen.

Kapható minden előkelő kávéházban.

Magyarországi vezérképviselő:

KÁLLAY JENŐ,

Budapest, V., Sétatér-utca 7. sz.

Igyunk »Vegetál«-t!

Magyar Vendéglős- és Kávés-Ipar

— A SZÁLLODÁS-, VENDÉGLŐS-, KORCSMÁROS- ÉS KÁVÉS-IPAR ÉRDEKEIT ELŐMOZDÍTÓ SZAKLAP. —

A SZÁLLODÁSOK, VENDÉGLŐSÖK, KÁVÉSOK, PINCZÉREK ÉS KÁVÉSEGEDEK ORSZÁGOS NYUGDIJ-EGYESÜLETE. — A DEBRECZENI SZAB. KIR. VÁROSI SZÁLLODÁSOK, VENDÉGLŐSÖK, KÁVÉSOK ÉS KORCSMÁROSOK IPARTÁRSULATA. — A NAGYVÁRADI SZÁLLODÁSOK, VENDÉGLŐSÖK, KÁVÉSOK ÉS KORCSMÁROSOK IPARTÁRSULATA. — AZ UJVIDÉKI SZÁLLODÁSOK, VENDÉGLŐSÖK ÉS KORCSMÁROSOK IPARTÁRSULATA. — A KASSAI VENDÉGLŐSÖK, KÁVÉSOK, KORCSMÁROSOK ÉS PINCZÉREK EGYLETE. — AZ ARADI VENDÉGLŐSÖK ÉS KÁVÉSOK IPARTÁRSULATA. — A SZEGEDI SZÁLLODÁSOK, KÁVÉSOK, VENDÉGLŐSÖK ÉS KORCSMÁROSOK IPARTÁRSULATA. — A GYŐRI SZAB. KIR. VÁROSI VENDÉGLŐSÖK, ITALMÉRŐK ÉS KÁVÉSOK IPARTÁRSULATA. — A SZATMÁR SZAB. KIR. VÁROSI VENDÉGLŐSÖK, KÁVÉSOK ÉS PINCZÉREK EGYESÜLETE. — A POZSONY SZAB. KIR. VÁROSI SZÁLLODÁSOK, VENDÉGLŐSÖK, KORCSMÁROSOK ÉS KÁVÉSOK IPARTÁRSULATA. — A BUDAPESTI KÁVÉS-IPARTÁRSULAT. — A BORSODMEGYEI VENDÉGLŐSÖK, KÁVÉSOK ÉS KORCSMÁROSOK EGYESÜLETE.

HIVATALOS LAPJA.

<p>ELŐFIZETÉSI ÁRAK:</p> <p>Negyedévre . . . 3 korona Egész évre . . . 12 korona Félévre . . . . . 6 „ Egyes szám ára 50 fillér.</p> <p>Felelős szerkesztő: F. KISS LAJOS</p>		<p>Megjelen minden hó 1. és 15. napján</p> <p>Kéziratok nem adatnak vissza</p> <p>Főszerkesztő: Dr. Solti Ödön</p>	<p>Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, VIII., Bérkocsis-utca 18. Hirdetések felvétele ugyanott.</p> <p>Szerkesztő és kiadóhivatali főnök: BARTA BÉLA</p>
--	--	---	---

Boldog ünnepeket!

A karácsonyi szent ünnepek alkalmával őszinte szívvél-lélekkel kívánunk boldog ünnepeket lapunk összes hiveinek, olvasóinak, előfizetőinek és barátainak, annak a nagy családnak, melyhez bennünket nemcsak a törekvések, hanem a baráti és kartársi szeretetnek elválaszthatlan kapcsai fűznek.

A mikor pedig a béke és szeretet millió és millió lángjai kigyulnak, száljon megelégedés, béke, családi boldogság mindnyájunk otthonába, sokat megpróbált iparunk fölött pedig forduljon jobbra az idők járása.

Boldog ünnepeket!

A Magyar Vendéglős és Kávés-Ipar szerkesztősége.

A pinczér-szakoktatásról.*)

Glück Frigyes beszéde.

Mélyen tisztelt közgyűlés!

A központi igazgatóság és igazgató tanács ímént előterjesztett évi jelentéséből a szövetség egyes szakosztályainak tevékenységéről is elég kimerítő beszámolót méltóztatott hallani. Ezen jelentéshez kevés hozzáadni valóm van, de mégis mielőtt e csekély munkának „A budapesti szállodások, vendéglősök és korcsmárosok ipartársulata — szakirányú tanonciskolája, a debreczeni és miskolci szakiskolák ismertetése” bemutatásával foglalkoznék, méltóztatassanak megengedni azt, hogy újból és újból felidézsem azt a fontos határozatot, melyet 1900-ban Aradon hoztunk s mely a tanoncoktatás országos szervezésére vonatkozott. (Halljuk.)

Hogy ezen országos szervezés a tanoncoktatásnál mily fontos, azt sem én, sem más kellőképp megítélni és méltányolni nem képes, de hogy a jövőben egész

szakmánkat más irányba fogja terelni, már most is biztosra vehetjük, sőt — ha a kartársi együttérzés és összetartás, iparunk szeretete nemcsak oly mérvben lesz meg, mint ma, hanem még fokozódni is fog — ettől remélhetjük, hogy a jövő a vendéglősökre nézve a mainál sokkal jobb lesz.

E reményünk annyival inkább jogosult, ha megfontoljuk mennyi küzdelem és mennyi fáradozás kell ahhoz, hogy jogos kívánságainkat és közérdekű törekvéseinket megvalósítsuk és hogy — azokról beszámolván — minden egyes tényt itt bemutatni lehetetlenség! Nemcsak általában, hanem saját kis üzleteinknél is, melyeknek lebonyolítása oly fáradságos és küzdelmes — napról-napra tapasztalhatjuk, hogy mily nagy akadályokba ütközik jogaink fenntartása és megvédése. Súlyosbítja helyzetünket, hogy ezen jogok jórészt nem olyan természetűek, mint egyes más ipari foglalkozásokéi, melyeket törvények és rendeletek pontosan és világosan megállapítanak és körülírnak, hanem olyanok, melyeket apránként és saját erőnkkel kell kivivnunk, mert a nagyközönség és az arra hivatott hivatalos körök kérelmeinket és törekvéseinket még mindig nem tartják jogosaknak és igazságosaknak, nem — még amiről legelőbb szólottam — a szakoktatás országos szervezését illetőleg sem, noha mi hangoztattuk legelőször az iparoktatás szakszerű alapra helyezésének szükségességét (Általános helyeslés), ezt az elvet a gyakorlati életben szakiskoláink létesítésével meg is valósítottuk és emellett minden egyes kínálkozó alkalommal nem győztük eléggé hangoztatni azt, hogy nemcsak a mi iparunknál, de minden egyes iparunknál a legeslegelső alapkö: a tudás.

Epen ezért — mélyen tisztelt uraim, midőn a szeretett hazánk székesfővárosában legutóbb lefolyt Szent-Istvánnapi iparostanonc- és segédmunka-kiállítás alkalmával abba a milieube, abba a körbe láttuk magunkat, illetve, ahová tartozunk: az iparosok közé — egyikük el — nagy megelégedés, az elégtétel és büszkeség érzése töltötte el mindnyájunk lelkét, mert most legalább ország-világ előtt — de a hivatalos körök előtt is megállapítottuk azt, hogy hova valók vagyunk; magunk pedig rátaláltunk arra az utra, amelyen törhetlen erővel és kitartással kell tovább haladnunk.

És e kiállítás napjaiban, melyekben oly udvarias munkatársakra találtunk, kikre joggal lehetünk büszkék,

*) Előadói jelentés. Elmondotta a M. V. O. Sz. szeptember hó 10-én Temesvárott tartott III. rendes évi közgyűlésén.

megtanultuk, hogy ott lakozik az erő, ahol a munka egyesül!

Mindennek megjön a maga gyümölese és ha most talán mi nem is fogjuk élvezni azt, azok, kik utánunk következnek, kikről nekünk kell gondoskodni, annál bőségesebben fogják azokat élvezni! és nem teljesítenék legszentebb feladatainkat, ha egy francia mondás szerint az lebegne szemünk előtt: *Après nous le déluge!*

Jó és szép eredményt értünk tehát el, de megállunk még itt sem szabad.

A jövő munkásságának meg kell könnyítenünk az elismertetést!

És e tekintetben igen sok teendő vár még ránk. Hiszen Magyarország kereskedelemügyi minisztere maga jelentette ki, hogy hazánk iparfejlődése még igen kicsiny, nem áll oly polcon, mint más európai államokban utalván Angliára, hol minden egyes munka céltudatos és hol az időt is a szó átvitt értelmében pénzre változtatják. Amint mondják, mi még nem vagyunk annyira, hogy az idővel annyira tudnánk takarékoskodni, hogy azt csengő pénzzé átváltóztassuk. De megjön ennek is az ideje, mert — mint ugyanezen alkalommal jelentette ki a miniszter, Németország példaadása után meg van erre adva a lehetőség. Németország ipara és kereskedelme pár évvel ezelőtt még távolról sem állott oly magas fokon, mint aminőt Angliáé már régtől fogva elfoglalt, ma azt már mégis utolérte, sőt egyéb államokat meg is előzött.

A *szkolasztikus irány, a tanultság és műveltség a „Schulmeisterkedés” az, melynek Németország e nagy haladást köszönheti.* Már majdnem mindenki gunnyal nézett a folytonos schulmeisterkedés miatt nevetségessé vált német nemzetre, mely fiait nemcsak németnek, hanem schulmeisternek is akarta nevelni. De ha nevetségés, mégis jó volt ez, mert minden egyes tanult ember, az egész nemzet megtanult a maga útján céltudatosan járni s noha eleinte néha sántikált ezernyi lépéssel — ha lassan is — előrehaladt. Így érte először utól, majd így szárnyalta tul — Angliát is beleértve — az ipar terén Németország az összes nemzeteket.

Mit mondjak még többet a tudás, az iskolázottság hasznának bebizonyítására? Hisz tudom, hogy mindnyájunkban, akik itt vagyunk, megvan a jóindulat iparunk fejlesztésének e legfontosabb tényezője iránt. *De ez nem elég! Ne tartsuk e jóindulatot magunkban, ne legyen ez csak a magunk meggyőződésének folyamánya, hanem közöljük, oltuk át azt mások, rajtunk kívül állók szívébe-lelkébe is, hogy az valóságos közkinccsé váljék.* (Lelkes éljenzés.)

Tehetjük ezt, mert — mint már említettem, — az idej iparostanonez- és segédmunka-kiállításon mi is elnyertük az elismerés babériját. De egy elismerés mégis a legkedvesebb volt, amikor a mi drága, kedves, jó ősz királyunk — akit a magyarok Istene hazánknak sokáig tartson meg! — a mi kiállításunkban üritette ki Tokaj legjobb cseppjét a haza, a magyar ipar javára! Szálljon is annyi áldás hazánkra és iparunkra, ahány cseppből állott az a korty! (Szünni nem akaró lelkes éljenzés és taps.)

Szeretett kartársaim!

A szakoktatás jelentőségének e rövid jellemzése után fel kell még említenem, hogy amig tavalyi jelen-

tésemben a szakoktatás országos szervezésének kezdő munkájáról szólottam, ez alkalommal — az itt bemutatott ismertető füzet révén, — már e szervezés eredményéről vagyok szerencsés jelentést tehetni. Két szakiskola nyílt meg ez évben Debreczenben és Miskolcra, hol az eszmének lelkes hívei találkoztak. E szakiskolák állapotáról a tanoneziskolai kiállítás alkalmával kiadott ismertetésünk kellő tájékoztatást nyújt s él bennünk a remény, hogy ottani kartársaink buzgalma mindkét iskolában a növendékek számát iparunk kimondhatlan hasznára és előnyére szaporítani, az iskolák megerősödését és fejlődését előmozdítani fogja. A debreczeni iskolának 25, a miskolcziak 21, a budapestinek 267 tanulója volt, ugy, hogy mondhatom, miszerint szakiskoláinkat nyolcz év alatt 3500 fű látogatta és ha ezek mindegyikéből nem is lesz világhírű szállodás, szabad reményelnünk, hogy 3500 vendéglősfunk van, kik közül több mint 300 külföldre ment és kik iparunkat lelkes és modern szellemmel fogják fel.

Mindezek után indítványozom uraim, hogy Ö Felsőégének a királynak, továbbá a kereskedelmi és közoktatási miniszter uraknak a szövetségi közgyűlés alkalmából fejezzük ki hódolatunkat, továbbá, hogy a szakoktatás országos szervezése s új szakirányu tanoneziskolák létesítése érdekében intézzünk újabb feliratot a magas kormányhoz. (Általános helyeslés.)

Most pedig köszönöm figyelmüket, melylyel előadásomat meghallgatták és kérem annak szives tudomásul vételét. (Éljenzés.)

A kismértékben való elárusítási jog kiterjesztése.

(F. K. L.) Az állami italmérési jövedékről szóló 1899. évi XXV. törvénycikkeknek a vendéglős iparra sérelmes rendelkezései, a termelőknek nyújtott kedvezmények, a szatécok által a törvényes rendelkezések kijátszása miatti panaszok napról-napra szaporodnak. Vendéglőseink, kik némi resignációval türik ipartörvényünk hiányosságát és ökölbe szorult kézzel szenvedik el az állami és községi hatóságok basáskodó visszaéléseit, — hisz a sok sikertelen kísérlet után mit is tehetnének egyebet? — egyedüli mentesítést, egyedüli orvosságot most már csakis az italmérési törvény szigorú végrehajtásától remélnek. Ez az oka annak, hogy a vendéglősök országos tanácskozásain veres fonalként húzódik végig az a törekvés, mely az idézett törvényben és az annak végrehajtása tárgyában kiadott rendeletben foglalt intézkedések szigorú betartását czélozza, világos jelül annak, hogy a folyton rosszabbodó közgazdasági viszonyok közt a bor lett a korcsmáros mindennapi kenyere és hogy a vendéglős elvesztve immár mindent, lerokadva az óriási állami és községi terhek sulya alatt, kereseti forrásai közül legalább ezt az egyet igyekszik magának megmenteni.

Ily körülmények közt méltán keltett vendéglőseink körében általános megdöbbenést a „Magyar Szőlősgazdák Országos Egyesületének” a kismértékben való elárusítási jog kiterjesztésére irányított törekvése, melynek végcélja az, hogy az állami törvényhozási és községi alkalmazottak, lelkészek, tanítók, valamint ezek nejei és kiskora gyermekei, nemkülönbön gyakorló szülésznek, szóval mindazok, kiket az 1899. évi XXV. t. cz. 3. §-a ettől a mai napig eltöltött,

Asbestpadlót készítő vállalat
KRUMHOLZ A.

BUDAPEST,

VII., Hungária-körút 157., Csömöri-ut mellett.

Telefon 58—54.

ASBEST-PADLÓ

Prospektusokkal, mintákkal, készített munkák jegyzékével és árjegyzékkel kívánatra szolgálók.

A jelenkor legmodernebb
és legjobb padlója!

Elegáns, teljesen hézagmentes, melegtartó, tűz és víz behatása ellen érzéketlen, gombamentes, rendkívül tartós, könnyen tisztítható, fényesíthető és beereszthető mint a tölgyfapadló. — Vendéglők, kávéházak és nagy forgalmú üzletekben nélkülözhetetlen.

— Hézagmentessége folytán teljesen bakteriummentes. —

a jövőre nézve a kismértékben való elárúsítási joggal ruházottak fel.

Az agrárizmus szertelen törekvései e tulcsapásának végzetessége a vendéglős iparra több mint nyilvánvaló.

A termelők óriási kontingense, talán százezrek, kik eddig boraikat közvetlenül a fogyasztónak nem adhatták el, egy napon válnának a vendéglősök konkurrensaivá!

Érdekes, hogy a termelők, akik teljesen tisztában vannak azzal, hogy a törvény megalkotásánál az volt a fiskális szempont, hogy a vendéglő minél inkább jövedelmező tárgy s így az állami jövedelmek egyik jelentékeny tényezője legyen, a kismértékben való elárúsítási jog kiterjesztése mellett azzal érvelnek, hogy az italmérségi törvény idézett rendelkezése ezer meg ezer szorgalmas kapitálistát gátol az ő szabad keresetében, a termelők egészen a kicsinyben való értékesítésre vannak utalva, akisfogyasztó drágán jut a legalálvalóbb borokhoz stb.

Észünkbe sem jut e tények valóságát kétségbe vonni, csak a belőlük levont következtetést helytelenítjük, mely ha törvényes intézkedések révén valóra válnék, egy csapással tenné tönkre a feleslegessé váló vendéglősipart, melynek művelői — maguknak a termelőknek bevallása szerint is — mégis csak a legjobb fogyasztói a termelőknek.

Készséggel elismerjük, hogy a hanyatló borfogyasztásra a szőlőtermelésbe fektetett óriási értelmi és anyagi tőke nagyságára, az olasz borvám hátrányaira stb. stbire való tekintettel a termelők súlyos helyzetén valahogyan segíteni, a borértékesítés megkönnyítéséről, emeléséről és előmozdításáról gondoskodni kell! Hiszen mindez egy közgazdasági szempontból kiválóan jelentékeny társadalmi osztály érdekeit érinti, melynek más egyéb törekvéseit mi is rokonszenvvel kísérjük. Ámde miért történjék mindez a már amúgy is agyonnyomoritott vendéglősipar legvitálisabb érdekeinek sérelmével? Miért nem inkább a termelőknek nyújtandó más egyéb kedvezményekkel, a boritaladó leszállításával, a bor-olcsóbbá tételét értékesítésének megkönnyítését célzó törvényhozási intézkedések megtételével, az olasz borok behozatalának lehetetlenné tételével, hisz ezek mindegyike egyaránt lehetővé tenné, hogy a termelő borai eladása révén tőkebefektetésének megfelelő hasznát is lássa.

Bármily rokonszenvesek is legyenek tehát előttünk a magyar szőlősgazdák országos egyesületének más egyéb törekvései, és bármily hazafias készséggel nyújtunk kezét azok támogatására: mi, akik az 1899. évi XXV. törvényeziknek iparunkra nézve sérelmes határozatai folytán oly sokat, a törvény s annak végrehajtása tárgyában kiadott utasítás rendelkezéseinek be nem tartása miatt még többet szenvedünk, a kis mértékben való elárúsítási jog kiterjesztéséhez semmi szín alatt hozzá nem járulunk, e törekvés ellen a legelszántabb küzdelmet hirdetjük, és mert meg vagyunk róla győződve, hogy a kormány, mely a szállodás és vendéglősipar közgazdasági jelentőségével teljesen tisztában van, nem fog az agrárizmus egyoldalú törekvéseinek istápolásával ezen iparág teljes tönkretételéhez hozzájárulni, hisszük és reméljük, hogy e törekvés a vendéglősök erőlyes állásfoglalása folytán eredménytelen fog maradni, hisz a már idézett törvény amúgy is csak úgy hemzseg a termelőknek nyújtott kedvezményektől.

Hogy e küzdelmünk mily jogos, méltányos és lojális, mi sem bizonyítja, hogy mi készséggel támogatunk minden oly mozgalmat, mely a borfogyasztás emelését és az értékesítési viszonyok javítását célozza akár az »Országos Magyar Gazdasági Egyesület«, akár a »Magyar Szőlősgazdák Orsz. Egyesülete«, akár a »Magyar Borkereskedők Országos Egyesülete« kezdeményezék azt, és készséggel fogunk támogatni minden oly

A „Budapesti Szállodások és Korcsmárosok Ipartársulata“

minden héten pénteken

társas reggelit

tart. A legközelebbi reggeliket a következő helyeken tartják:

1903. december hó 18-án

ifj. Kommer Ferencz vendéglőjében

IV., Kis-hid-utca.

1903. december hó 25-én

A karácsonyi ünnepek miatt

nincs reggeli.

1904. január hó 1-én

Ujév napján nincs reggeli.

Meghívó.

Ipartársulatunk 1903. évi december hó 7-én, hétfőn este 8 órakor Fürstler Konrad vendéglőjének külön termében (V. ker., Váci-körút 68. sz. a.)

társas-vacsorát

rendez, melyre t. tagjainkat és barátainkat ezennel tisztelettel meghívjuk.

Budapesten, 1903. évi november hó 30-án.

A budapesti kávé-ipartársulat elnöksége:

Kemény,
titkár.

Némai,
elnök.

A legjobb borviz!

a Kristály ásványviz

Árjegyzék kívánatra mindenrová díjmentesen küldetik. Vidékre 25 vagy 50 üveges ládák; a fuvardíjat oda és az üres üvegekért vissza fizeti a Szt.-Lukácsfürdő Kútállalat Budán.

COGNAC

CZUBA-DUROZIER & Cie.

DISTILLERIE FRANCAISE

BUDAFOK (Promontor.)

☛ Mindenütt kapható. ☛

Vezérügynökség RUDA ÉS BLOCHMANN, Budapest.

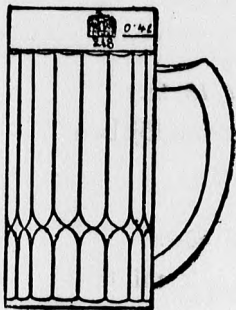
== Megrendeléseknél kérjük tisztelt olvasóinkat mindig lapunkra hivatkozni. ==

ELSŐ MAGYAR ÜVEGGYÁR

Részvénytársaság

BUDAPESTEN

V. ker., Fürdő-utca
és Ferencz József-tér
sarkán
Diana-
fürdő
épület.

Legfinomabb vendéglői
és kávéházi
üvegneműek
nagy raktára.

Romlott borokat dohos, penész vagy hordó-izület és szaga-
kat azonnal és feltétlenül megjavít

BONORAL,

mely teljesen iz és szagnélküli folyadék s a bornak idegen izt nem ad. A **BONORAL** úgy hat, mint valami derítő szer: a kellemetlen dohos izt tartalmazó alkotórészeket (és csupán ezeket) a borból kiválasztja és magában tartja, úgy, hogy egyszerű lefejtéssel a tiszta bortól elválasztható **Hatása biztos!** Ára egy hektóra 3 korona, 5 hektóra 14 korona használati utasítással. Kapható:

ERDŐS JENŐ gyógyszerésznél,

Egerben (Hevesmegye).

A Szinye-Lipóczi Lithion-forrás

Salvator

kitűnő sikerrel használtatik

vese, húgyhólyag, húgydara és köszvénybántalmak ellen. vizeleti nehézségeknél, továbbá a légző és emésztési szervek hurutos bántalmainál.

Húgyhajtó hatású!

Vasmentes! Könnyen emészthető! Csiramentes!

Kapható ásványvízkereskedésekben vagy a Salvator-forrás igazgatóságánál Eperjesen.

Piatnik Nándor és Fiai játékkártya-gyár

BUDAPEST, VII. ker., Csengeri-utca 11. sz.

TELEFON No. 412.

törekvést, mely a vendéglősöknek a termelőkkel való közvetlen érintkezése ügyében fog napvilágot látni. Sajnálattal kell azonban konstatálnunk, hogy ezen életrevaló eszme megvalósítása érdekében egyetlen lépés sem történt és hogy az előkészítési munkálatokról sem a »Magyar Vendéglősök Orsz. Szövetsége«, sem az egyes ipartársulatok hivatalosan tudomással nem bírnak.

A kis mértékben való elárúsítási jog kiterjesztésének a vendéglősipar érdekein kívül utjában áll a közrendészeti és közérkölciségi érdekek sorozata, melyek e törekvésnek a közmorál szempontjából is utját állják. Mert eltekintve attól, hogy az idézett törvényszakasz törlése esetén a közgazdasági tisztviselők könnyen visszaélhetnének jogaikkal, a termelők a III. oszt. kereseti adó, e-elle, ipar és kereskedelmi kamarai illetékek fizetésére is kötelezhetőek volnának, micsoda felfordulása a közrendnek következne be abból, ha a falusi bíró, a községi esküdt, a vármegyei aljegyző, tanító, lelkész, szolgabíró csinálnák meg — most már nemcsak a koreszmárosnak is a konkurencziát?

Ezen tényekkel szemben az érdekelt szőlősgazdának azon kockázatott védekezése, hogy hiszen a kismértékben való elárúsítási jognak törvényben kimondására a termelők javára szükség sincs, mert hiszen az, »akinek van annyi vagyonkája, hogy palackozási engedélyt igényelhet, annak van annyi befolyása is, hogy önmaga helyett inasa, vinczellérje vagy bérese nevére szerezzen engedélyt« — nem lehet ok arra, hogy a termelők törekvései ellen a harcot fel ne vegyük. Aki ezt teszi, csalást követ el, mely ellen sokkal könnyebb védekezni, mint egy már meglévő törvényes intézkedésben foglalt sérelem ellen védekezni.

TÁRCA.

Régi vendégfogadók és kávéházak.

(Utánnyomás tilos.)

A „Magyar Vendéglős- és Kávés-Ipar“ eredeti tárcája.

Nemrégiben fölfedeztük, hogy most van két száz esztendeje annak, hogy I. Lipót király privilégiumlevelével ismét szabad királyi várossá emelte Budát és Pestet; visszaadta a két városnak a régebben uralkodó királyoktól kapott jogokat és kiváltságokat, megtoldván ezeket a jogokat és kiváltságokat új jogokkal és kiváltságokkal.

Az ember szinte megilletődik arra a gondolatra, hogy ez a két százados évforduló voltaképpen Budapest ujjászületésének az évfordulója. Mikor 1686. szeptember 2-án kitakarodott a török Budavárból, fölégetett, elpusztított mindent, ami utjába akadt. Buda és Pest falai között csak füstös romok és halottak maradtak. Ugy kellett ujjáépíteni a két várost a mult romjain. S most, a Budapest ujjászületésének évfordulóján a két százados mult történetének elsárgult lapjaiból föltámadnak az emlékek; a régi akták, a poros fődélű protokollumok megelevenednek s beszélnek arról, hogy mint lett a nagy faluból nagy város, mint nőtt, mint fejlődött nagygyá, a mi szép, hatalmas Budapestünk.

Ma palotasorok állnak ott, ahol hajdan még lakatlan pusztaság volt. Az Andrássy-ut meg a Lipótváros helyén mocsár volt, melyben vadlibát lőtt a pesti czivis. Ma előkelő szállóink, fényesen berendezett kávéházaink eldicsekesznek az idegennek, hogy világváros vagyunk, azt azonban nem tudja az idegen, hogy két-száz esztendővel ezelőtt bizony még szálloda, kávéház nem volt, legfőlebb egy-egy apró csapszék volt, az is az utfélen s csak idők multán, karöltve a fejlődéssel teremtette meg a szállót s a modern kávéházat a kényelemszeretet és a praktikusság.

Érdekes megfigyelni, hogy lassankint mint vezetett rá a kényszerűség az embereket, hogy vendégfogadóra és kávéháza is szükség van.

Nem is csoda. Kétszáz esztendővel ezelőtt bizony még nem igen érezte hiányát a pesti meg a budai polgár sem a vendégfogadónak, sem a kávéháznak. Otthonülő ember volt s ha megszomjazott: saját termésű borát itta. Hogy hol tartották a bankettekét? Pest városa ugyan már a régi jó időben is rendezett bankettet, természetesen tisztujtáskor, de ehez a banketthez nem kellett sem vendéglő, sem szálloda, mert a város pinceszében rendezték az áldomásokat. 1721-ben aztán megszűntek az áldomások, hanem az áldomások helyett lakomákat rendeztek. Így például meg van írva, hogy 1741-ben a tanácsbeliek részére a piaristáknál rendelt ebédet a város tanácsa, melyért 60 forintot utalványozott, a választott polgárságot (a mai városatyákat) pedig 40 forinttal a városházán vendégelte meg. Valószínű, hogy erre a célra szerezték be azt a 136 czintányért és tálalt, melyekre a városi czimer véseéért 1747-ben 9 forint 4 krajczárt adott ki a város.

Elsőnek azok érezték meg a vendégfogadók hiányát, akik eljárógattak a budai, meg a pesti vásárookra. A vásárosok azonban könnyen segítettek magukon, mert az iparos: iparos ismerőséhez szállt, a kereskedő: kereskedő ismerőséhez. Akinek pedig sem ismerőse, sem komája, sem egyéb atyafia nem lakott Pesten, az sátrat ütött, az alatt lakott míg a vásár tartott.

A legelső vendégfogadósok az országot mentén telepedtek meg. Náluk aztán egy-két napra megszállt az utas. Ott olcsó pénzért kapott kosztot is, kvártélyt is. Később aztán élelmes emberek kifundálták, hogy bent a városban is nagyon elkél a vendégfogó. Az eszme gyorsan hódított. Nem sokára annyira elszaporodtak a kocsmák, hogy a két város szabályrendeletet dolgozott ki a kocsmákról és vendégfogadókról.

Érdekesképpen ime egy statutum, amelyet Buda város tanácsa 1701. május 25-én adott ki. Szól pedig ez a statutum ilyedtenképpen:

A vendégfogadók felosztása és az italmérés rendezése tárgyában határozatba ment a mai tanácsülésben:

Hogy ugyanis egy vendégfogadónak legalább 3 szobája legyen szállásra és 8 lóra való istállója.

Ezek a legkisebb fajtájuk és fizetnek czégeradóban 12 rhénus tallért.

Középrendü vendégfogadóknak legyen:

4 vendégszobájuk és 12 lóra való istállójuk és fizessenek czégeradót 18 rhénus tallért.

Nagy vendégfogadóknak legyen:

6 szobájuk és 18 lóra való istállójuk, fizetnek czégeradót 24 rhénus tallért.

*) Eredetijét német nyelven lásd a székesfővárosi levéltárban.

Szabott
árak!

Szabott
árak!

Cs. és kir. udvari szállítók.

LEGUJABB

divatu őszi felöltő	30 kor.	} és főjebb.
sacco-öltöny	24 >	
télikabát	32 >	
gyermek-öltöny	8 >	

Minden darab szintartó gyapjuszövetből való elkészítéséért szavatolnak

KOHN HEILMANN és FIAI

cs. és kir. udv. szállítók
az

„Angol szabó“-hoz

BUDAPEST,

IV., Károly-körút 12.

Fiók: Károly-körút 30.

Nem tévesztí össze cégünket hasonlevetkekkel, aki megfigyeli törvényes védjegyünket, amely minden egyes ruhadarabon látható.

TELEFON 17-19.

Alapítva 1868-ban.

Lappert Antal

hirlapközvetítő irodája BUDAPEST,

VI., Váci-körút 29. sz.

Elfogad előfizetéseket a világ összes lapjaira eredeti árak mellett.

Magyar Vendéglősök Orsz. Szövetsége.

A hazai vendéglősök legfőbb központi szerve. Minden vendéglősnek erkölcsi kötelessége, hogy szövetségünk tagja legyen, mert iparunk szervezetének ez az egyetlen tényezője, mely iparunk közérdekeit erkölcsi erejénél fogva megvédeni képes.

A szövetség irodája: Budapest, IV., Himzű-utca I. sz. a. van és a szövetség tagjainak készséggel szolgál felvilágosítással minden ügyben. Évi tagdíj 8 K.

Alapítva 1864. — Kitüntetve: Páris, Bécs, Budapest, Szeged. — Alapítva 1864.

BERKETZ ISTVÁN UTÓDA

kelme-, selyem-festő és vegytisztító-gyár

Budapest, IX. ker., Kinizsy-utca 14. szám. Telefon: 63-36.

GYÜJTŐTELEPEK: Váci-utca 51. — Izabella-u 66. — Kerepesi-ut 78. — Üllői-ut 30.
Szönyegek, függönyök, ág- és asztalterítők, butorok, női és férfi ruhák vegytisztítása és festése legolcsóbb gyári áron.

Szállodák és kávéházak részére kedvezményes árak.

Legfinomabb

Sajt	Vaj	Turó	Csemege-sajt	Szalámi	Conservék	Likőrök	Rum és tea
-------------	------------	-------------	---------------------	----------------	------------------	----------------	-------------------

Szardiniák és szardellák

Legjobb és legolcsóbb bevásárlási forrása:

KIRSCH JÁNOS sajt-, vaj- és szalámi
nagykereskedésében
BUDAPEST, Király-utca 53. szám.
Árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

Meckl Frigyes kádármester
BUDAFOK, Kossuth Lajos-utca (saját ház).
Javitások elfogadtatnak.

A világhírű francia
Delbeck & Co.
reimsi pezsgőbor
és a

Müncheni Hofbräu
magyarországi főlerakata.

Brázay Kálmán

=== Budapest, ===

IV. ker., Muzeum-körút 23.

Telefon 612.

Válogatott fűszerárak, mindennemű bel- és külföldi csemegék, magyar és francia pezsgőborok, rum, tea, likőrök, sajt, felvágottak, kaszai és prágai sódar, gyümölcsök stb. raktára.

Buda városának 7 utczáján 14 napon keresztül 2 polgárnak legyen kizárólag joga italt kimérni és mindannyi-zor válsanak a polgármester urtól egy czédulát, amiért 7 kr. fizetendő leszen.

A községi bakter rendesen kiáltsa ki a bort, amiért neki egy iteze bor adassék, avagy az eladó-nak tetszése szerint.

Amennyiben egyik vagy másik polgár titokban italmérést üzne és bort adna az utczán át; ugy első izben 1 rhénus tallérral bírságotlassék és ismételten előfordulván, megdupláztassék.

Ennek ellenében pedig, ami a város borát illeti, a folytonos borkimérés önönmagától illetékes és a ki sajtát termését kiméri, annak álljon tehetségében más budai bort is vásárolni.

Az a polgár, a kinek bora nincsen és a hozzávaló kiváltsággal van joga élni, minden hátráltatás nélkül budai bort is vásárolhasson.

Ami pedig a sörkimérést illeti, ugy azok a polgárok, akiknek italmérési jussok van borra, a sörméréssel is foglalatoskodhatnak.

Igy rendszabályozta kétszáz esztendő előtt Buda város tanácsa a bormérést. Akkoriban persze még bőviben volt Buda a bornak, annyira, hogy Buda is, Pest is sajtát kocsmát tartott, hogy tulajdasson a felesleges boron. A jó szüreteknek meg is volt a láttatja. A kocsmái verekedés es iszákosság annyira elharapódzott, hogy 1715-ben Pest város tanácsa kénytelen volt ismét megrendszabályozni a kocsmákat s megállapította az éjjeli zárórákat télen 8 órára, nyáron kilencz órára. A zárórán tul a polgároknak éjjel jóformán az utczára sem volt szabad kimenniök. Kimondta azonban a szabályrendelet, hogy ha mégis egyik-másik polgár valami halaszthatatlan dolga az utczára kényszeritené, akkor köteles magát lámpával, vagy égő gyertyával kísértetni, mert különben köterbe kerül. Ezek a szigoru intézkedések azonban nem sokat használtak, mert hát akármilyen szigoru is volt a tanács, a jó budai bor erejét nem tudta megfékezni. Igy aztán nehogy a hívök ünnepnapokon és vasárnapokon a templomban részegen jelenjenek meg: 1733-ban megtiltotta Pest város tanácsa mise előtt a kocsmák látogatását.*

Ilyenek voltak a régi kocsmák s bizony nagy időnek kellett elmulnia, míg a kocsmából vendéglő, és a fogadóból szálloda lett. Pedig a mostani fényes hoteleknek és előkelő restaurantoknak — bármennyire szégyellik is a hotelek és restaurantok — a kétszáz év előtti kocsmák és vendégfogadók voltak az ősei.

A haladás első megnyilatkozása: az első kávéház megszületése. Ez a keletről származott találmány volt az első kaszinója, szórakozóhelye Pestnek. Később ezek a kávéházak lettek a kártyázás tanyái is. Az első kávéházat 1715-ben nyitotta Pesten valami Cavésieder Balázs nevű polgár. Bizonyára a foglalkozása után nevezték el Cavésiedernek. 1737-ben már három «kávéfőző» lakott Pesten és — csodák csodája — már nem tudtak megfértne egymástól. Hogy a három kávé háboruskodott: kiteszik egy városi statutumból, melyben a „tisztelteméltó polgárság“ azt a kívánalmat terjeszti a tanács elé, hogy Bethieno kávéfőnek hagyja meg, hogy a kávé-t úgy mérje, miként a többiek, hogy minek

*) Schmall: A pesti régi városház.

A szállodás-, vendéglős- és kávé-s-ipar alkalmazottai részére nélkülözhetetlen!

Berlitz School NYELVISKOLA felnöttek részére
Budapest, VII., Erzsébet-körút 15.

Egyedül alkalom idegen nyelveknek valóban nemzetbeli tanárok által való elsajátítására. Rendszeres oktatás urak és hölgyek (esetleg nagyobb gyermekek) részére **francia, angol, magyar, német, olasz, orosz, román, szerb és spanyol nyelven**, csakis az illető nemzetiségű tanítók által. A Berlitz School-t a párisi világgkiállitáson, a nyelvoztatás terén fölmutatott sikerért **két arany- és két ezüstéremmel tüntették ki.** Prospektusok ingyen és bérmentve. **Fordításokat elvállalunk.**

utána úgy sem találja boldogulását, a másik kettőt egyuttal tönkre ne tegye.*) A tanács megnyugtatta az „ehrsame Burgerschafft“-ot, hogy törekedni fog a kávé-sok közt is rendet csinálni.

A XVIII. század vége felé már oly népszerű dolog volt a kávéház a fővárosban, hogy kávéház nélkül talán el sem tudtak volna lenni a polgárok. A kávéházban lehetett kapni csokoládét, kávé, lemonádét, „fagyost“, mandolatejet, narancsot (ami akkoriban különlegesség számba ment) és rozsoliszt. A sok mindenféle édes, keserű italoknál azonban jobban kedvelték az urak és a polgárok a — kártyát. Végre is a hazárdjáték annyira elharapódzott, hogy Mária Terézia rendeletet adott ki a hazárdjáték megállítására. Értésemre esett — mondja Mária Terézia rendelete — hogy hatósági személyek az ülés folyama alatt kártyáznak. Háromszáz aranyat fizet büntetésül, a kik hazárdjátékon érnek, ha mindjárt „vint-un“ (huszonegy) volna is az. Ebből száz arany a feladóé leendő, kinek neve titokban marad.***) A rendeletnek azonban nem sok foganatja volt, mert csak úgy játszották azután is a „faraót“, „quindecim“-t, a „ferbli“-t, „moline“-t, „trenta“-t, „quaranta“-t „lands-knecht“-et és „durák“-ot. Még a „piljord“-on (igy hívták régen a billiardot) is hazárdul játszottak. Budán a Várban volt egy „Fortuna“ nevű kávéház; ott volt a tanyája a híres hazárdbilliárdosoknak.

Legelőkelőbb kávéháza Pestnek a XVIII. század végén a Kemniczer kávéház volt, melyről még Patachich József városi tanácsos 1838-án kiadott történeti jegyzeteiben is a legnagyobb elragadtatással emlékezik meg. „Az első kávéház — írja Patachich — Európában 1683. évben Bécs városában nyitott meg Koltshitzky lengyel által; midőn még Pest a török járma alatt nyögött — egy század mulva Pesten épült Európának legszebb kávéháza, Kemniczer házában“.

De nem szabad azt hinnünk, hogy Petachichből csak a sovinizmus beszél, a mikor olyan elragadtatással szól a Kemniczer kávéházról, mely az Angol királynő tájékán állott. Az a kávéház tényleg nagyon szép lehetett akkor, mert hiszen egy idegen ember, egy angol utazó: Towson Róbert 1793-ban szintén azt írja a Kemniczer kávéházról, hogy nincsen párja Európában. „Az igen tágas és gyönyörűen földiszített nagy billiardterem kívül — írja Towson — van még egy külön billiardterem a nemdohányzók számára; két vagy három társalgó terme szintén igen diszes; itt kifogástalan ebédet lehet kapni. A szárazföldi szokás szerint minden rangosztály és mindkét nem együtt van; a puderos-kabátos fodrász és a vén kofa épp úgy eljön ide kávézni, mint a báró vagy gróf likőrözni.“

*) A Budapest levéltárában őrzött eredeti okirat ide vonatkozó passzusa így szól: „Den Caveesieder Bethieno aufzulegen, dass er den Cavee gleich denen andern schanke, damit, wodurch er ohne dem kein Aufkommen hat, die zwei andere nicht auch ruinire.“

**) Kuriozum kedvéért me egy másik végzés, mely ugyan csak kártyázásról szól:

„Sessio 1757. septbr. 15. Wolfgang Baumgartner exponirt: dass weillen er umb 11 Uhr nachts im Cafehaus beym spilen angetroffen worden, ihne der Nachtwachter arreirt hatte, wenn er nicht 2 fl. erlegt hatte, bittet also solche zurück zugeben. Zurück wird dem Supplicanten nicht gegeben, wan er was erlegt hat; In das künftige aber hat die Wacht keine Caution anzunehmen, sondern solche Spiller, wie Supplicant ist, gleich beym Kopf zu nemmen, und in Arrest zu führen.“

Szállodák, vendéglők és éttermek
nem nélkülözhetik többé
**a "Victoria" főzelék-
és gyümölcs-gyalut,**
mely egymaga aprít tökört, répát,
káposztát s kőrítésnek eddig nem lá-
tott szép formákat szel.
Ára bérmentve, a pénz előzetes be-
küldésénél 50 krajczár.
VICTORIA gyalugyár,
Budapest, Nagykorona-utca 11.

Bucher András teke-asztal behúzó.
V V (Billardüberzieher) V V
Használt teke-asztalok jutá-
nyos árban kaphatók. —
BUDAPEST,
VII., Dob-utca 33. sz.

SZINNER JÓZSEF
GŐZMOSODÁJA — BUDAPEST
VIII. KER., PRATER-UTCZA 44

Mindennemű szállodai, vendéglői
és kávéházi fehérnemű, valamint
kelengyék, piperék, házi fehér-
neműek készen vasalva vagy csak
mosva, mángorolva különként is
elfogadtatnak.

TELEFON 51—80

Figyelmeztetés.

Tudomásunkra jutott, hogy újabban „Artézi savanyúvíz“ őszimez bűnös visszaélést követnek el, minthogy pontosan a mielőtt utazott palackokban közönséges szónással teltített vizvezeték-ki vizet árusítanak.

A hatóság ezt tudva, a visszaélés megszüntetése érdekében vizsgálatot indított meg, mely most folyamatban van.

Kötelességünknek tartjuk a fogyasztó közönséget figyelmeztetni, hogy a városligeti artézi kutból előállított kénmentes artézi savanyúvizet (4037. szab.) csak

„Ilona“ Artézi savanyúvíz

elnevezés alatt védőjeggyünkkel és cégünkkel ellátott üvegekben hozunk forgalomba és elárúsításra kínál oly savanyúvizet, melyen nincsen rajta az „ILONA“ név és a mi cégünk, nem állunk való.

Egyben tudatjuk, hogy „ILONA“ artézi savanyúvizünk a legelső vendéglőben, fűszerkereskedésben és a központi tejcsarnok összes budapesti fiókjaiban kapható.

Budapest, 1902. évi július hó 1-én.

„ARTÉZIA“
Budapesti vendéglősök szikvíz és pezsgőitalok
gyár részvénytársasága
Budapest, VII. kerület, Egressy-ut 20/c szám.

SINGER és REICHSFELD, likőr, rum és cognacgyár, törköly, szilvórium és borókafőzde
BUDAPEST, VI. ker., Lehel-utca 17. szám, saját ház.

TELEFON: 15—30.

Különlegességeink: „Millenium-keserű“ étvágygerjesztő és „Costa-Rica“ rum.

MUSTAR

— (eredeti francia mód) —
valamint kitűnő minőségű

Paradicsom

1 és 5 lt.-es üvegekben
vendéglős urak részére kapható

MOCZNIK L.

conservgyárában

**BUDAPEST, VIII. ker.,
Alföldi-utca 10/a szám.**

! A budapesti elsőrendű!
vendéglősök szállítója. !

Mú-marhazsir

zamatos ízű, szagtalan, olesóbb és kiadóbb minden
egyéb zsírnál, nem avasodik, 5 kilogrammos minta-
küldemény bérmentve.

Utánvétellel korona 6.20.

Sonnenschein E.

margarinyár, Erzsébetfalva.

IRODA:

Budapest, Soroksári-ut 40. sz.

TELEFON 61—22.

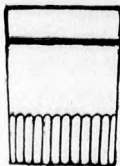
Szinell János utóda

EHRHARDT JÁNOS

üvegyári raktár

Budapest, Mária Valéria-u. Bristol szállodának átellenében.

Szállodai, vendéglői, kávéházi üvegneműekben dus választék

Elvállal képkeretek, ablak bemetszések
és minden e szakmába vágó üveges
munkát, üveg, porcellánt lakomákhoz
kölcsonöz díj ellen. 12 drb vizes pohár
kávéház, vendéglő és háztartáshoz al-
kalmas 60 kr.

Kávéházban tehát nem volt hiány. A mint fej-
lődött Pest, a mint szaporodott a lakosság, szaporodtak
a kávéházak is és a kávéházakkal együtt szaporodtak
a vendéglősök. És ez fontos dolog, hogy a ven-
déglősök szaporodtak, mert ezekre volt nagyobb
szükség.

Teljesen bele kell élnünk magunkat a régi idők
inpraktikus viszonyaiba, hogy megérthessük: mi volt
régén a vendéglős. Vonat nem volt. A kit az ország
távoleső vidékéről a fővárosba kényszerített a szükség,
az kocsin, eszán jött. A ki elszánta magát az uta-
zásra, az odahaza végrendeletet csinált, mert az alatt
a két hét alatt, a míg Debreczenből fölér az ember
Pestre: özön baj érheti, meg is halhat, sőt ki is rabol-
hatják utonálló szegény legények, mert hát a közbiz-
tonsági állapotok sem voltak valami biztatók. A ki az-
után részánta magát az utazásra, az úgy fölszerelte
magát, mintha az Északi sarkot akarná fölfedezni. Föl-
pakkolt a szekérre kenyeret, füstölthust, bort, pálinkát,
serpenyőt s rendszerint még ágyneműt is vitt ma-
gával.

Dr. Gööz József megemlékezik egy naplójegyzetről,
melyben valaki leírja, hogy 1790-ben hogy érkezett
Pestre. Ez a naplójegyzet tökéletes tükre annak, hogy
milyenek voltak a XVIII. század végén a hotelviszo-
nyok Pesten.

— Pest alá értünk — így beszéli a napló írója —
s ott a határban levő vendéglősökben megháltunk.*)
A vendéglősök nem győzött eleget panaszkodni a
szabolcsmegyei bandériumra, hogy mint káromkodtak;
bornak, ételnek maguk szabták árát s a mint tetszett,
ugy fizettek. És midőn hallotta tőlük, hogy még több
bandérium is jó, majd kétségbeesett. Másnap este be-
mentünk Pestre. Házról-házra kerestük a szállást, de
haszon nélkül, aztán a vendéglősökben. De mint-
hogy a diéta most gyülekezek és vásár is volt, mind
dugva voltak vendégekkel. Végre vetődünk az »Arany
Sas« nevű fogadóba,**) s annak egy felső szobájában
szállást kaptunk. Itt étel egy személyre 24 krajczár,
bor 8 krajczár, ház 18 krajczár, egy finzza kávé 6
krajczár vala. Minthogy a vendéglősök is csak hat
napig fogadott be, következő napon Pestnek, Budának
nagy részét szálláskereséssel haszontalanul bejártuk,
mely miatt lábaim megsebesedtek. Pesten kívül egy
mészárosból alkudoztunk egy szobácskát; de 24 órára
2 forintnál alább nem adta. A napot sok fáradságok
közt eltöltvén, lefeküdtünk. Én pedig, minthogy nyo-
szolya nem volt, isteni gondviselésből a szoba pitvarában
a földre fekédtem. . . .

Ilyenek voltak a viszonyok Pesten a XVIII. század

* Ez a városégi vendéglős a Kerepesi-uton lehetett,
mert pl. a Nemzeti Színház telke a régi időkben már kívül esett a
városon.

** Az »Arany Sas« egyik elsőrendű fogadója volt Pestnek.
A helyén ma a »Nemzeti Kaszinó« palotája áll.

KOVALD PÉTER ÉS FIA

cs. és kir. szabad.

mű-, kelme-, és szőrmefestő, vegytisztító és

gőzmosó-gyár

Budapest, VII. ker., Szövetség-utca 37. sz.

Elvállalja kávéházak és vendéglők fehérneműjét.

Telefon: 58—45.

Telefon: 58—45.

végén. Most száz éve 1803-ban már 21 kávé volt Pesten, szálló és vendéglő pedig volt a városban (már mint a Belvárosban) négy, a városon kívül pedig husz. A Váci-utcában volt a »Zu den 7 Churfürsten«; a Hajó-utcában volt a »Zum weissen Schiff, a Hatvani-utcában (a mai Kossuth utca) volt a »Zum weissen Wolfen«; az Ujvilág-utcában volt a »Zum goldenen Adler«. A városon kívül volt a »Zum Schwan« (Kerepesi-ut); »Zum rothen Ochsen« (Kerepesi ut); »Zum goldenen Posthorn« (Országut); »Zum goldenen Sieb« (Seitenlandstrasse); »Zum silbernen Sieb« (Ötpacsirta-utca); »Zum römischen Kronprinzen« (Országut); »Zu den zwei goldenen Löwen« (Szénatér); »Zum Greisen« (Kerepesi-ut); »Zu den Pistolen« (Országut); »Zu den 4 Ecken« (Szénatér); »Zu den 2 Bären« (Soroksári-ut); »Zum weissen Rössel« (Kerepesi-ut); »Zu den fünf Lerchen« (Ötpacsirta-utca); »Kaschauer Hof« (Seitenlandstrasse); »Zu der goldenen Hand« (Duna mellett); »Zum blauen Stern« (Váci-ut); »Zu den 3 Herzen« (Váci-ut); »Zu den zwölf Himmelszeichen« (Kerepesi-ut) stb.

Ilyen különös nevük volt a régi vendégfogadóknak. Nagyobb része bizony meglehetősen szerény igények kielégítésére volt szánva. Egy-egy vendégfogadó bizony nem volt olyan hatalmas palotatömb, mint például a Hungária, a Royal, az Angol királyné vagy a Drechsler, de a régi igényeknek becsülettel megfelelték. Hogy milyen népszerűek voltak, az bizonyítja legjobban, hogy egy egész sereg utczát a híresebb vendégfogadók nevével nevezték el. Azért van Budapesten olyan sok furcsa nevű utca. Vendégfogadó után nevezték a Dob-utczát, az ötpacsirta-utczát, a szarka-utczát, a zöldfa-utczát, a fenyvesmadár-utczát, a három korona-utczát, az aranykéz-utczát, a fekete sas-utczát, az öt csillag-utczát, a gyöngytyúk-utczát, a két nyul-utczát stb. Bizony ezeket az utczákat a régi német időben »Zwei Hasengassénak, Schwarze Adlergassénak, Drei Pelligassénak, Grünebaumgassénak, Zwei Adlergassénak és Blecherne Hutgassénak nevezték. Egyszerre aztán jött a magyar világ, amikor mindent megmagyarosítottak, utczát, embert egyaránt. Lefordították a vendégfogadókról elkeresztelt utczák német nevét magyarra. A tulbuzgóságban aztán megesett, hogy még olyan személyneveket is, mint Karpfenstein lefordították magyarra. Így lett aztán az öreg Karpfenstein strázsamosterről elnevezett Karpfensteingasséból Pontykő-utca. A hirtelen megmagyarosított viszonyokba aztán a régi világ öregjei sehogysem tudtak beleilleszkedni. Hiszen ismeretes, hogy mikor a Rettiggasse hírtelen Révay-utczára magyarosodott, az Orczy kávéház törzsvendégei azt hitték, hogy a Rettignek Révay a magyar fordítása s attól fogva így rendelték meg az uzsonájukat a pinczéznél;

— Kelner! Adjon egy kis porció sajtot egy darab Révayval.

A régi vendégfogadósoknak mindig is meg volt a becsületük. Pesten 1708-tól 1848-ig tizenhét vendégfogadós viselt városatyai tisztséget, négy vendégfogadóst tanácsnoki hivatalra is megválasztottak, sőt szószóló is volt közülök négy. A kávéosok közül négy volt városatya és három volt szószóló.

Imé ezek a régi idők emlékei. Ha a régi jó vendégfogadósok és kávéosok látnák, hogy lassankint mivé fejlődött Budapesten az ő foglalkozásuk. Ha látnák, hogy milyen hatalmas paloták ma a fogadók, s liften huzzák föl az embert az igazán nagy uri eleganciával és kényelemmel berendezett lakosztályokba; ha látnák, hogy a gőz, a gáz és a villany mit mivelt a kávéházzal és a vendégfogadóval, vajjon mit szólnának akkor?

Pásztor Mihály.

Dicsérő ének a kávéházakról.

— A „Magyar Vendéglős- és Kávés-Ipar“ eredeti tárcaja. —
Irtta: *Szomaházy István.* (Ut nyomatás tilos.)

Hiába tartanak nekünk komoly prédikációkat a haragos moralisták, hiába példálódznak az angol erkölcsökkel, a melyek egyenesen irtóznak attól, hogy a családi tűzhelyel bíró ember nyilvános helyiségben igya meg a kávéját és a sörét, mi, javithatlan korhelyek, bizony őszintén beismerjük, hogy az élet félannyira se lenne olyan mulatságos, a milyen, ha egy jótékony bölcs a nagy tükrök és a plüss-kanapék kedves birodalmát ki nem találta volna. Lehet, hogy ennek a mi speciális viszonyainkban rejlik az oka, a magyar társadalom fejletlen voltában, a mely még mindig nem fogadta be kellőkép a zsurok, a bizalmas társaságok vagy a magánklubok intézményét. De ha gondolkodom, csakhamar rájövök, hogy ez az ok se az igazi; hiszen a bécsi vagy a párisi ember is a kávéházban tölti a szabad ideje javarészét, sőt a hol a kávéház nem is tartozik a népszerű helyek sorába, ott is zsufolásig tele vannak a korcsmák meg az ő egy árnyalattal előkelőbb testvéreik: az éttermek és a sörsarnokok.

Való igaz, hogy a dolog nem oly világos, a milyennek az első pillanatban látszik; a kávéházak nagy varázsereje csakugyan nem minden esetben érthető. Mikép lehet például, hogy a gazdag ember is, a kit otthon uri lakás és fejedelmi kényelem vár, izgatottan siet el a családi tűzhely mellől, hogy a füstös kávéházban, idegen emberek közt, a pohárcsengés, billiárdgolyócsattogás zajában töltse el mindennap egy órácskát. Még az is, a kit nem a kártya visz s a ki nem a tömérdek ujság kedvéért nyeli le a kapuczinus-atyákról elnevezett forró italt. Nem a kávéházak ismert alakjairól: az otthon nélkül lézengő, kártyából élő individuumokról beszélek; mert hiszen ezek a szerencsétlenek az ivámpák fehér gömbje alatt találják meg voltaképpen az otthonukat.

De a korrekt, előkelő, szolid emberek életében is nevezetes, hogy ne mondjam föltétlenül szükséges szerepe van a márványasztalos csarnoknak; s akárhány egyébként boldog családapa is mennyei élvezettel szürcsöli a kávéház közepén feketéjét, holott otthon a maga uri ebédlőjében, hasonlíthatatlanul finomabb mo'kkával fejezhetné be hercegi ebédjét.

Bizonyos, hogy a kávéház igazi vonzóereje nem a kártyában, az italokban, az ujságokban rejlik, hanem abban a sajtós levegőben, melytől az orvosdoktorok oly tekintélyes arccal óvnak bennünket, de a mely a modern embernek majdnem oly szükséges életeleme, mint a víz a halnak. A kávéház a közélet izgalmainak lerakódó helye, vagy hogy úgy mondjam: állomása, melyet szédületes száguldozásukban okvetetlen az utjukba ejtenek. A ki a kávéházba megy, frissen kap minden szenzációt: társadalmi, politikai, művészeti egyaránt. Ez a füstös levegő szinte vibrál az események hullámaintól; s ha a márványasztal mellett, a kényelmes karosszékemben ülök, jóformán a világ közepén vagyok, a hol minden izgalom mellettem röpül el. Az otthon, még a legkényelmesebb is, magányos sziget, melyet mérhetetlen óceánok választanak el a nagy események színhelyétől; a kávéház maga az országot egy része, a melyen a nagy események végigrobognak.

Magasabb szempontból nézve tehát, nagyon is érthető okokban rejlik a kávéházak vonzóereje. A kávéházjárás nem csupán léha időtöltés. Ideges lényünk megkívánja, hogy magunk is részeivé legyünk a végtelen láncnak, a melyből a világtörténet minket legjobban érdeklő fejezete, a jelenkor megalakul. Otthon kizárólag a mi kicsiny mikrokozmosunkra vagyunk utalva; a kávéházban a mikrokozmos egy drótvárá leszünk, a

SEIFERT HENRIK ÉS FIAI

CS. ÉS KIR. UDV. TEKEASZTALGYÁR

CS. ÉS KIR. SZABADALM. JÉGSZEKRÉNYGYÁR

BUDAPEST, VII., DOB-UTCZA 90. SZ.

> ÁRJEJYZÉKEK VIDÉKRE INGYEN ÉS BÉRMENTVE. <

Kicsérélhető villanyos izzólámpák,

melyek kiégés után, csekély ráfizetés mellett, fővást újakkal kicséréltetnek. — Egyedül nálam kaphatók.

PFEIFFER SÁNDOR bádogos- és szerelő-üzlete

Budapest, IV., Régi posta-utca 10. sz. (Váci-utca sarkán).

Alapított 1834-ben.

Andrényi Kálmán utódai**Aradon**

ajánlják nagyobbrészt saját termésű, nagy gondal ápolat boraikat.

A vámospércsi, vad-erti és gyoroki családi törzsszőlők össztermése évente 4200—5000 hektoliter tesz ki, melynek tekintélyes része nagyban mint szőlő, avagy must és mint ujbora a termelés helyén napi árban értékesítetik.

Aradi pinczénk bőségesen el van látva a legolcsóbb boroktól kezdve a legkritikább, legnemesebb borfajokkal is.

Borminták, árjegyzék szerint.**Előnyarájlatok** postafordultával küldetnek.**STEINER-féle LUXUS KÉTSZERSÜLT**

törvényesen védve.

Kávéházak, szállodák és fürdők részére.

Különleges egyenkénti csomagolás.**Magas engedmény.****STEINER JÓZSEF ÉS FIA**

Budapest, Király-utca 67. czukrászda és sütőde.

ÜVEGGYÁRI TELEPEK

azelőtt SCHREIBER J. és UNOKAÖCSCEI

BUDAPEST,
IV., Régi posta-u. 10. (félem.)

— NAGY RAKTÁR —

ÜVEGÁRUKBAN

vendéglők és kávéházak részére.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Kérje ingyen és bérmentve!

a legújabb, 1903. évi körülből 3000 díszes ábrát tartalmazó árjegyzéket

KELETI J. orvos-sebész mű- és kötszer-gyárostól
Budapest IV. Koronaherceg-u. 17.

Tartalmazza az összes újdonságokat, melyek a betegápolás és betegkényelemhez szükségesek, minden eszközt rendszeresen a megfelelő betegségekhez osztályozva, u. m.: cs. és kir. szabad. legújabb rendszerű sérvekötők, testegyensúlyi gépek, (műfüzök, járó- és támgépek), művégtagok (műkezelt és műlábak) gyermekágyasok és csecsemők részére teljes betegfelügyelések, tejsterilizáló stb.

Továbbá: Higiénikus gummiaruk minden célra, valódi angol és solingeni acélárak különböző célokra borotváló eszközök stb. stb.

melyen a modern élet vilámos áramlatai végigsuhannak. Mindent látunk, minden meghallunk, mindenben részünk van, a mi körülöttünk történik; még akkor is, ha nem teszünk egyebet, mint hogy — jelen vagyunk.

Innen van, hogy mi modern kultüremberek nem igen tudunk már meglenni a kávéház nélkül. Oh, mily boldogtalanoknak érezzük magunkat, ha megszokott körünkben kimozdulva, falusi vagy pusztai dolce far niente-nk közben, hirtelen a kedves, a törzskávéházunkra gondolunk s eszünkbe jut, hogy e pillanatban, a mi száz és száz mérföldnyire vagyunk Budapest világos utcáitól, a mi nyitott ablakunknál behallatszik hozzánk a kutyák távoli ugatása, otthon, a ragyogó kávéházban, a fiuk most együtt ülnek a hosszú asztal körül s Lajos, Miska, Józsi vagy Sándor — már mint a hogy a megszokott pinczérünket hívják — diszkrét mosolylyal gyönyörködik az egyik saroktól a sütiin röpködő tífák és elmésségek rakétaiban. Itt csillagsugaras mennyboltozat borul a pusztaság fölé, a fülemülék csattognak, a béka meghatóan kuruttyol a moesár szélén, de mi, romlott cinikusok, az egész fenséges természetet elcserélünk azzal a kimondhatatlan élvezettel, hogy a rendes kávéházunkban ihassuk meg a pikkoló feketénket . . .

Náday Ferenc, a mi kitünő és örökifjú Brichanteau-nk mesélte el nekem valamikor az ő vidéki kirándulása történetét. A nagy színész, a ki a kávéházak legfanatikusabb rajongói közé tartozik, egyszer, valami falusi barátja unszolására, végre elszánta magát arra, hogy a rendes, kávéházi sarokasztala mellől elmozduljon. Fejedelmet megillető tisztelettel fogadták, az állomáson négylovas batár várta, a háziur kivezényelte eléje a fehérruhás lányokat, a kocsii mellett banderista parasztleányok lovagoltak s csöpp hijja volt, hogy a mozsárágyuk is meg nem dördültek a látogatása örömeire. A kastélyban a legszebb lakosztályt kapta, a szakács úgy állította össze a menüt, hogy a váradi püspök is megnyalta volna utána a száját, a fogatok szünetlenül készenlétben álltak az esetleges kirándulásokhoz, sőt — last, but not the least — kitünő alsóspartie is összeverődött ebédutau a verandán. A velszi herceg is meg lehetett volna elégedve a vendéglátással, de a művész — isten csudája! — bágyadtan, lehorgasztott fejjel járt mégis az évszázados tölgyek alatt.

Az élesszemű házigazda egy napon aggódva meg-szólitotta:

— Ferencz, ne tagadd, te unatkozol . . . Hiába rázod a fejed, látom rajtad, hogy nem érzed jól magad . . . Mondd meg, hogy mit kívánsz és a föld alól is előkeritem . . .

Náday élénken tiltakozott:

— Mit kívánhatnék, a miben bőségesen részem ne volna? . . . Az ágyamban egy királynő is megalhatnék, az ebéd meg a vacsora megérdemli, hogy belekerüljön a szakácsművészet történetébe, az inasom pompás fia, az alsóspartnereim nagyszerű czimborák, a fogataid odaröpiének, a hova akarom, hogy kérdezheted hát, hogy mi a bajom, mit kívánok? . . . Hálátlan kutya lennék, ha ezek után még valami kívánságom lehetne . . .

A házigazda szomoruan rázta meg a fejét:

— Ne okoskodj Ferencz, ne szavalj, neked valami bajod van . . . Ha csak egy mákszemnyit szeretsz, hát őszintén megmondod, hogy mid hiányzik?

Addig nógatta, addig ösztöklélte a művészt, a mi végre megtudta, hogy mi a baja. Náday ugyanis nagyot sóhajtott és ezeket mondta:

— Nevsz ki, szídj össze, de csakugyan hiányzik valami a boldogságomból . . . Tudod, hogy mim hiányzik? A kávéház . . . Mit ér nekem a pompás ágy, a kitünő ebéd, ha a kávéházba nem mehetek? . . .

A házigazda helyeslőleg bólintott, aztán bucsut vett a vendégétől. Harmadnap kora reggel, nyájasan karonfogta Nádayt s elvezette a parkbeli filagóriához: a

kis kerti ház ajtaja fölött hatalmas pléhtábla ragyogott, ezzel a fölírással: *Kávéház*. S odabenn, egy sereg zöldposztós asztal között, faragványos kredenz előtt, melynek márványlapja tele volt rakva likőrös üvegekkel, egy selyembluzos fiatal leány, a háziur guvernántja, mint annak rendje és módja szerint való kassziros kisasszony mosolygott a belépő művészre. A belső helyiségből pedig egy frakkos, szalvétás ifju közelített az ezüsttálczára helyezett feketekávés csészével...

Náday ámulva állt meg a küszöbön, aztán áhítatosan így szólott:

— Istenem, egy kávéház, a pusztán... Most már akár az egész vakáció át itt maradok...

Ez a kis történet nemcsak Náday Ferenczre jellemző, hanem mindannyiunkra, a kik igényt tartunk rá, hogy a kultüremberek közé sorozzanak bennünket.

INNEN-ONNAN.

Az új korcsmáros.

A szőlősgazdák költsége arra kérte a pénzügyminisztert, hogy engedje meg a tanítók, tanárok, jegyzők, szolgabírák sat. saját termelésű borainak zárt palackban való árusítását.

Megesett történet, tanu vagyok benne...
Megindula Nagy Pál, mendegélve, menve.
Félfüllel hallotta, beszél a város —
Szolgabíró uram maga lett korcsmáros.

Beállit a házhoz, a kalapja félre,
Akárcsak Mózsinak korcsmájába térne;
Ugrik ám a hajdu, rá is szól keményen:
„Hallja kend sült paraszt, mit akar? — beszéljen!”

Meg sem állott Nagy Pál — a sok nyájas szóra,
Ment tovább az utján akárcsak az óra.
Benyit egy szobába, ordítani se restel:
„Szolgabíró uram hoczi egy literrel!”...

Szolgabíró ugrik, fehér lesz a képe,
Odaszól a Nagy Pál: mért nincs kék köténye?
Fejéről a sapka, ugyan mért hiányzik
Hogy korcsmáros volna, enélkül nem látszik?!

„Részeg kend, gazember, mutassa izibe
Idéző irását, mért citálták ide?” —
„Tekintetes uram, — imhol a papiros —
Szalonna van benne, azért olyan zsiros.”

»Nincs én nékem pöröm, nem citált a törvény;
Beccapott a Mózsí, megesalt a gaz örmény.
Komisz volt a bora, azért gyüttem erre
Rászomjaztam ebből egy-két félliterre.

Ugorjon hát menten, gyors legyen a lába
Ha jó lesz a bora, Mózsí korcsmájába
Soha be nem lépek, mindig ide járok.
Ugorjon no az ur, mert soká nem várok!»

Szolgabíró urnak piros lesz a képe,
Látszik minden vére szökött a fejébe,
Ámde nem mutatja, hogy bántja e gázság
Mert amiért ez jött: bor ám, nem igazság.

Egy igen jól működő

hydrür világító-gép

30—30 AUR-ángra berendezve, teljes felszerelés-el
jutányosan eladó. Részletes felvilágosítást nyújt:

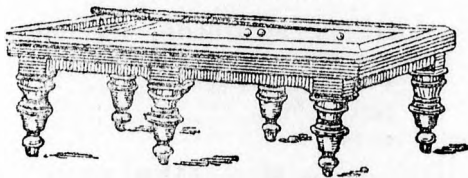
KLEIN J. kávé, Veszprém.

BORIZEK ISTVÁN

billiárd-behúzó

Budapest. VII., Dob-utca 97. sz.

Raktáron tartok legfinomabb minőségű bel- és külföldi billiárd-posztókat, valamint valódi franczi, bőröket és kék olasz krétákat. Billiárd-behúzások jutányos árak mellett vidéken is eszközöltnék.

Telefon 52—69. **ELSŐ BUDAPESTI** Telefon 52—69.

MINTA GYORS KÁVÉPÖRKÖLDE

ÉS FÜSZERMALMOK.

Tulajdonos: Pollák Bernát

Budapest, VIII., Tavaszmező-utca 6.

Elvállal minden e szakmába vágó **órlési ezikkeket**, úgymint: **ezukor, fahéj, bors**, továbbá mindenféle gyökereket.

BIKAVÉR LIKÖR
TISZTA BORPÁRIAT
ENNÉLFÖLVÁ ÉTVÁGYCZERJE SZTÓ ÉS GYOMORÉ RÖSÍTŐ
GYÁR KLEIN JÓZSEF ÉS ADOLF, BUDAPEST.
ISZÜVÉSESEN VÉDVE

LEFKOVICS J. ÉS TÁRSA

cs. és kir. szab. tekeasztal, dáko és elefántcsontgolyó gyárosok
Budapest, VI., Király-utca 36.

==== Gyári árjegyzékünkkel, avagy részletes költségvetéssel díjtalanul szolgálunk. ====

SZÉPSÉGÁPOLÁS

Szeplős arczu, májfoltos hölgyek hőféhér
tesznek szert.
arczbőrre

Pattanásos atkás (mitesszeres) arcz bársonysima lesz.

Vörös orr, vörös kéz, vörös foltok (tűzfolt)
szép fe-
hérré gyógyulnak.

Szemölcs, lencse, anyajegy nyomtalanul, fáj-
dalom és vérzés
nélkül távolíthatnak el.

Szörős arczu nők örökre megszabadulnak bajuktól.

Kopaszodó urak gyors segítséget találnak.

Fonnyadt, ránczos, hervadó arczok üde-
ségü-
ket, szépségüket visszanyerik.

Csunya, makacs bőrbetegségek (pl. bőrviz-
ketés, lupus,
ekzema, psoriasis stb.) Röntgen-fényvel gyógyíthatnak. Gon-
dos, óvatos kezelés.

Helytelen arczápolás vagy rosszul választott szépítő-
szerek által elrontott és elha-
nyagolt arczok helyrehozhatnak.

Arczápolás, arczfurdó, arczmasszázs a legjobb konzerváló szere az arcz szépségének.

Hajfestés ártalmatlan (légnemű) szerekkel.

Intelligens nők a szépségápolásból (arcz-, kéz-, haj-
ápolás) oktatást és bizonyítványt nyer-
hetnek.

Orvosi Kozmetikai Intézet

Budapest, IV., Kossuth Lajos-u. 4/v. I. em.

a hol hozzáértő szakorvos modern tudományos alapon kezeli az arcz, kéz és haj szépséghibáit. D. e. 9-12; d. u. 2-5.

Levelekre válasz.

„Szépséghibák s azok gyógyítása“ című tájékoztató füzet postán zárt borítékban 50 fill. bélyegért.

HORVÁTH ÉS CSILLAG

mű-teke- (billiard-) asztal-, dákó-,
kávéházi, szállodai, kaszinói beren-
dezések és műbutor-asztalos-üzlet

Budapest, VII., Király-utcza 19. sz.

Vidéki meghívásoknak is
készséggel eleget teszünk.

Már pedig az első, hogy a termés keljen
Jövő esztendőre eltenni ne kelljen. —
Fogja hát a kulesot, gyertyára gyujt szőpen
Öt percz mulva lenn jár a poros pinczében.

Mosolyog a Nagy Pál: no ezt jól csináltam
Okos praktikával bölesen kitaláltam,
Én leszek pörnyertes akárhogy vitassák,
Bennem lesz a bora s abban az igazság!

Olyasmit, csak nem tesz okos ember észszel
Beccukassa aztat, aki után pénzel!
Morál a dologban: mindenképen káros:
Aki szolgabíró, ne legyen korcsmáros.

U-y.—D-ö.

Tilalom.

A főkapitány kitiltotta az écarteé játékokat a budapesti kávéházakból.

Főkapitány (hazatérve a mágnáskaszinóból): Titkár ur... Titkár ur... Micsoda dolog ez? Ön itt ül a hivatalában és se nem lát, se nem hall.

Titkár (hebegve): Mi történt, kegyelmes uram?

Főkapitány: Ez az kérem. Ön tőlem kérdezi, hogy mi történt. Kitért az écarteé-járvány...

Titkár: Écarteé? Mi az, kegyelmes uram?

Főkapitány: Ezt sem tudja? Écarteé a legveszelelmesebb kártyajáték. Most kibezeltem végig néhány partit a casinóban. Gróf Sehonnay egy egész hitbizományt nyert el a szegény kis Püspöky Duczitól.

Titkár (borzadva): Rettenetes...

Főkapitány: Csakhogy belátja. Azonnal intézkedünk. Nem akarom, hogy a polgárok elécarteézzák hitbizományaikat.

Titkár: Két dologra bátorkodom fölhevni metósá-god figyelmét.

Főkapitány: Bátorkodjék...

Titkár: Hogy a polgárok közt igen kevés az olyan, akinek hitbizománya van és hogy a polgárok azt sem tudják, hogy mi fán terem az écarteé!

Főkapitány: Ez nem fontos. Fődolog, hogy intéz-kedjen. Irja: „megtiltom a kávésoknak, hogy helyisé-geikben az écarteé-játékokat megtűrjék“. Általában ezek-nek a kávésoknak tulságosan jól megy a dolguk, majd befűtülök én nekik. Irja: „megtiltom a kalábert min-denféle formájában. Nem tűrök se fölsőst, se alsóst, nem akarok tudni se toüs les troisról, se ultimórol, se uhuról, se Fedák Sáríró!“. . . (a titkár nagyokat nyögve ir) „megtiltom a tarokkot, mert hazárdjáték, megtiltom a tartlít, a piquét, a casinót, a máriást, a durákot, a preferenceot, a tüzet“...

Titkár (izzadva) Engedelmet kérek...

Petroleum fűtő- és melegítő kályhák.

Elvezető cső nélkül. Szagtalan és korommentes. Legnagyobb melegítés. Csekély petroleumfogyasztás. Kényelmes kezelés.

Brünnner Testvérek

es. és kir. szab. petroleum-, gáz- és villamos világító testek gyára

Budapest, IV. ker., Koronaherczeg-utcza 3. sz.

Főkapitány: Ezt is megtiltom. . . . A kávé éljen meg a pikolóból. Nem tűnök többé dominót, sakkot. A ki biliárdozni mer, azt becsukatom.

Titkár: Bocsánat. . . .

Főkapitány: Megtiltom. . . . Majd rendbe szedem én ezeket a kávésokat. Nagyon fáj rájuk a fogam. Mit lehetne még megtiltani?

Titkár: A virágnak, hogy viritson.

Főkapitány: Ön kezd engem érteni. Tehát?

Titkár: Tiltsuk meg a kávésoknak, hogy pénzt fogadjanak el a kávéért.

Főkapitány: Helyes. Megtiltom továbbá, hogy a kávésok szüllessenek, felnőjjenek, megnősüljenek.

Titkár: A kávésoknak szépen beadtunk. Most térjünk át a klubokra, kaszinókra.

Főkapitány (elhűlve): Tessék?

Titkár (hévvel): Itt van például a mágnáskaszinó. Valóságos kártya-barlang.

Főkapitány (ámultan): Tessék?

Titkár (lázasan): Valóságos büntanya. Mindennap ezrek cserélnek gazdát. A legörültebb hazardjáték folyik, tilalmunk ellenére.

Főkapitány (félajultan): Titkár ur! . . . Titkár ur!?! Skandalum . . .

Titkár (magánkívül): Valóságos botrányfészek . . .

Főkapitány (szóhoz jut): Ön meg van örülve, barátom. Magából sem lesz ebben az életben rendőrtanácsos. —i.

(—s.) **Herr Josef Szabonári Hotelier und Restaurateur.** Szt. Istvánnap táján egy német nevű, de ép oly hazafias érzésű temesvári felső kereskedelmi iskolai tanár egy teljesen német szövegű falragaszt küldött be hozzánk, mely nemzeti színeinkben pompázik ugyan („*Vakulj magyar!*”), de amelyen Herr Josef Szabonári ékes germán nyelven hirdeti, hogy nála aug. 20-án, „*nach altem Lugoser Bürgerbrauch*” König Stefans-Fest lesz tartva orchesterionnal, elektromos kivilágítású táncmulatsággal, díjtékézzsel, confetti, virágosó és remek kőbányai sörök csapolásával stb. stbvel. Itt van előttünk tehát egy lepedőnyi plakát, melyen egy magyar vendéglős és szállodás az ezeréves Magyarország első nemzeti királyának névnapján tartott ünnepélyt német nyelven hirdette, és Lugoson, ahol nemcsak magyar és német anyanyelvű lakosok, hanem románok is szép számban vannak, a magyar nyelv fölött a németnek adott előnyt. Mélyen sajnáljuk, hogy a hazafias érzésű magyar szállodás és vendéglősakar szegényére, — ha ugyan szörványosan is — de mindig akadnak korunkban olyanok, akikben egy csepp magyar vér sincs, és akiknek ilyen vagy hasonló hazafiatlan cselekedete csak nehezen, igen nehezen helyrehozható csorbát üt erkölcsi tekintélyünkön, bírálaton felüli kifogástalan hazafiságunkon. Szerencsére a Szabonáriak kihalófélben vannak, szállodáink és vendéglőink magyarsága ellen csak elvétve hallunk panaszt, ámde ennek daczára határozottan hibáztatnunk és elítélnünk kell, hogy ugyanakkor, midőn egy a parlamentben, mint a társadalomban a leghevesebb küzdelem folyik a magyar nyelv jogaiért, akad egy olyan vendéglős, ki lábbal tiporva a nemzet legszebb jogait, a germanizálás szolgálatába szegődik. Jól tudjuk és készséggel elismerjük, hogy a mi üzletünk, a mi munkásságunk színhelye internacionális hely, ahol minden idegennel a saját hazája nyelvén kell tudnunk beszélni, ámde itthon, a magunk népével, polgártársainkkal elsősorban és kizárólag csak magyarul beszélünk, ha nemzetiségi szempontból még oly ekzsponált helyre állított is sorsunk. Sőt ellenkezőleg. Épp az ilyen helyen nyílik alkalma az igazán hazafias érzésű szállodásnak és vendéglősnek a magyar nyelv lassu, czéltudatos terjesztésére, teljesítésére ama köte-

LOHR MÁRIA ezelőtti KRONFUSZ

csipke-, vegyeszeti tisztító- és műfestő-intézete megnagyobbítottatott erőművi szőnyeg-paroló- és szármeáru-megővő intézettel. Megbízások átvételnek: **VIII., Baross-utca 85. sz. főtelepen.** Fiók-üzletek: IX., Kalvin-tér 9. V., Harminczad-utca 3. VI., Teréz-körút 39. VI., Andrassy-ut 16. VIII., József körút 2. Telefon száma: 57—08.

FOGPISZKÁLÓ- ÉS GYUFA-

szalvétákat minden minőségben, mint legelső forrás legjutányosabban szállít: <

LÁNG M. A. és Társa BUDAPEST, VI., Lazár-utca 12.

Nagybani szállítás kereskedőknek. <<< >>>> !!! Postacsomag szétküldés is!!!

Vezérképviselőség —
Magyarország részére:

Hirsch és Perl

Budapest, 2

LIQUEUR EXTRA FINE

V., Szabadság-tér 6. szám.

LUCCA COMPANY HAMBURG.

Telefon: 36—60.

A t. c. szálloda, vendéglő és kávéház-tulajdonos urak figyelmébe!

Kapható:

GANZ és TÁRSA

vasöntő- és géppár részvény-társaságnál és a városi irodájában:

Budapest, IV. Ferenciek-tere 2.

valamint minden nevesebb vízvezeték-berendezőnél.

Árak:

I. számú szűrő 20 korona, tartalékrész 1 korona 50 fillér.
II. számú szűrő 30 korona, tartalékrész 3 korona.

Kimerítő prospektus rendelkezésre áll.

== Megrendeléseknél kérjük tisztelt olvasóinkat mindig lapunkra hivatkozni. ==

lességnek, melyeket a magyarság terjesztése tesz leg-szentebb feladatunkká. Ezt a feladatot a magyar vendéglősár mindig hiven és becsülettel teljesítette, *Szabónary Ur pedig — szegyelje magát.*

(l-s.) **Korcsmárosok pátrónusa.** Mindennek megvan a maga ideje, divatja. Most például az anti-alkoholikus mozgalom járja. S járja oly dühvel, hivatalos és nem hivatalos apparátussal, hivatott és nem hivatott emberek beavatkozásával, hogy azt hihetnéd, hogy az emberek oldott kévéként hullanak az utcán az átkos alkoholtól. Ennek a mozgalomnak köszönhetjük a Hop-kost, ami pompás ital — főleg jól behűtve — s mindenestre százszor különb ital, mint a Kleinoscheg Trylbije, a Stenczingerék és Pártosék különböző czimkájú pezsgőtűntetvényei, melyek — valószínűleg az alkoholelles mozgalomra való tekintettel szintén bor, liqueur stb. nélkül készülnek. Nálunk szintén alakult egy alkoholelles egyesület, mely azonban eddig nem sok vizet zavart. De mivel alapszabályai nem készültek el, ajánljuk a vezetőknek, hogy azokat a következő kedves kis esetre való tekintettel állítsák össze.

Egy kisebbporos városban ugyanis a mértékletességi egyesület fölolvadó ülést rendezett. Az ülésen az egyesület elnöke nagy előadást tartott a korcsmába járás ellen, élénk színekkel ecsetelve ennek káros következtéseit és végezetül kijelentette, hogy *okos ember korcsmába nem mehet, mert ennek elfogadható okát adni nem tudja.* Amint az előadásnak vége volt, egyszerre meglepő dolog történt. Fölállt egy jóképű ur és szót kért.

— Szólanom kell, mondotta, mert jogom van bizonyoságot tenni róla, hogy nem vagyok bolond, ha korcsmába járok is. Az előadó ur provokált erre, mikor kijelentette, hogy elfogadható ok a korcsmába-járára nincs. Én meg azt mondom, hogy van. Az ember elmegy a korcsmába: 1. Mert nem lehet tudni, meddig él ez ember, tehát, hogy holnap elmehe-e? 2. Mert jobb, ha az ember a korcsmárosnak adja a pénzt, mint ha a patikusnak. 3. Mert az asszony otthon kényelmesen takaríthat, ha az ura addig másutt van. 4. Mert az ember a korcsmában parancsol, míg otthon csak engedelmessékedik. 5. Mert a korcsmába nem megy el az emberrel a felesége. 6. Mert az asszony csak néha barátságos, a kiszolgáló leány mindig. 7. Mert az emberről nem mondhatnak rosszat a barátai a korcsmában, ha ő is ott van velük. 8. Mert ilyenkor az asszony tiszta lelkiismerettel mondhatja az alkalmatlan-kodó hitelezőnek, hogy az ura nincs otthon. 9. Mert a korcsmában lehet ökölrel ülni az asztalt. 10. Mert az ember társas lény és ökör iszik magában. 11. Mert...

Ezt már nem mondhatta el a ürge elméjű szónok, — *aki ugyancsak kívárgta a rezet* — mert az elnök, tekintet nélkül a házszabálynak arra a rendelkezésére, hogy beszédet félbeszakítani nem szabad, hirtelen be-zárta az ülést.

Az odaváló vendéglőspártársulat ellenben a derék urat — szerzett érdemeire való tekintettel — a korcs-márosok pátrónusa czimmal tüntette ki.

(l-s.) **A Freiwirth Mór ur esete.** Mindenna-pos és mégis érdekes, bizonyosága egy régi latin köz-mondás igazságának, mely szerint ha ketten veszeked-nek, a harmadik issza meg a levét és hogy a szállo-dásnak nemcsak a rendőrséggel, szolgabíróval stbvel, (Lásd lapunk előző számát.) hanem még az ezeknél is nagyobb potentátummal, a hatodik nagyhatalommal — a sajtóval is meggyűlhet a baja, csak a „kellő pechje“ legyen meg hozzá. Két gentlemann, valószínűleg a „helybeli zsömesz doré diszei“ este 9 órakor, tehát a leg-élénkebb üzleti órákban — bemegy a nevezett Frei-wirth ur beszterczebányai szállodájának éttermébe s ott — talán mert az egyiknek határozottan „konfessiönális

HIRDETMÉNY.

Tisztelettel van szerencsém a nagyrabecsült utazóközönséget és nagyrabecsült kartársaimat értesíteni, hogy a

Gilváci pálya-vendéglőt

1904. január hó 1-től kezdődőleg 3 évre bérbe vettem és főtörekvésem lesz a nagyérdemű közönséget és kartársaimat áttutazóban minden tekintetben kielégíteni.

Kiváló tisztelettel
SCHVIMMER R. LIPOT
gilváci vasúti vendéglős.

229,110 t. sz.-hoz. — 1903. sz.

PÁLYÁZATI HIRDETMÉNY.

Budapest székesfőváros tanácsa ezennel közhírré teszi, hogy **ifj. Hoffmann Ferencz** alapítványának 1902. és 1903. évi kamataiból egy-egy, összesen **két kiskoru szegény, buda-pesti illetőségű, jóviseletű iparostanoncz, vagy iparossegéd részére**, valláskülömbőség nélkül 32 kor. 20 fill., illetve 25 kor. 67 fill. lesz adományozandó.

Ennélfogva a pályázni szándékozók felhivatnak, hogy a szü-létsi, iskolai és az illető ipartestület és a ker. előljáróság által láttamozott szegénységi és erkölcsi, valamint budapesti illetőségüket igazoló bizonyítványukat, bélyegtelen kérvénnyel a tanácsi iktató hivatalba (közp. városháza I. em. 107. sz. a.) 1904. évi január hó 1-ső napjának d. e. 12 órájáig nyújtsák be. A felsorolt kellekekkel teljesen fel nem szerelt, vagy eikésve be-adott kérvények figyelembe nem vétetnek.

Budapest, 1903. évi november hó 27-én.

A székesfőváros tanácsa.

Urambátyám

Szerkesztő és laptulajdonos:
Erdélyi Zoltán.

Az egyetlen magyar társadalmi és családi éleztlap.

Vendéglősök és kávések 25% kedvezményre, vagyis: 16 K. helyett évi 12 K.-ért rendelhetik meg!

Tessék mutatványszámot kérni!

Kiadóhivatal: BUDAPEST, VIII., Kerepesi-ut 69. sz.

Likőrkészítés.

Kitűnő **likőrök** és **rum** készíthető házilag a Réthy-féle **likőr-kivonatokkal.** Egy adag 1 literhez **60** fillér. 10 adag bérmentve **6** korona Használati utasítás minden üvegcséhez mellékelve.

RÉTHY BÉLA gyógyszerész, Békéscsabán.

az orra" parázs veszekedést inszcenál. A gazda, aki nek ilyenkor a besztercei „Felvidék“ czimú ujság szerint elragadtatva kéne lennie, hogy vendégeinek a vacsora mellé „ingyen látványossággal“ szolgálhat, nem lévén hasonló véleményen és hogy — mint maga mondja — „hogy a szóbanforgó összetűzésnek további fejleményeiben kiszámíthatatlan horderejű következményeit előre is megakadályozza“ feleségével kérve kéri az urakat, hogy csendesedjenek le, *legyenek oly kegyesek, ne tegyék tönkre* a „kellő tekintetek megtartásával“ kitessékeli az egymást nem éppen nagy gyengédséggel masszírozó urakat. Amiért aztán úgy „kikapott“ a Felvidéktől akár . . . egy gymnazista. Hja! Hiszen csak korcsmáros.

• TÁRSULATOK •
• EGYESÜLETEK •

A „Szállodások, vendéglősök, kávések, pinczerek és kávésségédek orsz. nyugdíjgyesülete“ közleményei.

Jegyzőkönyv.

Felvetétt Budapest 1903. évi október hó 29-én a Szállodások, Vendéglősök, Kávések, Pinczerek és Kávésségédek Országos Nyugdíjgyesülete igazgatóságának a központi irodában d. u. 5 órakor tartott r. havi üléséről.

Jelen voltak: Sztanoj Miklós alelnök, Petanovics József, Förster Konrád, Ebenheő Károly igazgatósági tagok, dr. Solti Ödön jogtanácsos. Bokros Károly, Müller Antal, Glüek Erős, Prindl Nándor kimentik elmaradásukat.

1135. Sztanoj Miklós alelnök megnyitja az ülést. üdvözlő a megjelenteket, felolvastatja az előző ülés jegyzőkönyvét, melyet az igazgatóság hitelesít

1136. Jogtanácsos bemutatja az 1115. sz. határozattal átutalt 2420 kor. elhelyezési okmányait s jelenleg 2100 kor. átutalását kérve, mit az igazgatóság elrendel.

1137. Jogtanácsos felolvassa a VI-ik évi rendes közgyűlés jegyzőkönyvét, mely következő:

Jegyzőkönyv. Felvetétt Temesvárott a Szállodások, Vendéglősök, Kávések, Pinczerek és Kávésségédek Országos Nyugdíjgyesületének a Koronaherceg-szálló I. em. termében 1903. évi szeptember hó 9-én d. u. 5 órakor tartott VI-ik évi rendes közgyűléséről.

1. Bokros Károly nyugdíjgyesületi elnök köszönetet mond a bizalomért és ragaszkodásért, melyből folyólag ezuttal hatod izben van azon helyzetben, hogy az egyesület évi rendes közgyűlését megnyithatja. Szívöl üdvözlő az ország minden részéből egybesereglett egyesületi tagokat. Utal az egyesület szükségességre s főkép a főnökök figyelmét hívja tel arra, hogy alkalmazottaikat nem ép presszióval, de az egyesület eszméjének, nemes törekvésének megmagyarázásával bírják rá a belépésre. Utal arra a törekvése, mely a társadalom könnyebb foglalkozást üző rétegeiben (ügyvédek, iparosok stb.) feléledt hasonló intézmények létesítése iránt, utal ezzel szemben a szakfoglalkozás súlyos természetére, mely fokozottabb mérvben tenné szükségessé, vagy az egyesületet a szakörök támogassák. Utal a választmányok létesítésének, intenzívobb munkálkodásának szükségességére s azon reményének ad kifejezést hogy jövőre már legalább 15 városban felállított választmány lesz egy-egy erős központ, honnan a nyugdíjzeme szükségessége és magasztossága a vidékre kihatólag hirdetteik. Ezen reményben nyitja meg az egyesület VI-ik évi rendes közgyűlését. A jegyzőkönyv vezetésére jogtanácsos, annak hitelesítésére pedig Müller Antal és Petánovics József urakat kéri fel.

A közgyűlés élénk tetszéssel kísérte a megnyitó beszédet s veszi tudomásul az elnök intézkedését.

2. A tárgysorozat 2-ik pontjánál jogtanácsos a beérkezett szavazó lapok alapján előterjesztő, hogy a harmincznál magasabb számban jelenlevő tagok 162 szavazatra jogosított tagot képviselnek. Tekintettel arra, hogy 1902 december 31-én az egyesületnek 488 szavazatra jogosult tagja volt, ennek $\frac{2}{3}$ -a v. i. 326 tag képviselve nincs, a tárgysorozat 11. pontja alatti tárgyak tekintetében az alapszabályok 65. §-a értelmében a közgyűlés nem határozatképes.

KANITZ C. ÉS FIAI

==== papirraktára, üzleti könyvgyára, kő- és könyvnyomdája ====

Raktárhelyiség:

Dorottya-utca 12.

BUDAPESTEN

Gyártelep:

Vadász-utca 28.

Alapított 1863-ban.

Szállodai irodák berendezése amerikai mód szerint, különleges és versenyképes készítmények szállodások és vendéglősök részére.

Étlapok

izléses modern kiállításban

Menu-kártyák
Tortapapírok
Cotlettpapírok
Borcimkék
olcsó árakon.

Ellenőrzési u. n.

BONKÖNYVEK.

A vendéglősnek, szállodásnak egyedüli ellenőrzési módja a bonkönyv; külföldön nem létezik üzlet bonkönyv nélkül.

Szoba-számlák
Szoba-könyvek
Levélpapírok
Borítékok
Closetpapírok
olcsó árakon.

A közgyűlés az előterjesztést tudomásul veszi.

3. A tárgysorozat ezen pontjánál jogtanácsos ugyanazon alapeszméből indul ki, melyet az elnök megnyitó beszédében kiindulási pontul választott, az egyesület szükségességét hangoztatja; teszi ezt annál is inkább, mert a hírlapokban is szellesztetett nagy munka, a kereskedelmi miniszterium kiadásában megjelent munkások baleset elleni biztosításáról szóló törvénytervezet szakmunkásainkat csak facultative veszi fel a biztosítandók körébe, holott a külföldi törvények legtöbbje ezen foglalkozást üzökre is kiterjeszti védő szárnyait. Kiemeli előadó ezen munkásokosztály par excellence a társadalom többi osztályainak kényelme, jóléte érdekében áldozza fel éjjelét s nappalát s folytat testet-lelket ölü súlyos munkát, mely sokkal gyorsabban örli meg az erős szervezetet is, mint egyéb osztályoknál. Ezért lenne kívánatos, hogy a törvényhozás nagyobb jóindulattal gondoljon ezen osztály jólétét, ipari viszonyait szabályozó intézkedések behozatalára. Ha mégis a betegségleyezési törvény hatásának mérlegét a szakipar szempontjából megvonja, talán megnyugvással fogadhatjuk, hogy a törvénytervezet nem foglalta be szakiparosainkat a létesítendő intézmény keretébe. A kerületi betegségleyző pénztárak, melyekbe nagyon kevés kivétellel szakiparosaink belépni kénytelenek, alig adnak vissza táppénz és gyógyszerekben valamint szakiparosainknak, holott súlyos ezeket áldoz a befizetett pénztári díjak czimén. A törvénytervezet azon rendelkezéséből, hogy a szakiparosokat nem karolja fel, csak arra akar rámutatni, hogy ismét magunkra vagyunk hagyatva, önerőnkre utalva az egyesület felvirágoztatásánál; fokozottabb lelkesedéssel, intenzív munkával kell tehát az egyesület ügyeit felkarolnunk, ha törekvésünk sikerét biztosítani akarjuk.

Ezek után előadó hálával emlékezik meg azon bőkezű adakozókról, kik az elmúlt évben az egyesületet alapítványokkal és adományokkal támogatták, ezek a következők:

Budapesti pinczéregylet az 1902. évi bái jövedelemből; 743 K. 75 fil., az 1903. évből pedig 379 K. 16 fil.-t adott át egyesületünknek.

A Budapesti pinczerek pedig az 1903. évi nemzetközi vendéglős kongresszus alkalmából a rendezőség által nekik felajánlott tiszteletdíj felét 400 koronát adták egyesületünknek.

Dózsé Döme ur a temesvári választmány megalakulásakor újabb 200 koronás alapítványt tett, miáltal 1500 koronára emelte alapítványának összegét. Müller Antal ur 200 koronás, Förster Konrád ur és személyzete 200 koronás, a pécsi pinczéregylet 500 koronás, Törley József és tsa 500 koronás, François Lajos ur 200 koronás, a győri pinczerek 240 koronás, Wittman Károly 200 koronás, Oesterreicher Sámuel 200 koronás alapítványokkal és adományokkal gazdagították egyesületünk alapítókáját, adakeztak ezenkívül a Gundel-Stadler-Glück-banquetie rendező-bizottsága 30 koronát, Bokros Károly az 1902. évi beszámoló jelentés kinyomatási költségeire 80 koronát, Dollinger András 5 koronát, Mitrovác Adolf és Ebenheő Károly urak a François-féle pezsgős üvegek dugaszainak megváltási díjából 51 korona, illetve 8 korona 50 fillér, Wassermann Mór és Steiner Henrik urak 10—10 koronát, a Magyar Országos Pinczéregylet temesvári választmánya 50 koronát, Dávid Sándor és Balassa Mihály főpinczér urak a trencsén-tepliezi illetve szliácsi pinczérkar nevében 30 koronát illetve 8 korona 50 fillért. Indítványozza, hogy a nemesszívű alapítók illetve adakozóknak a közgyűlés jegyzőkönyvileg mondjon köszönetet.

A közgyűlés lelkes éjzenzés kapcsán fogadja el ezen indítványt.

Folytatólag kiemeli jogtanácsos, hogy az egyesület az elmúlt évben gyakorolta először alapszabályszerű hivatását, midőn elhunyt Pavetics Ignác volt rendes tag nejeinek 210 koronát, árvájának 42 koronát, néhai Czurmuhl István rendes tag özvegyének 180 koronát, árvájának pedig 36 korona végkielégítést juttatott. Ezenkívül segélyezés czimén a kilépett Schelvek Istvánnak 97 koronát, Ehmann Györgynek 116 koronát adott. Ugyanitt említi, hogy az egyesület a Hirlapírók Országos Nyugdíjintézetébe, mint alapító tag lépett be 10 évi 20 koronás részletekben fizetendő 200 koronás adománnyal.

Egyesületünk a szakoktatást, mint a szakipar helyzete megszilárdulásának másik hatékony tényezőjét a legéberebb figyelemmel kísérte; a debreczeni szakiskola megnyitása alkalmából ennek elnökségét táviratilag üdvözölte, a miskolci szakiskola megnyitását pedig képviseltette is magát, előkészítve a talajt és hangulatot az egyesület miskolci választmányának megalakulásához.

Teljes világítási berendezések vendéglők és kávéházak részére

villamos és gázcsillárok,

nemkülönbön mindkét világításra berendezett

combinált csillárok,

petroleum lámpák asztral égővel.

Lámpák a kitünő minőségű **DITMAR R.-féle**

“ENNOS” szesz-izzóégővel

csakis elsőrendű minőségben jutányos gyári áron

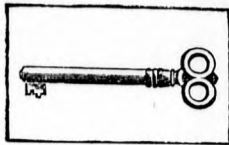
DITMAR R. es. és kir. udvari szállító
lámpa és csillárgyár

Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 3. sz.

Petroleum fűtő kályháimat különös figyelmébe ajánlom.

SCHICHT-SZAPPAN

„szarvas“ vagy „kulcs“

jegygyel

legjobb, legkiadósabb s ennél fogva legolcsóbb szappan. — Minden káros alkatrésztől mentes.

Mindenütt kapható!

Bevásárlásnál különösen arra ügyeljünk, hogy minden darab szappan a „SCHICHT“ névvel és a fenti védjegyek egyikével legyen ellátva.

Mészárosstermékek feldolgozására

alakult részv. - társ. Budapestben.

Ajánlja gyártmányait 5 kilós faedényekben próbául

Múmarhazsirt prima minőségben ... **6.20** kor.

„ superior „ ... **8.40** „

sztintugy **margarinvajat** minőség szerinti árakban.

Rendelések Budapest, V., Mérleg-utca 6. szám alá címzendők. — Gyártelep: IX., Gubacsi-ut 13.

SCHEUERMANN V.

kalács- és kétszersült-sütőde

Sétatér 4. **POZSONYBAN** Sétatér 4.

Alapított 1836-ban.

Az egyesületi működés nagyobb nyilvánossága érdekében a jegyzőkönyvek havonta egész terjedelemben közöltetnek a Magyar Vendéglős- és Kávés Iparban. Az egyesületi ügyek vezetése nem csak a nyilvánosság, nemcsak a felügyelőbizottság állandó felügyelete, hanem a hatóság közvetlen ellenőrzése alá is került a lefolyt évben, mert az V. ker. előjáróság kiküldött tisztviselői útján beható vizsgálat alá vette az egész egyesületi ügykezelést és a tapasztalt rend s kezelés fölött teljes elismerésének adott kifejezést. Nem is volt más várható. Pénzkezelésben maradt a postatakarék összegyűjtő s a központi takarékos folyószámlák kamatozó rendszere. Előadó kéri a közgyűlést, hogy a központi takaréknak mondjon a díjtalan kezelésért köszönetet.

A közgyűlés ehhez egyhangulag hozzájárul.

Itt tartja megemléztendőnek előadó, hogy az alaptőke gyümölcsözőbb elhelyezése több ízben képezte megbeszélés tárgyát az igazgatósági üléseken. A házvétel eszméje ismételtelen képezte a tanácskozás tárgyát, végül mégis a sokkal nagyobb biztosítékot nyújtó záloglevelek vételét határozta el az igazgatóság s jelenleg felhatalmazást kér a közgyűléstől, hogy az egyesület készpénz vagyonaiból 120000 koronát záloglevelek vásárlására fordíthasson.

A közgyűlés egyhangulag megadja az igazgatóságnak a felhatalmazást, hogy 120000 koronáért zálogleveleket vásároljon.

Ismerteti ezután előadó az igazgatóságnak a tagok létszáma emelésére irányított törekvését, az alkalmazott taggyűjtő működését, különösen kiemeli a választmányok határozatait, követendő például felemlíti egyes lelkes üzlettulajdonosok intézkedését, mely szerint üzleteikbe csak olyan alkalmazottakat vesznek fel, kik az egyesületnek rendes tagjai.

Az egyesület tagjainak száma 1902 decz. 31-én 488 fizető és 100 hátralékos. Tagdíjakban befolyt 1902-ben 22,508 korona 14 fillér. 1898 jul. 1-től 1902 decz. 31-ig 63,886 kor. 92 fillér. Ugyanezen idő alatt adományokból és alapítványokból befolyt 1902-ben 8434 kor. 76 fillér. 1898. jul. 1. 1902. decz. 31-ig 82,025 kor. 95 fill.

A választmányokra áttérve örömmel jelenti előadó, hogy az elmúlt évben a temesvári, a pécsi és legújabbban a miskolci választmányok alakultak meg.

Az egyes választmányok működését a következő számok tüntetik fel:

Budapesti választmány: 190 fizető tagtól tisztán tagdíjból 8566 kor. 89 fill., felvételi díj 230 kor., kezelési díj 445 kor. 20 fill. Kezelési kiadás 913 kor. 20 fill.

Kassai választmány: 51 tag, befizetett 4196 kor. 22 fillér tagdíj, 116 kor. felvételi díj, bevétel 4312 kor. 22 fill., kiadás 230 kor. 44 fill., tisztán 4081 kor. 78 fill., 214 kor. 61 fillérrel több mint 1901-ben.

Győri választmány: 19 tagtól 1209 kor. 09 fill., átlag 63-63 egy tagtól, 38 kor. felvételi díj, 63 kor. 78 fill. kezelési díj.

Szegedi választmány: 15 tagtól 2416 kor. 41 fill., átlag 1 tagtól 161-09. Tagdíj 2416 kor. 41 fill., felvételi díj 40 kor., kezelési díj 122 kor. 81 fill.

Szombathelyi választmány: 12 tagtól 548 kor. 15 fill., átlag egy tagtól 47-33. Kezelési díj 28 kor. 75 fill.

Aradi választmány: 30 tagtól 1178 kor. 80 fill., átlag egy tagtól 39-29. Felvételi díj 72 kor., kezelési díj 60 kor. 85 fill.

Temesvári választmány: 38 tagtól 611 kor. 79 fill., átlag

Telefon 20—54.

Telefon 20—54.

Eckmayer István

Gyárt: csász. és kir. szab. zártalan aczélemmez-görredőnyöket, prima bőrrel bőrozve, valódi Wertheim-zárral, alul vagy felül zárhatók. Esslingeni ablakfaredőnyöket, kitámasztó vasszerkezettel, önműködő hevedergördülővel. Továbbá napellenzőket, épület- és múlakatos-munkákat, stb.

Napellenzők! Kávéház, vendéglő, üzlethelyiség, nyaralók stb. számára.

Budapest, V., Tisza-utca 8c sz.

Árjegyzékkel és árajánlattal bármikor szolgálók.

egy tagtól 96-54. Kezelési díj 31 kor. 93 fillér, felvételi díj 318 korona.

Szabadkai választmány: 24 tagtól 646 kor. 18 fill., átlag yeg tagtól 26-92. Felvételi díj 156 kor., kezelési díj 33 kor. 34 fill.

Vál. kívül: 87-től 3294 kor. 40 fillér.

Vál. kiv.-től: Tagdíj 3294 kor. 40 fillér, felvételi díj 900 kor., kezelési díj 167 kor. 20 fill.

Összes választmány: tagdíj 22,508 kor. 14 fill., kezelési díj 1161 kor. 90 fill., felvételi díj 1870 kor. Összesen 25,540 kor. 04 fillér. Kiadás: kezelési költség 1552 kor. 03 fill., vegyes költség 994 kor. 19 fill. Összesen 2546 kor. 22 fill.

Utal ezután előadó az alaptöke fokozatos emelkedésére, mit a közösen forgó beszámoló és jelentésben közölt mérlegekből lehet megállapítani.

A kezelési alap gyarapítása állandó gondoskodás tárgyát képezte, mert ezen alap apadása folytonos s ha csak a tagsági díjak emelését elkerülni akarjuk, más forrásokból kell ezen alap növeléséről gondoskodni. Egyelőre az igazgatóság a szelvény-könyvek terjesztésével s perselygyűjtés eredményével, Kohn testvérek kassai likörgyárosokkal és a temesvári gyűjtőgyárral kötött szerződésekből származó bevétellel, úgy a kilépett és törölt tagok átvitt tagsági díjaival, a báli bevételek egy részének ide utalásával tartja fenn az igazgatóság ezen alapot.

Különösen figyelmébe ajánlja a jelenlevő tagoknak a „Pinczergyűjtő“ pártolását s annak minél szélesebb körben terjesztését.

Végül kéri előadó a közgyűlésen megjelenteket az egyesület eszméjének lelkes és jóindulatú meleg pártolására.

A közgyűlés az előadó jelentését élénk tetszéssel veszi tudomásul és elnök indítványára neki jegyzőkönyvileg szavaz köszönetet.

4. Dr. Solti Ödön jelenti, hogy François Lajos ur, mint a felügyelő bizottság elnöke akadályozva van a közgyűlésen való megjelenésben s így ő terjeszti elő a felügyelő bizottság jelentését a következőkben.

Mélyen tisztelt Közgyűlés! Egyesületünk felügyelő-bizottsága nevében örömmel jelenthetem a mélyen tisztelt közgyűlésnek, hogy az egyesületi könyvelés szakavatott kezekben gondos vezetés alatt van: erről úgy a bizottság meggyőződött, midőn az előterjesztett mérleget, könyveket, számadási okiratokat gondosan átvizsgáltuk és azt helyesnek találtuk, mint az arra illetékes felügyeleti hatóság, a budapesti V. ker. előjáróság hivatalos szakközegei útján meggyőződött s a könyvelést és ügyvezetést a legnagyobb rendben találta. Ez alapon kérem a tekintetes közgyűlést, hogy az igazgatóságnak és felügyelő-bizottságnak a felmentvényt megadni méltóztassék. Budapesten, 1903. szeptember 5-én.

François Lajos
a felügyelő-bizottság
elnöke.

A közgyűlés a jelentést egyhangulag tudomásul veszi és a felmentvényt az igazgatóságnak és felügyelő-bizottságnak megadja.

5. A tárgysorozat e pontjánál jogtanácsos előterjeszti a 1902. évi zárszámadásokat a következőkben:

Mérlegszámla 1902. december 31. Tartozik, Pénzkészlet: z

pénztárban 19-89, postatakarékpénztárnál 763-18, folyó számlán 136.389-16, összesen 137.172-23 K., értékpapír 22.200—, hátralékos tagdíjak 7084-86, átmenő tételek 1357-33 K. Összesen 167.814-42 K. Követel. Alaptöke: alapítvány és adomány 82.025-95, befizetett tagdíjak 77.808-74 K., összesen 159.834-69, tartaléktöke 3105-64, kezelési alap 4538-16, függőtétel 335-93 K. Összesen 167.814-42 K. Budapesten, 1902. december 31-én. Az igazgatóság nevében Bokros Károly elnök, dr. Solti Ödön jogtanácsos, Sztanój Miklós alelnök, Matzko Kálmán könyvelő. Jelen mérlegszámlát megvizsgáltuk s azt a segéd- és főkönyvvel összehasonlítottuk s annak minden egyes tételét teljesen rendben találtuk. Budapesten, 1903. február 26-án. A felügyelő-bizottság: François Lajos elnök, Kammer Ferencz.

A közgyűlés a zárszámadásokat jóváhagyólag tudomásul veszi.

6. Jogtanácsos előterjeszti az 1904. évi költségeloirányzatot a következőkben:

Költségvetés 1904. évre. Tartozik. I. Alaptöke javára: 1. Értékpapírok kamatai 1000 K. 2. Kézpénztöke 6000 K., összesen 7000 K. 3. Tagdíj 600 tag után a 800 K., 38.400 K. 4. Alapítványok, adományok 2000 K., összesen 40.400 K. II. Kezelési-alap javára: 1. Felvételi díjakból 200 tag után 800 K., 1600 K. 2. Kezelési illetékből 1200 K. 3. Kilépettek és kizártak tagdíja 1800 K. 4. Perselygyűjtés, kamat 500 K. 5. Báli bevételek, pinczergyűjtő stb. 1200 K., összesen 6300 K. III. Tartalék-alap javára: 1. Kilépettek tagdíjának 1800 K., összesen 1800 K. Összes bevételek 55.500 K. Követel. I. Központ: 1. Központi iroda bére 1600 K. 2. Könyvelő fizetése 600 K. 3. Levelezés, nyomtatványok 150 K. 4. Levelező fizetése 300 K. 5. Különléle 150 K., összesen 2800 K. II. Választmányok: 1. Budapest: a) lakbér 600 K., b) titkár 480 K., c) pénzbeszedő 480 K., d) nyomtatványok 60 K., összesen 1620 K. 2. Kassa: a) titkár 120 K., b) pénztárnok 120 K., c) pénzbeszedő 120 K., d) levelezés, nyomtatványok 20 K., összesen 380 K. 3. Szombathely: a) pénzbeszedő 120 K., b) levelezés, nyomtatványok 15 K., összesen 135 K. 4. Arad: a) irodai lakbér 120 K., b) nyomtatványok 15 K., összesen 135 K. 5. Győr: a) titkár 100 K., b) levelezés, pénzbeszedő 15 K., összesen 115 K. Egyenleg: 6. Szeged: levelezés 10 K., összesen 10 K. 7. Pécs: a) pénzbeszedő és titkár 120 K., b) levelezés 15 K., összesen 135 K. 8. Miskolc: a) titkár 120 K., b) levelezés 10 K., összesen 130 K. 9. Egyéb választmányok létesítése 400 K., összesen 5860 K. Egyenlegért 49.640 K. Összesen 55.500 K.

A közgyűlés a költségvetést egyhangulag tudomásul veszi.

7. Bokros Károly szólal fel a tárgysorozat 6-ik pontjánál és előterjeszti, hogy ez év májusa óta Miskolcra költözött s tekintve, hogy az egyesület érdekei a helybeliek közül választást kívánják meg, felmentését kéri.

Nagy Lajos indítványára a közgyűlés egyhangú lelkesedéssel választja meg Bokros Károlyt az egyesület elnökévé.

Bokros köszönetet mond a megnyilatkozó bizalomért, kifejezést ad annak, hogy a legnagyobb áldozatra kész az egyesület érdekében.

Seres Márton lelkes szavakban tolmácsolja örömét a fölött, hogy Bokrost sikerült az elnöki székben maradásra bírni, az ő nevéhez fűződik az egyesület megalakulása, kívánja, hogy az ő nevéhez fűződjék az egyesület felvirágozása is.

GUTTMANN TESTVÉREK köszénbányái

Telefon I. 36—37.

Központi iroda: Budapest, V., Mérleg-utca 3.

Telefon V. 36—38.

AJÁNL:

a t. cz. vendéglősök, kávéosok és szállodatulajdonosok részére általánosan ismert kitűnő elsőrendű porosz darabos koczka vagy diószenet előnyárakban.

A közgyűlés élénk tetszéssel csatlakozik Seres ur érzelmeihez.

8. Dr. Solti örömmel jelenti, hogy Müller Antal ur visszavonta lemondását, így az alelnökválasztás szüksége eszik. Seress indítványára a közgyűlés lelkes éljenzéssel veszi tudomásul a jelentést és jegyzőkönyvi köszönetet szavaz Müller Antal urnak, hogy oly nagymérvű elfoglaltsága dacára is vállalkozott az alelnöki teendők ellátására.

9. Jogtanácsos jelenti, hogy 5 igazgatósági tagsági állás-töltendő be a kandidáló bizottságtól beérkezett indítvány folytán; a bizottság kijelölése szerint a közgyűlés egyhangú felkiáltással megválasztja az általános tisztújításig terjedő időre: Glück Erős, Förster Konrad, Ehm János, Ebenheő Károly és Baár József urakat.

10. Jogtanácsos előterjeszti a kijelölő bizottság ajánlatát a betöltendő felügyelő-bizottsági állásra, melynek értelmében a közgyűlés egyhangulag megválasztja Páris Vilmos és Böhm Emil urakat.

11. A tárgysorozat 9-ik pontjánál Juranovics Ferencz megismétli Budapesten előterjesztett indítványát s mint s szegedi választmány elnöke meghívja a közgyűlést Szeged városába.

Posch Nándor Győr nevében az 1905. évi közgyűlést Győrbe hívja meg.

A közgyűlés örömmel fogadja a meghívásokat és egyhangulag elhatározza, hogy az 1904. évi rendes közgyűlést Szegeden az 1905. évit pedig Győrben tartja meg és felhatalmazza az igazgatóságot, hogy a közgyűlés a határnapját a Magyar Vendéglősök Országos Szövetsége elnökségével egyetértéssel állapítsa meg.

12. Az alapszabály módosításnál jogtanácsos előterjeszti, hogy a közgyűlés nem határozatképes s így ezuttal ezen pont tárgyalása eszik. Megnyugtítja azonban a közgyűlést, hogy a tervezett módosítások nem eszközölése nem fog az ügyvitelre hátrányos befolyást gyakorolni. François ur indítványa tárgytalaná vált azon örvendetes tény folytán, hogy az elnökséget Bokros ur újból elvállalta, de különben is alapszabálymódosítás nélkül lehet, mert az elnökre nincs kimondva, hogy csak budapesti lakos lehet.

A kassai választmány indítványa az alapszabályok 38. §-a c) pontjának módosítása tárgyában sem egészen sürgős, mert bár méltánytalannak látszik, hogy az a tag, ki nem önhibáján kívül hanem honpolgári kötelességét teljesítve marad hátralékban, késedelmi kamatot fizessen, de az eset oly ritka, hogy e miatt nem égetően sürgős az alapszabály megbotyogtatása.

Seress Márton ismerteti a konkrét esetet, mely a kassai választmányt indítványa megtételére bírta s kéri a közgyűlést adjon felhatalmazást az igazgatóságnak, hogy ezen kamatokat mindenkor elengedhesse, Pösch csatlakozik az indítványhoz, Aus-

länder Gyula szintén ily értelemben nyilatkozik s ajánlja az igazgatóságnak a méltányossági szempontok figyelembe vételét.

Juranovics utasítani kéri az igazgatóságot, hogy e kérdést konkrét indítvány kapcsán terjeszse a jövő közgyűlés elé.

Előadó addig is, míg a módosítás tárgyában a közgyűlés határoz, felhatalmazást kér az igazgatóság részére, hogy netán felmerülő konkrét esetekben a tag kérelmére a kamatokat elengedhesse és terjeszse határozatát a közgyűlés elé utólagos jóváhagyás végett.

Elnök ezen indítványhoz csatlakozik. Ezek után a közgyűlés Juranovics és dr. Solti indítványát fogadja el.

13. Greiner Márk indítványát előadó ismerteti s kifejti, hogy az alapszabályok oly értelmű módosításáról van szó, mely szerint 6 póttag helyett 12 választassék. Ez a módosítás se oly lényeges, hogy anélkül az ügyvezetés fennakadna. Elvileg helyesli s kéri a jövő évi közgyűlés tárgysorozatára kitűzteni.

Seress ragaszkodik az indítványhoz, melyre az adott okot, hogy vidéken a választmányi üléseket igen nehéz határozatképes számban egybehozni.

Pösch és Juranovics felszólalásai után a közgyűlés előadó indítványához képest az alapszabály-módosítást a jövő évi közgyűlés tárgysorozatára felvenni rendeli.

14. Jogtanácsos előterjeszti, hogy Saláta Gyula, aki 2 év és 8 hónapig volt az egyesület rendes tagja, befizetett tagdíjainak 1/3-ad részét követelte vissza. Az igazgatóság e kérelmet az alapszabályok 31. §-a első bekezdése alapján 993. sz. határozatával elutasította. Ezen határozat ellen Saláta a közgyűléshez fellebbezett.

(Folyt. köv.)

Tokaji Cognac

az Első Tokaji Cognacgyárból
Tokajban.

Központi iroda: -----
BUDAPEST, Aulich-utca 7. szám.

Vezérképviselő: -----
HOLLÄNDER MÓR, Lipót-körút 10. szám.

Szén és Coks

✂

RADNAY KÁROLY

szén- és coks-nagykereskedés

Budapest, Váci-körút 80.
Telefon 26 - 27.

ZELLERIN M.-féle gyári részvény-társaság.

Gyár: ----- ----- Városi raktár: -----
BUDAPEST, VII., Nagydíófa-u. 14. V., Erzsébet-ter 1 (Fürdő-utca sarok.)

Gyárt mindenféle fajta és stylusu

≡ csillárokat és világító-testeket ≡

villamos- és légszesz-világításra.

A „Budapesti kávéipartársulat“ közleményei.

339.
1903 sz.

MÉLTÓSÁGOS FŐKAPITÁNY UR!

Ipartársulatunk tagjai régóta érzik annak hiányát, hogy semmiféle törvényes rendelkezés nincsen, amely a tiltott kártyajátékok felsorolását tartalmazná. Hazai törvényeink és az e részben fennálló székesfővárosi szabályrendelet általánosságban a szerencsejátékokat tilalmazzák, de hogy melyik kártyajáték tekintetű szerencsejátéknak, erre nézve a bírói gyakorlatban kívül sehonnan sem lehet tájékozást szerezni.

Ipartársulatunk a főnforgó bajokon segíteni óhajt és tájékoztatni kívánja a tagokat arra nézve, hogy melyek azok a kártyajátékok, amelyeket üzleteikben játszaniok a törvény büntető rendelkezésénél fogva tilos. E végből tisztelettel esedezünk Méltóságodhoz, kegyeskedjék velünk közölni, hogy melyek azok a kártyajátékok, amelyeknek a kávéházakban való nyilvános játszását a Méltóságod vetetése alatt álló m. kir. államrendőr ég szerencsejátéknak tekinti és mint ilyen tiltózi.

Tagjainknak ily irányban való tájékoztatására annál is inkább szükség van, mert fölmerült esetekben mindig a kávések felelős és sokszor teljesen ártatlanul is ki van téve üzleti érdekeit és egyéni hírnevét veszélyeztető följelentéseknek.

Tekintve, hogy a leirt módon az ellenőrző rendőrhatalóság feladata is nagyon meg volna könnyítve, legyen szabad remélünk, hogy Méltóságod kérésünket teljesíteni kegyeskedik.

Budapestben, 1903. decz. 10.

Kiváló tisztelettel

Némái Antal, s. k., elnök.

Jegyzőkönyv.

Fölvétetett Budapestben, 1903. évi november hó 9-ik napján a budapesti kávéipartársulat választmányának rendes üléséről. (Folytatás.)

52. Elnök jelenti, hogy több kerepesi-uti vendéglő rendkívüli zárója ügyében azt a választ kapta, hogy a rendőrség ily engedélyek megadásánál a fennálló szabályok értelmében jár el. Tudomásul szolgál.

53. Elnök jelentése, mely szerint az orsz. szimmüvészeti akadémia szegénysorsa növendékei részére a f. évben is több ingyenes reggelit és uzsonnát eszközölt ki, jóváhagyólag tudomásul vétetik.

54. Elnök jelenti, hogy Császár Gyula ipartársulati tag ellen, ki a tagsági díjakat 1901. november 1-e óta nem fizeti, a VI. ker. kir. járásbírótság előtt pert indított. Az ügyben mult hó 29-ére kitűzött tárgyalás, melyen személyesen jelent meg, f. hó 19-ére halasztatott. Beható tárgyalás után fölhívja a választmányt az elnököt, hogy az ügy további vitelét ügyvédre bizza és annak befejezéséről tegyen jelentést.

55. Elnök jelenti, hogy panasz érkezett hozzá, mely szerint az V., Báthory-utczában egy új kávéház nyitása tervezetik. Mint-hogy a kérdéses környéken már elegendő kávéház van, kérvényt intézett az V. ker. előjáróságához, hogy az iparengedélyt a tervezett üzletre ne adja meg. Erre a kérvényre válasz még nem érkezett. Tudomásul vétetik.

56. Elnök jelenti, hogy Magyarics Ágoston, a kávésegédek betegsegélyező pénztárának alelnöke, az ipartársulati karácsonyfalapra 20 koronát adományozott. A választmány az adományért köszönetét nyilvánítja, miről Magyarics Ágoston ur értesítendő.

57. Elnök jelentése, mely szerint az iparhatósági megbízottak választása f. évi december hó 20-án lesz, tudomásul szolgál.

58. Elnök bemutatja az országos iparegyesület megkeresését a Magyar Ipar cz. lap pártolása iránt. A jelenvolt választmányi tagok mindnyájan kötelezőleg kijelentették, hogy az említett lapra a jövő évi január hó 1-től előfizetnek, az ipartársulat tagjai körében fölkérendők, hogy a lapot megrendelni sziveskedjenek.

59. Elnök jelenti, hogy a Szegedi vendéglős- és kávéipartársulat meghívta társulatunkat elnökének, Juranovics Ferencnek 10 éves jubileuma alkalmából rendezendő ünnepélyre. A szegedi ipartársulathoz ebből az alkalomból üdvözlő átirat intézendő.

60. Elnök javaslatára a választmány Kemény Géza titkárnak a sz. kásos évi renumeráció fejében 100 koronát és képviselői költségek fejében szintén 100 koronát szavaz mng.

61. Harsányi Adolf utalja, hogy a f. hó 20-án tartott társasvacsorán egy emlékiratot terjesztett elő, melynek czélja az, hogy az ipartársulat tagjait a hazai ipar pártolása eszményének megnyerje. Ezt az emlékiratot most rövid indokolás kíséretében hivatalosan is benyújtja és a következő indítványt terjeszti elő:

I. Határozza el a választmány, hogy az ipartársulat tagjait körtevéiben fölkéri arra, hogy

a) azon cikkekből, amelyek belföldön termeltetnek, illetve gyártanak kizárólag hazai termékeket, illetve gyártmányokat vásároljanak;

b) azokat a cikkeket, amelyek kizárólag külföldről szerezhetők be, vagy közvetlenül a termelőtől vagy magyarhoni, illetve belföldi kereskedőtől vásárolják.

II. Fölvívást intéz a választmány azokhoz a külföldi cégekhez, amelyeknek cikkeit eddig a bécsi, illetve osztrák vezérképviselő közvetítésével jutottak Magyarországra, hogy a helybeli önálló vezérigénység föllállításáról legkésőbb hat hónapon belül gondoskodjanak, máskülönben az ipartársulat a kérdéses cikkeknek a budapesti kávéházakból való kiküszöbölése iránt fog mozgalmat indítani.

Berger Leó ezzel kapcsolatban a következő indítványt terjeszti be:

A megindítandó mozgalom minél gyorsabb és eredményesebb kivitele végett a választmány — számítva a hazafias sajtó és a nagyközönség támogatására — megkeresi az *Orthon* írók és hírlapírók köre és a *Budapesti újságírók egyesülete* elnökségét, hogy a mozgalmat a hírlapok útján minél szélesebb körben ismereteni sziveskedjék. Ugyancsak megkeresi a választmány az *országos iparegyesület* és a *budapesti kereskedelmi és iparkamarát*, hogy a mozgalmat a maguk részéről is támogatni sziveskedjenek. Határozza el végül a választmány, hogy *Harsányi Adolf* elterjesztését és az annak alapján hozott határozatát tudomásul veszi és az izzó pártolás czéljából az ország összes kereskedelmi és iparkamaráinak és a főváros összes ipari és kereskedelmi testületeinek, illetve egyesületének megküldi. *Weingruber* Ignác indítványozza végül, hogy a mozgalom állandó vitelére a választmány végrehajtó bizottságot küldjön ki. Ennek tagjai gyanánt *Némái Antal* elnöklése alatt *Berger* Leót és *Harsányi* Adolfot ajánlja, az irásbelei teendők ellátása az ipartársulati titkárra volna bízandó.

A választmány *Harsányi* Adolf és *Berger* Leó indítványait egyhangu lelkesedéssel határozattá emeli. *Weingruber* Ignác indítványát a választmány szintén elfogadja azzal, hogy a végrehajtó bizottságba póllólag még *Schreiber* Hugó felügyelő-bizottsági tagot is kiküldi.

62. A Magyar Védőegyesület fölvívása, hogy az ipartársulat és annak tagjai az egyesületbe lépjenek be és az alapítandó kávébehozatali társaság aláírásában vegyen, illetve vegyenek

Ve déglő vagy kávéházi helyiség

kiadó Aranyos-Maróthon (Barsvármegye székhelye) törvényszék, járásbírótság, adóhivatal stb. A házban 12 évig vendéglős és 7 éven át kávéház volt Uj, modern épület. Minden kitérő, biztos üzlet volt. Ugyanitt eladó egy tükros pénztár, egy tekeasztal és néhány asztal.

Bővebbet SZABÓ KÁLMÁNNÉ-nál, Aranyos-Maróthon.

Alkalmi vétel.

Teljes boremeltyű szivattyu, csakis kitünő minőségű, emeltyű-szivattyuval, szivócsővel, kutyafővel, hordócsappal, 2 darab 2/3 hollandi csavarral, 3 darab hollandival, 2 méter spirális csővel és 20 méter garantirozott prima ólommentes borecsővel tökéletesen bevonva.

1" átmérővel	241 kor.	66 fill.
5/4" "	295 "	20 "
1 1/2" "	346 "	46 "

Ezen árak csak addig érvényesek, a míg a készlet tart és nagy raktárhelyiségeim kiirtése után a raktárarak lépnek érvénybe, melyek egyedül a csöveknél 45%-al drágábbak. — Legújabb pinceszagadásági árjegyzékemet küldöm ingyen és bérmentve.

Watterich A. Budapest, VII. ker., Dohány-utca 5. sz.

részt, tudomásul vétetvén, a megkereső egyesület értesítendő, hogy kockázattal járó vállalatokban az ipartársulat alapszabályai értelmében nem vehet részt, egyébként a fölhívás a tagok figyelmébe ajánlatlik.

63. A Szendrői ezüstárugyár levele, melyben ipartermékeit ajánlja, megfelelő eljárás végett kiadatik a hazai ipar pártolása ügyében kiküldött végrehajtó-bizottságnak.

64. Schreiber Hugó indítványára a választmány Stern Fülöp volt tag özvegye részére 20 korona segélyt szavaz meg.

65. Berger Leó indítványára a választmány Némái Antal elnöknek az ipartársulat ügyeinek buzgó és sikeres vitele körül kifejtett fáradhatatlan tevékenységeért elismerését és hálás köszönetét nyilvánítja.

66. Elnök megköszöni a személye iránt ezuttal is megnyilvánult bizalmat és elismerést, igérvén, hogy továbbra is lan- kadatlan buzgalommal fogja a szívéhez nőlt társulat ügyeit intézni. Egyéb tárgy nem lévén, elnök az ülést este 6 $\frac{1}{2}$ órakor berekeszti.

Kemény,
titkár.

Kmft.

Némái,
elnök.

KÖZGAZDASÁG

— **Pinczeszövetkezet Pécsen.** A pécsi termelők elhatározták, hogy a 80-as években alapított és rövid időre rá elaludt pinczeszövetkezetet ismét életre keltik. Akkoriban persze még kereste a külföld a pécsi borokat, míg ma bizony nem igen örvendenek a keresletnek. Arra óhajtának tehát most a pécsi termelők súlyt fektetni, hogy a szervezendő pinczeszövetkezet vezetése szakavatott kezekre, oly férfiakra bízassék, akik alapos képzettség mellett élénk tevékenységet is fejtenek ki érdekében.

— **Élelmezési kiállítás.** Berlinben a német vendéglősök köteléke 1904 re főzőipari, hadsereg-élelmezési, nép-élelmezési és szeszértékesítési kiállítást tervez. A védnökséget a német trónörökös, a diszelnökséget Berlin város főpolgármestere vállalta el. Mar eddig is sok kiállító jelentkezett. A kiállítási iroda: Berlin, Friedrichstrasse 172.

— **A Magyarországi szálló- és fürdővállalat r.-t.,** mely 1903. április 18 án 1.600,000 K.-val alakult, csonk első üzletévében 37,641 korona veszteséget szenvedett, mely kedvezőtlen eredményt az igazgatóság jelentése a társulati alakulási költségeknek s annak tulajdonítja, hogy az átvett telepek rendbehozatala tetemes költségeket okozott. A tátralomniezi új szálló építéséhez már hozzáfogott a társaság s reméli, hogy azt 1905. nyarára üzembe veheti. A csorbatói új szálló terveit pedig most dolgoztatja ki. A társaság eddig 29,709 K. hitelt vett igénybe és azonkívül bérösszegekért, adókért és biztosítási díjakért 25,793 K.-val tartozik. Az 1.6 millió K. részvénylőkére még 998,883 koronát kell a részvényeseknek befizetniök, 150,480 korona készpénz pedig a Magyar leszámítoló- és pénzváltó-banknál van letéve. A megvásárolt tátralomniezi szállók épületeinek értéké 318 623 koronával, az új szállók eddigi építési költségei 13 722 koronával szerepelnek a mérlegben; butorokba, anyagokba, felszerelési tárgyakba, italokba és élelmiszerekbe 132,666 korona van befektetve.

— **Sörtermelésünk hanyatlása** október hónapban is folytatódott: összesen csak 77,946 hl. sörlét jelentettek be ebben a hónapban megadóztatásra, vagyis 3850 hl.-rel kevesebbet, mint tavaly októberben. Az új kampány eddig eltelt két hónapjában a termelés 151,926 hl.-ről 133,006 hl.-re, azaz 18,920 hl.-rel = 12 $\frac{1}{2}$ %-kal hanyatlott, a bejelentett mennyiség után járó söradó és söredópótlék pedig 165,147 koronával 1.769,010 koronára csökkent.

HASZNOS TUDNIVALÓK.

A borok fekete töréséről.

Irta: Kecskeméthy Géza.

A bor fekete törése alapján véve ártalmatlan, de annál kellemetlenebb borhiba, mert a kifogástalan színű bor pohárba vagy kancsóba kerülván, előbb kékes, utóbb egészen fekete színűvé válik. Ezen szineződést egy vasvegyület okozza, mely a vasnak cseszavvali egyesülésével származik. Ugyanis némely bor már természetéről fogva kisebb nagyobb mennyiségű vasat tartalmaz, míg más esetben ez gondatlanságból, illetve hanyag kezelés folytán jut a musthoz vagy borhoz és többnyire mint vasoxydul szerepel benne. Ezen vasoxydul a cseszavval nem egyesül s így észre sem vehető a borban. Mihelyt a bor levegőre kerül, a benne levő vasoxydul a levegő és nem mint sokan hiszik, a viláosság behatása folytán vasoxyddá változik át, mely a borban levő cseszavval nyomban vegyileg egyesül s a közönséges tintáéval mindenben egyező fekete csapadékot alkot, amit fekete törésnek nevezünk. Ezen tinta-szerű finom fekete csapadék hosszabb állás után minden kezelés nélkül magától is leülepedik s fejtéskor leválasztható a borból. De miután ezen ülepedési folyamat néha tulsokáig tart, mesterséges módon siettetni is észszerű.

A gyógyítás legsikeresebben úgy eszközölhető, hogy a hibás bort először is lefejtjük, még pedig úgy, hogy e közben minél több levegővel érintkezzék. Ezt úgy érhetjük el, hogy a csapra ugynevezett fejtőrőzsát erősítünk, vagy ennek hiányában a fertály fölé tartott kis nyírfaseprőre vékony sugarban eresztjük le a bort, hogy jól felhabzódva, lehető sok levegővel érintkezzék. Ez alatt a borban levő összes vasoxydul vasoxyddá változik át. Ez a bor cseszavtartalmával vegyileg egyesülván, fekete csapadékot alkot, melyet derítés által a hordó aljára üpíthetünk. A derítés legészszerűbben úgy eszközölhető, hogy minden hektoliter borra 1—1 $\frac{1}{2}$ friss tyuktojás-fehérjét kerítünk. Ezt tiszta vászonruhán átörjük s azután habbá verjük. Mihelyt ezzel elkészültünk, a megderítendő hordóból 2—3 fertály bort ki- veszünk és a habbá vert tojásfehérjét az egyik fertály borhoz kis nyírfaseprővel alaposan és gyorsan hozzá- keverjük. Az így előkészített derítőanyagot tölcseren át mielőbb a hordóba öntvén, az egész bormennyiséggel alaposan és lehető gyorsan összekeverjük. A keverést megfelelő szerszám hiányában tiszta léczdarabbal vagy karóval is eszközölhetjük. A derítendő hordóból azért kell előzetesen 2—3 fertály bort külön venni, hogy ezen alapos és beható keverés alkalmával a bor a hordóból ki ne ömölhesen. Az elkeverés még tökéletesebbé tehető, ha a hordót előzetesen csapra verjük s a csapot megnyitván, a kiömlő bort fertályonként tölcseren át a hordóba visszaöntjük. Elkeverés után a félretett 1—2 fertály bor is visszaöntendő, miközben a hordót akonanyílása körül fakalapácsal jól megveregetjük, hogy a bor habját mielőbb elveszítse. A hordót másnap újra feltöltvén, teljes letisztulásáig (mintegy 2—3 hétig) állani hagyjuk, mikor aztán fekete üledékétől lefejtés által végleg megszabadítható. Ugyanis a borba került tojásfehérnyehab a cseszavval egyesülván, pelyhek alakjában kiesapódik s ezen pelyhek mihamar a hordó fenekére ülepsznek, miközben a finom fekete csapadékot is magukkal ragadván, a bort kristálytisztává teszik. Ha ezen mód sem szüntetné meg teljesen a bajt, nem marad más hátra, mint a hibás bort savtartalomban dus, egésszéges új borral elkeverni. Ugyanis minél savanyabb valamely bor, annál jobban védve van ezen borhiba ellen, mert a fekete törés kizárólag csak sav-

szegény boroknál fordulhat elő. Ez okból a borok savtalanításától vagy az új borok tulságos lehülésétől óvakodni czélszerű, mert ennek is savtalanító hatása van. Tudniillik a tulhideg helyen álló borból a borkósav a hordó oldalaira kikristályosodik s a később fel is melegedő bor azt soha többé visszaoldani nem képes. Továbbá azon legyünk, hogy sem a must, sem a bor rozsdás vasrészekkel soha érintkezésbe ne kerüljön. Czélszerű tehát a szüretelő gépek, eszközök vasrés-eit tisztán tartani, használatba vétel előtt az esetleges rozsdától alaposan letisztítani. E közben pár fillér áru borkövet vásárolván, azt kevés forró vízben feloldjuk s vele az összes vasrészeket azon melegiben kétszeresen bevonjuk. Az így előálló borkőbevonat teljesen elszigeteli a musttól a vasrészeket. Szüret után pedig az újból alaposan áttisztított vasrészeket tiszta vazelinnel jó vastagon bekenni czélszerű, hogy ezáltal a rozsdaképződésnek eleje vétsék. A már kész borhoz a vas többnyire fejtéskor, a fejtő edények rozsdás abrónesaitól vagy a hordóajtócskán levő szorító vastól kerülhet. A pintérek ugyan az ilyen szorító vasat olvasztott kénnel vagy a szorító vas fölötti hézagba teljesen beleillő tölgyfaszelettel el szokták szigetelni. Azonban később ez, kivált gondatlan kezelés közben, kieshet, a kén pedig lepatoghat. Ezért a hordóajtócska levétele s visszahelyezése alkalmával ennek épségére és rozsdamentességére kiváló figyelmet fordítsunk.

(*Borászati Lapok.*)

• KÉRDÉSEK ÉS •
• FELELETEK •

Ezt a rovatot állandóan vezetik. A hozzáik intézett kérdéseket közzéteszük s ha azokra olvasóink részéről válasz nem érkezik, a szerkesztőség gondoskodik róla, hogy megbízható szakemberek feleljenek meg rájuk.

Kérdések:

47. számú kérdés: Mely rendelet írja elő a kimérésre használt üvegedények hitelesítését?
48. számú kérdés: Hogyan történik a vörösboros hordók szintelenítése?
49. számú kérdés: Hogyan kell a rézgálicizű bort kezelni?

Feleletek.

Felelet a 47. sz. kérdésre: Az italmérési és ital-elárusítási helyiségekben tartható s kimérésre és mértékként használható palaczkok és poharakra nézve az 1899. évi 6523. számú kereskedelmi miniszteri rendelet az irányadó. Eszerint a vendéglőkben, koreasmákban s egyéb nyilvános helyeken, mint bodegák, borszók, mulatók stb., ahol közönségesen bort vagy sört kimérnek, kimérés és mértékként használt palaczkok és poharak kizárólag mérték-hitelesítési koronabélyeggel hitelesítve használandók. Nem tartoznak azonban a hitelesítési kötelezettség alá a czimlappal ellátott és bedugaszolt, lepecsételt, illetőleg egyéb alkalmas módon maradandólag elzárt állapotban forgalomba hozott, finom borral töltött palaczkok, valamint az ivópoharak, melyek palaczkok mellé adatkak.

Felelet a 48. sz. kérdésre: Ha a vörösboros hordó akkora, hogy kiforrázzással s kigőzölgéssel nehéz mozgathatósága miatt meg nem tisztítható a falába beivódott borfestéktől, úgy lehet rajta segíteni, hogy a színanyagot chlorgázzal tüntetjük el. E végre teszünk bele aajtján át egy edényben hektónként 15 gr. chlórmentes s ezt leöntjük 7 gr. kénsavval és 7 gr. vízzel. Mint-hogy ezen gáznak belélekezése veszélyes, a beöntést magában a hordóban hirtelen kell elvégezni s aztán gyorsan elzárni. Hat óra alatt a chlorgáz a vörösszint lemarja; ekkor az edényt kivesszük, a hordót vizsu-

gárral kimossuk s légiárásnak teszszük ki, hogy a fotógáz kipárologjon belőle vétképen. Ezután a hordót bekénezzük s nyolcz nap mulva mint immár szintelent használhatjuk.

Felelet a 49. sz. kérdésre: Ha nem állott sokáig a must a rézgáliczos kádban, valószínű, hogy nem is jutott a kád oldalára rakódott s nehezen oldódó rézgáliczos mészesapadékból rézvegyület beléje, s így a bor állítólagos élvezhetlensége csak képzelődésen alapul. Ennélfogva mindenekelőtt tessék meggyőződni róla, vajjon tényleg van-e rézvegyület a kérdéses borban. Ez a következőleg eszközözendő. A szóban levő borból egy kis mintát veszünk s ha nem lenne elég tiszta, egy kisebbszzerű tölcserbe illesztett itatós papíron átszűrjük. Az így átszűrt tiszta bort kémcsőbe vagy ha ez nem állana rendelkezésünkre, kisebbszzerű tiszta pohárba öntjük és bármely gyógytárban kapható szőlőcukorból (dextroseból) egy késhegynyt keverünk hozzá s borszeszláng fölött fölforraljuk. Ha tényleg réz volt a borban, akkor forralás után fekete csapadék fog képződni, ami a bor színét legalább is többé-kevésbé fekesés árnyalatúvá teendi. Vörös boroknál ezen feketés zineződés ki nem vehető, miért is a vörös bort a kísérlet meg-ejtése előtt szinteleníteni kell. Ezen szintelenítés következőleg történik. A kémlendő vörös bor mintához egy kevés friss, oltott meszet keverünk s elkeverés után fölforraljuk, majd ülepedni hagyjuk, az üledék fölötti szintelen bort itatós papíron átszűrjük s szőlőcukor hozzáadása után újból fölforralván, az esetleges fekete csapadékot jól kivehetjük. Habár az eljárás elég egyszerű, mégis ajánlanám a kísérlet megtételéhez a legközelebbi gyógyszerész szivességét igénybe venni. Ha tényleg volna réz a borban, legezészerűbb leend cognacfőzésre felhasználni.

Szállodások, Vendéglősök, Kávésok, Pinczerek és Kávésgedek Orsz. Nyugdíjegyeselete.

Szakipari alapon létesített, hazánkban és a külföldön is páratlan biztosító intézet. Közel 200000 korona alaptőkével. **A saját, az özvegye és árvái jövőjét biztosítja, ki tetszés szerinti összegre biztosítja magát.** Az egyesület igazgatósága **Budapest, VII., Wesselényi-utca 4. sz. alatt van és érdeklődőknek szivesen küld alapszabályokat, kimutatásokat stb.**

Harcz a külföldi sörök ellen.

Már jó ideje, hogy társadalmunk legkülönbözőbb rétegei harcot indítottak a külföldi és különösen az értéktelen osztrák sörök beöznlése ellen. S bár az így megindult mozgalom sok tekintetben eredménynyel járt, a sörtermelés nálunk mégis állandóan apadóban van, jeléül annak, hogy még mindig nagy mennyiségben áramlik hozzánk a külföldi sör. Ezt igazolja a pénzügyminiszteriumnak legutóbbi kimutatása Magyarország sörtermeléséről és söradójáról, mely szerint az idei októberben 77,946 hektoliter sört termelték a tavalyi 81,796 hektoliter ellenében és a szeptember hó 1-étől október végéig termelt sör 133,006 hektoliter volt a tavalyi 151,926 hektoliter ellenében. Az adóösszeg nem mérvadó az összehasonlításnál, mert az adóösszeg nem felel meg a kitüntetett sörmenyiségnek, minthogy az adóelengedések is tekintetbe vétetnek.

Ezen elszomorító statisztikai adatokkal szemben örvendetes megnyugvást és reményt merithetünk ama

tényből, hogy a külföldi, leginkább osztrák sör behozatalának egyre aggasztóbb emelkedése radikális intézkedésre birt egyes pénzügyi hatóságokat. Így például a pozsonyi és több pénzügyi igazgatóság a *kérvényezőknek csak oly föltétel mellett adja meg az italmérési engedélyt, ha ezek határozottan kijelentik, hogy nem fognak külföldi sört mérni.* A bécsi lapok természetesen ezen főnnakadtak és sajnálkozva, részben méltatlankodva konstatálták, hogy a pénzügyigazgatóságok ez eljárás ellen hiába fordultak a magyar pénzügyminiszteriumhoz. Legutóbb a *Fremdenblatt* fakadt ki amiatt, hogy a *pozsonyi* hatóság a magyar sör kizárólagos kiméréséhez köti az italmérési engedélyt. Az osztrák parlamentben is szóvá tette az ügyet *Formanek* képviselő interpelláció alakjában. Mi a magunk részéről, a hatóságoknak e kétségkívül radikális beavatkozását nemcsak helyesnek és szükségesnek, hanem föltétlenül hazafiasnak tartjuk és egyedül célravezetőnek is, ha másképen nem lehet megakadályozni az osztrák és egyéb külföldi sörök beözönlését. Mindenki úgy védekezik, ahogy tud. Tessék minden új vendéglőstől írásbeli kötelező nyilatkozatot kérni az iránt, hogy nem tart külföldi sört, s mi szeretnők látni, ki fog merni e miatt támadást intézni a pénzügyigazgatóság ellen? Itt az ideje, hogy ne csak ideálisták támogassák a magyar ipart, hanem a hatóságok is. Ez többet ér ezer vezércikknél s milliónyi anketnél. Ezen fontos közgazdasági kérdéssel különben lapunk legközelebbi számában behatóan fogunk foglalkozni.

Nyilatkozat.

Lapunk f. évi december hó 1-én megjelent számának »Innen onnan« rovatában megírtuk, hogy a budapesti Elite kávéház tulajdonosai Kóczé Antal cigányprimást zenekarával Keiner Márkus Király-kávéházából különböző ígéretekkel elcsalták és ezáltal magukat azon gyanulnak tették ki, hogy egy kartársunknak előre megfontolt szándékkal okoztak jelentékeny anyagi károsodást. Természetes, hogy egyidejűleg ezen eljárást — mint szaklap — az egyéni és üzleti tisztesség, főleg azonban a kávéipar közérdekei szempontjából bírálat tárgyává is tettük.

Mivel e közlemény folytán a Laukó és Hevesiczég egyik czégtársa egy lapban olyan tartalmu nyilatkozatban válaszolt, mely lehet ugyan, hogy méltó ama lap színvonalához és a nyilatkozatot aláírt czégtárs egyéniségéhez, bennünket azonban még azon kötelezettség alól is fölment, hogy arra csak egy szóval is reaktáljunk.

Miután azonban Keiner Márkus a nevezett cigányprimás ellen 65779/fk. II. 1903. számú beadványával a bünyenítő eljárást megindította, az ügy érdemére vonatkozólag kötelességünknek tartjuk kijelenteni, hogy:

1-ször: Összes eddigi állításainkat egész terjedelmükben változatlanul fentartjuk, így nevezetesen újból is állítjuk, hogy Kóczé Antal a Király-kávéházból megszökött, megszökött az Elite-kávéház tulajdonosainak csábítgatása folytán, ki nem egyenlített előlegek hátrahagyásával és hogy erről Laukó és Hevesi tudtak, sőt mi több, egyedül nekik tulajdonítható, hogy Keiner a cigánynak adott előlegeket vissza nem kapta.

Kijelentjük ezt annyival is inkább, mivel biztos tudomásunk, írott bizonyítékaink vannak arról, hogy nevezettek annak idején ugyanígy csalták el Rácz Laci cigányprimást Árvay Ottótól, kinek zsebéből is így 5200 koronát segítettek kiemelni, egyetértve az élelmes cigány-királyllyal.

2-ször: Nem felel meg a valóságnak, hogy Hevesi

czégtárs a cigányprimás által felvett előlegek ügyének rendezését Keiner Márkussal f. évi december hó 6-áig akár telefonon, akár máshogyan, szóval vagy írásban, személyesen megkísérelte volna. Csak annyi tény, hogy főpinczére által 2000 koronát ajánlott ugyan fel, de ezzel egyidejűleg azt követelte, hogy Keiner nyilatkozatban jelentse ki, hogy összes követelése, mely pedig 5000 koronára rug, ki van egyenlítve. E fellépés ad legtöbb okot az előre megfontolt csalásban való bűnrészesség gyanujára.

Végül kijelentjük, hogy miután állításaink bizonyítására, a Hevesi Adolf nyilatkozatában foglalt nemtelen gyanúsítások megtorlására bőséges alkalmunk lesz az ellene megindítandó sajtóperben, ez ügyben további polémiába nem bocsátkozunk, annyival is inkább, mivel az övéhez hasonló fegyverekkel élni nem szoktunk.

Budapesten, 1903. december hó 7-én.

A »Magyar Vendéglős- és Kávés-ipar« szerkesztősége.

F. Kiss Lajos.

Barta Béla.

• VEGYES HIREK •

— **Az italmérési engedélyek szaporítása.** A Magyar szőlősgazdák orsz. egyesületének a kismértékben való elárúsítási engedélyek szaporítására irányított törekvése, melylyel lapunk mai vezércikkében behatóan foglalkozunk s mely a vendéglősipart valóságos végelpusztulással fenyegeti, egy lépéssel nagyot haladt előre és parancsoló szükséggé teszi immár, hogy e törekvessel szemben a »Magyar Vendéglősök Orsz. Szövetsége« is minél gyorsabban és minél erősebben állást foglaljon. Mint ugyanis értesülünk, f. évi december hó 12-én Zselénszky Róbert gróf vezetése alatt tekintélyes tagokból álló nagyszámu küldöttség tisztelgett Lukács László pénzügyminiszternél, a kitől a küldöttség vezetője a *Magyar Szőlősgazdák Országos Egyesülete* és a küldöttségben képviselt *Magyar Gazdák Szövetkezete, a Kecskeméti Gazdasági Egyesület* stb. nevében a boritaladó leszállítását, a házi fogyasztás adómentesítését, a pálinkahamisításnak részint szigorú ellenőrzés, részint az esszenziáknak súlyosabb megadóztatása révén való korlátozását s lehető megszüntetését és a *lelkészek, tanítók, községi és állami tisztviselők számára a kismértékben való italelárúsítás engedélyezését* kérték. Lukács László pénzügyminiszter kijelentette, hogy az italmérés és ennek keretében a *kismértékben való elárúsítás törvényben van szabályozva* s mikor ez a dolog újból a törvényhozás elé kerül, készséggel fogja a mostani kérelmet a *lehetőséghez képest felhasználni.* A pálinkahamisítás ügye most van tanulmányozás alatt. A boritaladó leszállítását szívesen teszi tanulmány tárgyává és a mennyiben ez más fontos állami érdekekkel össze nem ütközik, készséggel támogatja. Habár a pénzügyminiszter nyilatkozatát, tekintettel arra, hogy válaszában a már meglevő törvényes intézkedésekben foglalt intézkedésekre hivatkozott és a küldöttség által kifejezett kívánalmakat csak a lehetőséghez

képezt ígérte teljesíteni, s így *O Exczellenziája választát mi is megnyugvással fogadhatjuk*, mégis mivel a nagy erélyvel és tagadhatatlanul óriási befolyású társadalmi tényezők által megindított mozgalom most már *kétségkívül nemsokára a törvényhozás színe elé kerül*, iparunk hivatott képviselőire, első sorban országos szövetségünkre háramlik ama nagy, de ép oly hálás feladat, hogy állást foglalva a túlzott agrár törekvések képviselői ellen, amugy is agyonterhelt és agyonnyomortott iparunkat a teljes tönkremeneteltől megmentsék.

— **Müller Antal újabb kitüntetése.** Lapunk zártakor értesülünk róla, hogy a legutóbbi ksjenői udvari vadászatok alkalmával ugy József Ágost kir. herczeg, mint Augusztá kir. herczegnő Müller Antalt, a Park-Klub és az Országos Kaszinó vendéglőst, országos nyugdíjgyesületünk derék alelnökét, aki az előkelő vadásztársaság konyháját általános megelégedésre vezette, udvari és kamarai szállítójukká nevezték ki. Mídon ezen újabb kitüntetést örömmel adjuk olvasóközönségünk tudomására, egyuttal üdvözljük is Müller Antalt, mint iparunk egyik lelkes előharczosát, aki ezen megérdemelt elismeréssel nemcsak magának szerzett dicsőséget, hanem vendéglősiiparunknak is. Meg vagyunk róla győződve, hogy ezen második kitüntetés csak egy határkö az ő ipari működésében, melynél meg nem áll s tudásával halad előre. és viszi előre iparunk érdekeit, melynek plántálására sok ilyen férfura van szükségünk.

— **Vendéglősök állásfoglalása a borértékesítés ügyében.** A „*Magyar Szőlősgazdák Országos Egyesülete*“ folyó évi december hó 4-én Zselénsky Róbert gróf elnöklete alatt tartott igazgató-választmányi ülésén foglalkozott a vendéglősöknek a borértékesítés ügyében álláspontjának megbeszélésével. Előadóként ez ügyben dr. *Drucker* egyesületi igazgató szerepelt, aki megelégedéssel jelentette, hogy lapunk az egyesület iránt meleg érdeklődést tanusít és a szőlősgazdák egyesületének minden akcióját tőle telhetőleg felkarija. „Ennek jelentőségét — ugymond — legkevésbé sem szabad kicsinyelni. Egyrésztől köztudomás, hogy az elfogyasztott borok túlynomó része vendéglők útján kerül forgalomba, másrésztől pedig ismeretes a vendéglősök azon jogos panasza, hogy ők képtelenek ellenőrizni a kereskedők által rájuk tukmált borok eredetét, s így kerül az a rengeteg olasz-magyar borkeverék és más bizonytalan származásu bor a fogyasztók asztalára. Ennek oka az, hogy a kereskedők a vendéglősök hitelígyényét igen kulánsul elégitik ugyan ki, de viszont kötelezték is ezeket minden szállított ital átvételére. Így a fogyasztó is roszszul jár, mert bizalmatlansága a koresmai italok iránt jogosult, a vendéglősök is, mert nem birnak a drága és gyakran nem szolid közvetítéstől megszabadulni. Ezért keresik most ujabbban a vendéglősök a termelőkkel a közvetlen érintkezést. Így a vendéglősök igen elterjedt szaklapja, a „Magyar Vendéglős- és Kávésipar“ a mi egyesületi tagjainak ingyen ajánlja fel boraik hirdetését, mely ajánlközást a választmány örövendetes tudomásul vette és a tagoknak tudomására fogja hozni.“ Nem kevésbé fontosnak jelezte előadó, hogy a nevezett lap már régtől fogva behatóan foglalkozik annak eldöntésével, miképpen lehetne a borbeszerzés és értékesítés kérdéseit e két osztály érdekeinek megfelelően megoldani. Véleménye szerint legcélszerűbb volna, ha a vendéglősök borbeszerzési hitelszövetkezetet létesítenének és ez a termelők pinceszövetkezeteivel lépne szoros nexusba és azon-

kivül Budapesten egy állandó borvásár létesülne, ahonnan kisvendéglősök is bármikor tetszés szerint 1—2 hektoliter bort vennének át esetleg hitelbe. A választmány ezen kérdést a magyar bor jövője érdekében rendkívül fontosnak tartja. Az elnök, dr. Molnár István, Rácz Sándor, Rácz György felszólalása után a választmány elhatározta, hogy igazgató lépjen a „Magyar Vendéglős- és Kávés Ipar“ szerkesztőségével érintkezésbe és amennyiben az ügy élére oly vendéglősök állnak, akiknek neve elég garanciája a sikernek, ugy az egyesület is majd ki fogja küldeni a szükséges tagokat. A M. Sz. O. E. ezen rendkívül fontos határozatát őszinte örömmel fogadjuk, s mert meg vagyunk róla győződve, hogy ez az egyedüli mód a borértékesítés kérdésének helyes megoldásához, csak annyi a hozzátenni valónk, hogy a *szőlősgazdák egyesülete által megindítandó bármily irányu mozgalom eredményre csak ugy számíthat, ha az egyesület az erre egyedül illetékes „Magyar Vendéglősök Országos Szövetségé“ -vel lép érintkezésbe.*

Figyelmeztetés. Figyelmeztetjük a „**Szállodások, vendéglősök, kávéosok, pinczerek és kávéossegédek orsz. nyugdíjgyesülete**“ **budapesti választmányának** tisztelt tagjait, hogy a választmány titkára a központi irodában (VII., Wesselényi-utca 4. sz. I. em.) **minden hétfőn 3—6-ig** hivatalos órákat tart és ezen időben a tagoknak egyes üzleti ügyekben mindennemű felvilágosítást megad.

A budapesti választmány elnöksége.

— **A „Budapesti kávéosipartársulat“ társasvacsorája.** A budapesti kávéosipartársulat f. évi december hó 7-én tartotta társasvacsoráját a váczi-köruti *Förster* vendéglő külön termében, melyen ugy az ipartársulat tagjai, mint a velük üzleti összeköttetésben álló czegek képviselői igen szép számban jelentek meg, kik a termet egészen megtöltötték. *Némái* Antal ipartársulat elnökön kívül jelen voltak: *Arvay* Ottó Ede, *Bodó* Adolf, *Drechsler* Béla, *Császár* Gyula, *Gebauer* József, *Glaser* Fülöp, *Goldberger* Salamon, *Grüneck* Gusztáv, *Harkai* Mór alelnök, *Harsányi* Adolf, *Hevesi* Adolf, *Holstein* Zsigmond ellenőr, *Kainer* Márkus, *Kaiser* Miksa, *Katona* Géza, *Klein* Ignác, *Pollák* Samu, *Reisner* Gyula, *Salzer* Albert, *Salzer* Ignác, *Schaár* Sándor, *Schanzer* Nándor, *Seemann* Károly, *Szeiffert* Antal, *Tauber* Salamon, *Walter* Bernát ipartársulati tagok, *Kemény* Géza ipartársulati titkár, *Barta* Béla, *F. Kiss* Lajos szerkesztők. A vendégek közül *Beitum* Sándor, *Boskovitz* Sándor, *Fischer* Miksa tojásnagykereskedő, *Hoffmann* Sándor, *Hokesch* József a *Brázay* czég képviselője, *Kerekes* Miksa a *Piatnik* kártyagyár képviselője, *Mátray* József, *Mátray* Mór és *Winter* Miksa a *Zwack* czég képviselője. A vacsora egyike volt a legsikerültebbeknek és pedig nemcsak azért, mert a *Förster* híres konyhája ugyancsak kitett magáért s a felszolgált pompás ételek és kitűnő borok mellett a jelenlevők élénk társalgás közben egymás után derültek jókedvre, hanem azért is, mert az elnök szokásos, ez alkalommal is rendkívül tartalomgazdag üdvözlő beszéde valamint *Bodó* Adolf és *Harsányi* Adolf rendkívül érdekes és aktuális felszólalásai a megbeszélésre felette alkalmas témát nyújtottak. A cigányzenészeknek a kávéosokkal szemben gyakorolt óriási visszaélései a téma révén egészen új világitásban, egy incidens révén napirendre, mely a napilapoknak is alkalmat adott arra, hogy lapunk révén e kérdéssel behatóan foglalkozzanak és így remélhető, hogy a felmerült éles

ellentétek folytán ezen gyűlöletes kérdés radikális orvoslásra fog találni. Magával az inczidenssel részletesen nem foglalkozunk, ámde nem hallgathatjuk el Némái Antal ipartársulati elnöknek szigorúan pártatlan, igazságos és objectív állásfoglalását, mely lapunk álláspontjának oly határozott igazolása volt, mely amig egyrészt bennünket hálára készít, addig másoldalról reményt nyújt arra, hogy erkölcsi súlyánál fogva a jövőben lehetlenné fogja tenni a tisztességtelen verseny áldatlan tulkapásait.

Ezen szinte szenzációs eseményt megelőzőleg Némái Antal elnök — a vacsora derekán — a következő beszédet mondotta:

Tisztelt Uraim!

Még csak néhány rövid hét előtt, bárkivel is találkoztunk kereskedővel és iparossal, ügyvéddel vagy orvossal, arra a kérdésre, hogy hogy hogyan és mikép van az illető, mindenki csak panaszkodott, türhellennek mondta a helyzetet, s annak az általános és nyomasztó pangásnak hátrányait emlegette, mely egyaránt nehezedett gazdasági életünk minden egyes tényezőjére, s így a mi üzleteinkre, a kávéházakra is. Ma, amidőn őszinte örömmel konstatálhatjuk, hogy a politikai láthatáron tornyosult felhők oszlófényben vannak s újra derengeni kezd felettünk a nap éltető sugara, mindenek lelkét egy új, szebb és helyesebb jövő reménye emeli föl. Mert amint a haza bölcsői belátták, hogy elértek ama határhoz, melyen tüllépní sem helyes sem czélszerű nem volna, hogy derék és hazafias küzdelmükkel, melylyel törekvéseik leejelentékenyebb része beteljesedett meg lehetnek elégedve: újra gazdasági érdekeink felé terelődött a közfigyelem, lassanként visszatérve pedig foglalkozásunkhoz a kenyérgkérdés igazán csak most fog bekövetkezni. Egy töredék kivételével, mely még mindig folytatja a harcot ma az általános közfigyelem és érdeklődés a gazdasági kérdések felé fordul, melyek megvédésére tulajdonképp csak most kerül a sor. E tekintetben oly erővel és hatalommal nyilatkozik meg a közóhaj, miszerint biztosra vehetjük, hogy a szomszédos Ausztriával, mely mindeddig valósággal kizsákmányolta hazánkat gazdaságilag — eredménnyel fogunk megbirkózhatni. Ez alapon remélhetjük azt is, hogy a közel jövő szebb, jobb és dicsőségtelesebb lesz és hogy az általános fellendüléssel egyidejűleg, mely gazdasági életünket új alapokra van hivatva fektetni, a mi iparunk is — mindnyájunk javára új virágzásnak és erőteljes fejlődésnek fog újból indulni. Hogy ez minél előbb így legyen s minél nagyobb mérvben, erre a kívánságra, e kívánság mielőbbi beteljesedésére emelem poharamat. (Lelkes éljenzés.)

Végül pedig engedjék meg igen tisztelt Uraim, hogy egy régi jó szokásnak eleget téve, őszinte örömmel üdvözöljem két új kartársunkat *Szeiffert Antal* és *Schaár Sándor* urakat, kik ma első ízben jelennek meg körünkben és akikben ipartársulatunk lelkes és ügybuzgó tagokat nyert, továbbá új vendégeinket *Mátray Mór*, *Mátray József* és *Hokesch József* urakat. (Éljenez.) Végül őszinte örömmel jelentem, hogy egy budapesti czég, hogy a magyar ipar érdekében indított mozgalmunk feletti elismerésének jelét adja, ötszáz koronát adományozott segélyalapunk javára. Az eredményt be fogjuk jelenteni ipartársulatunk választmányának is, mely köszönetét illő formában fogja bejelenteni. (Helyeslés.)

Az elnök nagy tetszéssel fogadott beszéde és bejelentései után *Harkai Mór* alelnök emelkedett fel szólásra és igaz érzéstől áthatott beszédben az ipartársulat kincsére, fáradszathatlan ügybuzgalmu elnökére Némái Antalra emelte, ki egyéni kiváló tulajdonságaival nemcsak kartársai körében, hanem a székesfőváros társadalmi életében is kiválóan díszes polezra jutott, mire

Némái Antal megleghangu beszédben mondott köszönetet, mely intim vonatkozásaival többször élénk derűtséget is keltett.

Harsányi Adolf a kávéházakról és a kávésokról beszélt, kik jóformán nem is tudják, milyen nagy hatalmat képviselnek. A kávéház szerinte ma a nyilvánosság megnyilatkozásának époló kizárólagos helye, mint a régi rómaiak fóruma, az olaszok galériái, hol a közvélemény útját szabják meg. E thémával kapcsolatban tért át a kávésokra, akik miként a thermopylei hősök magasan lobogtatva a magyar iparpártolás zászlaját egyuttal a jótékonyág ügyét is szolgálják, gondos polgárokként örömmel és lelkesedéssel gyűjtve azok részére, kik szégyre szorulnak. Utána még többen beszéltek. Így *Kemény Géza* ipartársulati titkár nagy tetszéssel fogadott beszéddel a szeretetreméltó házigazdát és kiváló vendéglősparo-t *Förster Konrádot* éltette, *Bodó Adolf* pedig arra szölitotta fel a jelenlevőket, hogy bojkottálják azt a két cigányprimást, akik a kávésoknak a legtöbb anyagi kárt okozzák. E beszéd félreérthetetlen czélszései felszólalásra készítették *Kainer Márkust*, aki erőlyes és határozott hangon beszédével viszont *Hevesi Adolft* szólalta meg. *Némái Antal* is hozzászólt a kettejük közt felmerült, lényegében közérdekü ügyhöz, mely azóta a napilapokat is bőven foglalkóztatta, míg végre *F. Kiss Lajos* szerkesztő hosszabb beszédben fejtegette lapunknak álláspontját, melyet a jelenvölkak meg-megújuló lelkesedéssel tettek a magukévá. Ezzel az estély végett is ért, s mindenki azzal a tudattal távozott, hogy a zenekérdést, ha a kávésok társadalmi és egyesületi összetartását megmenteni, a tisztességtelen versenynek elterjedését megakadályozni, egyesek anyagi tönkremenetelét lehetlenné tenni akarják minél előbb és bármily módon, de feltétlenül rendezni kell.

— **Karácsonyi iparpártolás.** Az Orsz. Ipar-egyesület végrehajtó bizottsága a következő felhívás közzétételére kérte fel lapunkat, melyet legmelegebben ajánlnak megszívlelésre t. szaktársainknak:

A karácsonyi vásár kezdetén azzal a kéréssel fordulunk a magyar közönséghez, hogy ne vegyen idegen holmit karácsonyi ajándékul. A szeretet ünnepén áldozunk a hazafiságnak. Ez az áldozat dus kamatokkal fog megtérülni, mert csak első látszatra áldozat, a valóágban gyümölesözö befektetés. Nem hazafias önzetlenséget, hanem hazafias önzést kíván tőlünk. Arról van szó, hogy azokat a milliókat, amelyeket karácsony előtt ajándékokra kiadunk, ne adjuk a külföldnek, hanem adjuk a magyar iparnak, a melyet istápolni nemcsak hazafias kötelességünk, hanem életbevágó érdekünk is. Ha minden magyar ember azzal az erős elhatározással indul a karácsonyi bevásárlásra, hogy csak magyar készítményt vásárol, egyszerre erős lát-szatja lesz a magyar társadalom iparpártoló felbuzdulásának. Legjobb alkalom ez annak bizonyítására, hogy nemcsak lelkes szóval, hanem okos tettel is pártoljuk a hazai ipart. Ne szalaszszuk el ezt az alkalmat. Ajándékról van szó, amelyet szabadon választunk meg, nem pedig szükségletről, amelynél olykor rá vagyunk utalva a külföldi készítményre. Csak olyan tárgyat válaszszunk, amely itthon készült. Vehetünk szépet is, jót is, olcsót is. A magyar apa magyar játékszeret adjon gyermekének kezébe. Szüleinknek, testvéreinknek, barátainknak magyar földön készült ajándékkal kedveskedjünk. A szeretet ünnepén karoljuk fel szeretettel az istápolásunkra nagyon rászoruló, zsenge magyar ipart, amelynek sohasem volt nagyobb szüksége a támogatásra, mint mostani sanyaru helyzetében. Ajánljuk ezt a kérésünket a magyar közönség jóindulatába s erős a hitünk, hogy nem kérünk hiába. Építjük ezt a hitünket a magyar közönség hazafias lelkiismeretére, hazafias önére.

— **Iparhatósági megbizottak választása.** A székesfőváros tanácsa az iparhatósági megbizottak választásának napjaul folyó évi december hó 20-át tűzte ki. A választások színhelye az egyes kerületek előjáróságainak épülete. Vendéglőseink és kávéseink figyelmét ez uton is felhívjuk a választásra és kívánatosnak tartjuk, hogy jogaikat mennél tömegesebben gyakorolják.

— **A győri vendéglősök szikvizgyárának felavatása.** A győri szállodások, vendéglősök, kávések ipartársulati szövetkezetének szikvizgyárát a szövetkezet saját házában folyó évi december hó 3-án avatták föl a tagok és számos vendég jelenlétében. A megnyitóbeszédet Wölfl Pál szövetkezeti elnök tartotta, Németh Károly dr. pedig magas szárnyalású beszédben a szikvizgyár megalapításáról és az eddigi működésről számolt be. Utána a jelenvotlak a „buffet“-be tértek, hol élénk jó kedvben az esti órákig maradtak együtt.

— **A temesvári kávé- és vendéglős-ipartársulat** legutóbb tartott ülésén Löwinger Jaques temesvári gyártelep-igazgatót, Ozanics Ferencz orsovai szállodatulajdonost, valamint Kohn Hugó verseczi szállodatulajdonost az ipartársulat körül szerzett érdemeik elismeréséül az ipartársulat tiszteletbeli tagjainak választotta meg. A megválasztottaknak az ipartársulat elnöksége az okleveleket küldöttségileg nyújtotta át.

— **A pálinkahamisítások ellen** a „Magyar Szőlősgazdák Orsz. Egyesülete“ legutóbb tartott ülésén három felirat tervezetét fogadta el. Nevezetesen elhatározta, hogy feliratot intéz a belügyminiszterhez a pálinkamérések nyilvántartási idejének korlátozása és a közegészségellenes és pálinkakészítésre szolgáló eszenciák szigorubb ellenőrzése ügyében. Továbbá másik kérvényt a pénzügyi, egy harmadikat a kereskedelemügyi miniszterhez aziránt, hogy a pálinka adója emeltessék fel és hogy a külföldről bejövő pálinkaneműek nagyobb vámmal sújtassanak, ugyszintén, hogy a külföldről érkező eszenciák kötelező vegyvizsgálatát is rendeljék el.

— **A Nagyváradai Szállodások, Vendéglősök, Kávések és Kereskedőipartársulata** 1903. évi december hó 17-én délután 3 órakor rendkívüli közgyűlést tart a következő tárgysorozattal: 1. Jelentés a temesvári országos szövetségi gyűlés lefolyásáról. 2. A kereskedelmi és iparkamara átirata a szakiskola fentartására megszavazott 200 korona évi segélyről és az ügy állásáról. 3. Az 1884. évi XVII. t.-cz. alapján alkotott szabályrendelet életbe léptetése tárgyábani intézkedések megitétele. 4. Az évi rendes közgyűlés határnapjának megállapítása.

— **A debreczeni pénzcserzakiskola segélyezése.** A debreczeni szállodások, vendéglősök és kávések ipartársulata jóvoltából Debreczenben tavaly pinczértanoncz-szakiskola nyilott meg, melynek fentartásához a debreczeni ipar- és kereskedelmi kamara is megfelelő segélylyel járult hozzá az elmúlt iskolai évben. A debreczeni ipartársulat ez évben is segélyt kért az ipar- és kereskedelmi kamarából, mely az erre vonatkozó kérvény alapján, tekintve azokat a nemes törekvéseket, a melyeket a szakiskola kifejt, a kért segélyt a folyó évre is megadta.

— **Hymenhirek.** Augusztich Viktor, a sárvári főhercegi uradalom pinkamindszenti intézője nőül vette Ritter Janka kisasszonyt, Ritter Lajosnak a sárvári „Korona szálloda“ tulajdonosának leányát. — Gyürky József balassagyarmati vendéglős nőül vette Végh Margitka kisasszonyt, Végh Benedek ipolynagykéri földbirtokos leányát. — Neubauer Gusztáv, Neubauer József szenteleki vendéglős fia eljegyezte Pósch Gizella kisasszonyt, Pósch József németújvári vendéglős leányát. Neuwirth Sándor a „Pester Lloyd“ kiadóhivatalának főtisztviselője eljegyezte Holstein Lujza kisasszonyt,

Holstein Árminnak, a budapesti „Nádor szálloda“ tulajdonosának leányát. — Báron Vilmos sirkőkereskedő Illokról eljegyezte Zweig Lujza kisasszonyt, Zweig Mórnak a „Központi szálloda“ tulajdonosának leányát Baján.

— **A boritaladó leszállítása.** A Magyar Szőlősgazdák Országos Egyesületének közgazdasági szakosztálya Bernáth Béla országgyűlési képviselő elnök-lésével a boritaladó leszállításánál elkövetett visszaélésekkel foglalkozott és elhatározta, hogy az ügyben a pénzügyminiszterhez fölterjesztést tesz.

— **Osztrák vendéglősök kívánalmai.** Az osztrák szállodások és vendéglősök összes ipartársulatainak küldöttsége járt december 4-én az osztrák kormányelnöknél, a kereskedelmi miniszternél és a képviselőház iparügyi bizottságánál, hogy a birodalmi vendéglős kongresszus felterjesztéseinek elintézését meg-sürgesse. A küldöttség szónoka különösen a következő kívánásokat hangsúlyozta: betiltandó a vegyeskereskedésben a bor, sör és pálinka árusítása; a vendéglősipar képeítéshez köten-dő; orvoslandó az a baj, hogy az ipartársulatoknak nincs felfolyamodási joguk. A legnagyobb visszásság a képeítés-i kényszer hiánya, holott a vendéglősök nagy áldozatokat hoznak a szakiskolák fentartására. Arra kérték tehát a kormányelnököt, hogy az obstrukcióra való tekintettel a legsürgösebb lépések iránt rendeleti uton intézhedjék addig is, míg az ipartörvény módosulása lehetségessé válik. A küldöttség mindenütt biztató választ kapott. Az osztrák vendéglősök e mozgalma, melyre mintául a magyarországi vendéglősök 1885. és 1896. évi országos kongresszusai szolgáltak, világos jele annak, hogy iparunk a Lajthán tul épp oly nehézségekkel küzd mint Magyarországon. *Nálunk, a hol még rendes viszonyok közt is — ha nincs obstrukció, a törvényhozás jórészt a külföld kopirozására szoritkozik, az osztrák vendéglősök mozgalma azért kelt általános érdeklődést, mert remélhető, hogy ha Ausztriában rend lesz, rend lesz nálunk is.* Itthon csak akkor kapunk igazat, ha kormányférfiaink a külföldről lesznek kitanitva arra, hogy igazunk van. Azért figyelemmel fogjuk kísérni ezt az akeziót, melytől ránk is sok hasznosat várunk.

— **A budapesti kávé ipartársulat karácsonyfa-alapjára Magyarics Ágoston ur, a kávésegedékek betegsegélyző-pénztárának alelnöke, ujabban ismét 20 koronát adományozott. Ugyanerre az alapra az ipartársulatnak december 7-én tartott társasvacsoráján 11 K. 80 fillért gyűjtöttek. Az alap végösszege most 1542 K 81 fill.**

— **Inkriminált novella.** A mányi nagyvendéglős, Bárány Sándor nem lehetett valami nagyon istenfélő ember, mert leányát, akit egy szomszédfalubeli legény vett feleségül, nem engedte a templomban megáldani. Ezért sokan haragudtak meg rája, köztük Pap Albert ottani református lelkész is, aki haragját egy novellába öntötte bele, amelyet könyvalakban jelentetett meg néhány hónappal később. A novellának hőse egy Róka Sándor nevű egyén, a Bárányhoz című koresma tulajdonosa volt, aki mint lelketlen, izgató ember volt lefestve, aki már két évet ült a börtönben. Bárány Sándor vörös hajáról és szakálláról rögtön ráismert Róka Sándorban a novella hőisére s sajtó utján elkövetett rágalmazásért perelte be a lelkészt. A székesfehérvári törvényszék tényleg vád alá helyezte Pap Albertet s a lefolytatott tárgyalás után, amelyen számos tanu igazolta a vádat, 50 korona pénzbüntetésre ítélte a vádlottat. A királyi ítélőtábla most foglalkozott a a vádlott lelkész felebbezésével s az ítéletet, Nagy Dezső védő meghallgatása után, helybenhagyta, mert meggyalázónak találta azt, hogy valakiről azt írják, habár novellában is, hogy két évig börtönben ült.

— **A kávéipar elfajulása.** Panaszos levelet kaptunk Biharország fővárosából, melyben arról értesítik lapunkat, hogy ott egyes kávéháztulajdonosok — félretéve minden szemérmét — nyíltan hirdetik, hogy *üzletük egész éjjel nyitva van és nő kiszolgálásra van berendezve.* A városi rendőrhatalóság, daczára, hogy a női kiszolgálás szigorúan tiltva van, nemcsak megtűri, de sőt támogatni látszik e törvényellenes állapotokat, melyek már-már annyira fajultak, hogy a jobb érzésű nagyváradai kávéosok szinte szégyenkeznek foglalkozásuk miatt. Közöljük a hozzánk megbízható forrásból érkezett panaszt, abban a reményben, hogy a *nagyváradai ipartársulat,* mely tagjai erkölcsi és anyagi érdekei iránti fogékonyságának a multban már oly sok jelet adta, ez alkalommal is *teljes erélylyel fog fellépni a kávéipar tisztességét veszélyeztető elfajulások ellen,* melyek alkalmasak lehetnek ugyan arra, hogy egyesek épp oly gyors mint tisztességtelen módon meggazdagodjanak, de emellett halálos sebet ütnek a tisztas kávéiparon, mely mindennel kiállja a versenyt, csak az eleven hus kínálatával nem. A nagyváradai rendőrség pedig vegyen példát Kolozsvár főkapitányától, ki városát egy hét alatt tisztította meg a hasonló büntésszektől és legyen nyugodt, egy hajszála sem fog emiatt meggörcsülni.

— **A szombathelyi Casinó vendéglő.** Szombathelyi szaktársaink körében állandó és élénk megbeszélés tárgyát képezi az ottani Casinó vendéglőjének bérleti ügye, mely *eklatáns bizonyítéka ama kiálló igazságtalanságoknak, melyeket vendéglőseink üzleti életükben napról-napra szóltanul kénytelenek eltűrni.* E vendéglő is, mint sok más hasonló, tengő-lengő casinó és klub-vendéglő mindaddig, míg nem a jelenlegi tulajdonosai — *a Pösch testvérek* — tulajdonába került, valóságos karrikatúrája volt az igazi vendéglőnek. A bérlő Pösch testvérek szorgalma, szakavatottsága, üzleti realitása azonban megmentette az üzletet a végelpusztulástól éppen akkor, mikor a casinó igazgatósága egyszer s mindenkorra be akarta zárni annak kapuit. Két esztendeig bajlódott-kinlódott a két testvér, míg e változás eredményei láthatóvá váltak, s mindenki, de leginkább a nagyközönség azt hitte, hogy a casinó igazgatósága mindenkép méltányolni fogja a bérlők becsületes törekvéseit és az üzlet érdekében hozott óriási anyagi áldozatait. De nem így történt. Jött egy fűszer- és esemegekereskedő, ki a helyiségekért jóval nagyobb bért ajánlott fel a vendéglős-bérlő által fizetettnél, és a Pösch testvérek egy szép reggelen csak arra ébredtek, hogy *két esztendeig hiába dolgoztak, hiába teremtettek egy virágzó és közkeveltségnek örvendő vendéglőt,* most lehetnek tovább és kezdhetik a dolgot — előlről. A szegény vasúti vendéglősök jutnak eszünkbe, akik igen gyakran jutnak hasonló kellemes helyzetbe és épp úgy nem tudnak magukon segíteni, mint Pöschék, kiket egy speczerájós stájergerolt ki a koresmájukból.

— **Halálozás.** *Waldmann Lajos* a régi „Magyar király” kávéház volt tulajdonosa Nagyváradon hosszas betegedés után 67 éves korában elhunyt.

— **Adatok a bajor sörről.** Most jelent meg a müncheni sörgyárak kimutatása az 1902. évi termelésről. Münchenben összesen huszonhat sörgyár főzi a barna italt. Ez a huszonhat sörfőző 1902-ben összesen 1.408,162 hektoliter malátát használt el, minthogy pedig egy hektoliter malátából 2-2 hektoliter sör készül, München sörtermelése 1902-ben 3.074,344 hektoliter sör volt. Ebből megáiban München városában 1.517,998 hektolitert fogyasztottak el. München lakosságára fejenként 298 liter sörfogyasztás jut, a mi szép porció ital; de mégis kevesebb, mint 341 liter, a mennyit a statisztika szerint 1901-ben a bajor főváros mindenik lakosa megivott. Egy esztendő alatt tehát München lakossága

fejenként negyvenhárom liter sörrel lett mértékletesebb: két év alatt pedig nyolczvankilenc literrel, mert 1900-ban a fejenként való porció még 387 liter sör volt.

— **Váltóhamisító ügynök.** A budapesti m. kir. államrendőrség folyó évi december hó 2-án délelőtt letartóztatta Szántó Bernát harmincz éves ügynököt, a ki néhány hónappal ezelőtt sok szép reményre jogosító vendéglőt nyitott az Erzsébet-köruton. A kőbányai polgári részvény-sörfőzőből vásárolta a sört, de készpénzt ritkán adott ki a zsebéből. A mikor hitele ugyancsak meg volt terhelve, a polgári sörfőzőnek egy ezerkoronás váltót adott, a melyen édesapjának neve is szerepelt. A váltót leszámította egyik fővárosi bank, de Szántó nem gondoskodott a lejáratokról. Az ezer koronás váltó a mult héten lejárt s megóvatolták. Akkor derült ki, hogy a váltó összes aláírásai hamisak. A váltóhamisító ügynököt letartóztatták.

— **Külföldi konkurrenzia.** Az Internationale Company Waggon Lits, amely tudvalevőleg egész Európa vasutjain kizárólagos jogát bírja az étkező és hálókocsik közlekedtetésének, szerte a világon szállodákat is építtetett. Most nálunk Budapesten is akar egy Palace-Hotelt építeni, a jövő esztendőben megüresendő régi tőzsde-épület helyére. Az első pillanatra a terv tetszetősnek látszik, de ha tekintetbe vesszük, hogy a Waggon-Lits társaság nem az idegenforgalom ide való terelével akarja virágzóvá tenni szállodáját, hanem az évenként amugy is Magyarországra eső csekély idegen forgalmat — amely most a meglévő magyar szállodákban oszlik szét — akarja konnexió révén magának lefoglalni: akkor egészen világos, hogy nemcsak semmi okunk nincs örvendeni a Waggon-Lits társaság terveinek, de sőt határozottan ellene kell állást foglalnunk. Becsületes magyar szállodások és részvénytársaságok nagy és nehéz küzdelemmel tudnak megélni, vagy némi jövedelemre szert tenni s ezeket most minden közérdekű czél nélkül védtelenül kiszolgáltatni egy idegen részvénytársaságnak sehogyan sincsen inyünkre. *Az összes hivatott tényezők hazafias kötelessége megakadályozni a dolgot, a Pesti Lloyd Társaságtól pedig, amelynek tulajdonát képezi a régi tőzsde-épület, elvárjuk, hogy semmiféle kedvezményben nem fogja részesíteni azt a vállalatot, amely csak egészségtelen — mert egyenlőtlen feilverekkel küzdő — konkurrenzit hoz a magyar szállodák és vendéglők nyakára, amely továbbá a magyar forgalomnak bárminemű fejlesztésére még csak reményt sem nyújt s végül amely vállalat tulajdonosai az étkező és hálókocsik magyarországi vállalatánál már sokszor megmutatták azt, hogy magyar érdekek iránt semmineműi regardákkal sincsenek.*

— **Egy fajmagyar élczlap.** Az ujjab magyar társadalom sok mindenféle elemnek teljesen össze nem vegyült konglomerátuma. A vegyülés proceszusa ugyan nyílvánvaló, de megismernének még benne mint a hegyitőbar, a melybe sok felől hordják vizüket a hegyifolyók, az idegen áramok. Az ilyen, még teljesen ki nem alakult társadalmak különösen alkalmasok a szatírára, mert bővében vannak a magukban véve is mulatságos felemás-elemeknek, a Kraxelhuber Tóbiásoknak, a Tallérossy Zebulonoknak, a Wewreshegy Dávidoknak. Ám az ilyen tréfás típusok fölfedezéséhez az igazi humorista szemére van szükség, a melyet nem a külső fonákosság kacagtatnak meg, hanem az az őseredeti ellentmondás, a mely a lelkük és tetteik, gondolataik és szavuk járása között nyilvánul. A melyik élczlap leginkább bővében van az ilyen típusoknak, az tapintott leginkább eleve-nére a nemzet humorának, az annak a legméltóbb képviselője. Nincsen és nem volt magyar élczlapja, mely a kacagató s mind a mellett egész fajokat jellemző figuráknak olyan sorozatával dicsekedhetnék, mint

a „*Borsszem Jankó*“. A közmondás rég szárnyára kapta ucvüket s ha ma azt halljuk valakiről, hogy Mokány Berczi, vagy hogy Kraxelhuber Tóbiás, hát annak a belső mivoltával azonnal tisztában vagyunk. A magyar nyelv s a magyar stílus szó- és képkincese szanekzionálta ezeket a fogalmakká vált alakokat, a nevük képeket ébreszt s egy-egy körülményes jellemzéssel ér fel; a jövő korok trópus- és metafora-szótárában benne fog szerepelni a „*Borsszem Jankó*“ alakjainak neve s ez a körülmény már egymaga a halhatatlanságot jelenti.

A „*Borsszem Jankó*“ humora az eleven magyar életet tükrözi vissza minden vonatkozásában. A lap egész beosztása olyan, hogy meglátszik rajta az alkalmazkodás a nap eseményeihez. A „*Borsszem Jankó*“-nak azért minden sora aktualitás, tehát eleven valóság s nem mondva csinált vidámság, nem szürüjbből kirázott adoma és móka. Ebben is különbözik a »*Borsszem Jankó*« egyéb nemzetek éleclapjaitól. Az egykoru életüket soraiban és képeik, a melyek kedvesen torzító kinematográf módjára rögzítik meg nyomban és jellemzően a napnak röppenő mozzanatait, a közelet szereplőinek tetteit és mondásait s a nagy közvélemény ítéleteit. Ilyenformán a »*Borsszem Jankó*«-nak minden egyes száma egy-egy dióhéjba szorított fejezete a kortörténetének, a mely azzal, hogy a való dolgoknak rendszerint a visszaját mutogatja, a komoly história ítéleteinek ellenőrzésére ad alkalmat. Mert ha torzít is a »*Borsszem Jankó*« humora, ha kaczagásra is ingerli az olvasót az arányok mértéktelen eltolásával, de a magva, a gerince mégis a való élet. Búban és örömben hűséges osztályosa a magyarnak a »*Borsszem Jankó*«, igt és zamatot ad az életnek, fokozza az étvágyat és segíti az emésztést. Nagyon hibázik azért az a vendéglős, vagy kávé, a ki nem tartja vendégei számára. Hiszen olcsóságra sincsen párja a külföld selejtes éleclapjai között, a melyek, sajnos, még mindig elég vigan burjánzanak magyar vendéglőkben és kávéházakban s azonfelül még értékes ajándékkal is kedveskedik előfizetőinek: a »*Borsszem Jankó*« remek színes festményével, a melyre *Linek* Lajos művészi keze eredeti mivoltukban varázsolt rá a legmagasabb magyar éleclap halhatatlan alakjait.

— **A nagyváradai Széchenyi-szálloda jövője.**

Schuch József a Nagyvárad város tulajdonát képező Széchenyi-szálloda bérlője két év múltán lejáró bérletének 12 évre való meghosszabbításáért folyamodott, egyben a kávéház modern átalakításának megengedését kérte, melynek költségeihez a város is hozzájáruljon. A város pártolólág intézte el a bérlő kérelmét. Meghosszabbítja a bérletet az eddigi bérösszeg fenntartása mellett s azzal, hogy a bérlő a mérnöki hivatal ellenőrzésével saját költségén renováltatja a kávéházi helyiséget s köteles az épületbe villamos világítást bevezetni.

— **Két jó, öreg korcsmáros.** Gyuláról írják lapunknak: „Két régi gyulai vendéglős válik meg az üzletétől, *Herodek* és *Messinger* s a gyulai vendéglői és kávéházi vendégek szinte elégikus hangulatban tűnődnek azon, hogy mi is lesz most, ha ez a két vendéglős, a kiknek a neve jóformán összeforrt minden jóízű mulatság emlékével, hiányozni fog a megszokott környezetből, a mulatságok megszokott programjából. Mert *Herodek* is, *Messinger* is a régi-régi, jóvilágbeli vendéglősök közül való tipikus gyulai alakok voltak. *Herodek* idestova 23 esztendeje, *Messinger* 28 éve gyulai vendéglősök. Egyénileg szimpatikus, kellemes modoru üzletemberek voltak s mint ilyenek, nagy népszerűsége tettek szert vendégei előtt. *Herodeknek* már édesatyja a „Magyar Király“ fénykorában, annak hosszú időn keresztül tulajdonosa hagyott jó renométi fiának, ki később az „*Otthon*“ kávéházat és vendéglőt vette át és vezette hasonló jó renométi mellett, *Messinger* pedig tipikus alakja, eredeti beszédmódorával és jó

mondásaival fészkelte be magát a vendégek kegyeibe. Mindkét távozó vendéglőst sokan sajnálják. *Herodek* Eleken vette át az ottani Nagyvendéglőt, ez az oka távozásának. *Messinger* koránál fogva vágyik a pihenés után. Ebben a szomorú, válságos időben, midőn a régi és új vendéglők kapui egymás után záródnak, hogy újabbaknak adjanak helyet, és a név nélküli „féle“ korcsmárosok nyakra-főre szaporodnak, jóleső érzéssel olvassuk a *régimódi, igazi korcsmárosok dicséretét*, kiknek faja — hej! kihalófélben van. A „*Régi jó idők*“ utolsó maradványai pusztulnak-vesznek, helyükre jön a ma szürke üressége.

— **Szénvásárlók figyelmébe.** Nagyon sok panaszt hallottunk már arról, hogy egyes szénkereskedők, nagy vállalatok látszólag olcsóbban adják a szenet, mint egy másik nagykereskedő, azonban a mértéknél behozzák a nyújtott előnyt. Amit vesztenek a réven, azt megveszik a vámon. Kevesebb súlyt adnak, mint a mennyi a vevőt illetné és kész a differenzia szállító és vevő között. Hogy ezt kikerülhessék szaktársaink, fölülte fontosnak tartjuk, hogy *szénszükségleteiket csakis megbízható házaknál szerezzék be.* A budapesti piacon *Guttman* Testvérek köszénbányái (Budapest, V. Mérlegutca 3/a.) és *Radnay* Károly nagykereskedése (Budapest, Váci-körút 80.) nemcsak arra fektetik a főszűlyt, hogy elsőminőségű szenet szállítsanak vevőiknek jutányos áron, hanem szigorúan pontos felügyelet mellett arról is gondoskodnak, hogy mindenkor megfeleljen a rendelt súlynak a szállított súlymenyynység. Mindkét cég vidékre is készséggel szolgál árajánlatokkal.

— **Feljelentés egy budapesti szövetkezet ellen.** *Kohn* Lajos, a megbukott Rémi-mulató volt főpinczére, bünyfenítő feljelentést tétetett *Scheimann* Emil dr. ügyvéd útján, a Budapesti általános hitel-szövetkezet igazgatósága ellen, mert a szövetkezet egy állítólag szíveségből és minden ellenérték nélkül adott 3000 koronás váltót az Országos központi hitelszövetkezet útján ellene peresített s a sommás váltóvégzés alapján a szövetkezetnél elhelyezett takaréketétjét lefoglaltatta.

— **Egy mintaszálloda.** Hogy mire jó az, hogy a hatóságok válogatás nélkül boldog-boldogtalannak megadják a szállodai iparendélyt, arra klasszikus példa Sátoraljaújhelyen *Dicker* Lipótné Vörös Ökörbeli éjeli szállása, amelyen egy különben egészen jól öltözött és jó megjelenésű fiatal ember *Perlmann* Leó erdőberényi szőlőbirtokosnak téli kabátját s vele 400 koronás betéti könyvét ellopta. Érdekes, hogy abban a szobában egy másik lakótársnak — az élelmes szállodásné tehát egy szobában nem kevesebb mint három vendéget kvártélyozott! — sokkal becsesebb ruhadarabjai voltak, de azokat a tolvaj érintetlenül hagyta, mindössze csak cipőjét és nyakkendőjét cserélte ki a másikkal. A rendőrség nyomozza a tolvaj egyént, kiről később megtudták, hogy hónapokkal ezelőtt egy ottani czirkuszban volt alkalmazva. A volt gazdája most Pesten sátorozik, attól fogják megtudni nevét és illetőségi helyét. Mindenesetre nagyon furcsa egy szálló lehet ez a Vörös Ökör, ha nem is kérdik a vendégtől nevét, helyét. Mindezek után valószínű, hogy a városi tanács *Dicker* ő nagyságának hivatalosan fog köszönetet mondani az idegenforgalom emelése körül szerzett érdemeiért.

— **Figyelmeztetés.** Szerkesztőségünk felhívja lapunk előfizetőit *Watterich* Arnold budapesti általánosan szolidnak ismert cég különleges ajánlatára, mely lapunk hirdetési rovatában található. Miután e cég a gummiárak emelkedése előtt nagy mennyiséget vásárolt, ennél fogva abban a helyzetben van, hogy a hirdetésben foglalt bámulatos olcsó áron ajánlhatja bor-sajtóit. Ennél fogva senki se mulassza el ezen kedvező alkalom kihasználását és szükségletét fedezze bizalommal fenti cézgnél.

— **Meglopott vendéglősök.** Friss Sándor sátoralajj helyi vendéglős söresarnokában Mendel Béla borfiu feltörte gazdájának ruhaszekrényét és a benne talált értékes téli kabátokkal, köves aranynyűrűvel, ezüst szivartárczával és több más ingóságokkal odébb állt. A rendőrség keresi a tolvaj borfiut. — *Szerencsen* érdekenyen meglopták Gödör Sándort az ottani vasuti vendéglő bérlőjét. A mult hó utolsó napjára virradó éjjel ismeretlen tettesek betörték a vendéglő helyiségébe és kiszédték a kasszában hagyott mintegy 200 koronát. Ezenkívül más, könnyebben emelhető tárgyakat is magukkal vittek. — *Orsován* a „Takáts szálloda“ vendéglősének Berkovitz Jánosnak pinczéjét ismeretlen tettesek hosszabb időn át rendszeresen dézsmálták, míg a csendőrségnek, mely ellenük már hosszabb ideje nyomozást folytatott, sikerült őket — Berkovitz közvetlen szomszédja háziszolgája és inasa személyében letartóztatni.

— **Kitüntetés.** Berlinben most fejezték be „A természetes élet- és gyógymód“ kiállítását, melyet rendeztek a természetes élet- és gyógymód terjesztésével foglalkozó 87 egyesület, továbbá a Vegetariánusok egyesülete és a „Nősegély“ egyesület, mely Ő Felső Augusztia Victória német császárné és királyné védnöksége alatt áll. Ezen érdekes és fényes szakkiallitáson egy magyar ásványviz, a Szt.-Lukácsfürdői Kristály-forrás, a nagy arany éremmel lett kitüntetve. Berlinben a Szt.-Lukácsfürdő kútvállalata „Unter den Linden 16“ létesítette ásványviz lerakatát, a hol érdeklődést és feltűnést keltenek a nagy plakátok és a Kristály ásványviz szállítására használt magyar fogatok.

— **Olvasóink figyelmébe.** Keleti J. műszer- kötszergyáros szállítja a legjobb pinczértáskákat, továbbá a szállodák részére a törvényben előírt házi gyógyszerárakat. E czég jó hírnévnek örvend s összes olvasóinknak figyelmébe ajánljuk különlegességeit s pedig orvos-sebészeti műszereket, szabadalmazott sérvkötőket, a betegápoláshoz és az első segélyhez szükséges összes eszközöket és pinczértáskákat. A czéget 1878-ban alapította mostani tulajdonosa és főraktára *Budapest, IV. Koronaherceg-utca 17/a.* alatt van. Ide intézendők az összes megrendelések.

RUM

ccgnac, szilvorum, törköly, seprő, allaschben, dictini, chartreuse, császárkörte, málna, eper, gyomo, keserű, fodormenta, rostopschin, vanília, általában az ő szes likőrök, minden berendezés nélkül, hideg uton pár perc alatt házilag előállíthatók az általános an elsmert ártalmatlan aromatikus Baros-féle

eszenciák és kompozíciókkal.

Az italok 1/4—1/8, sőt még oleosbba kerülnek, mintha azokat készen az üzletből vesszük. Továbbá kaphatók: 1 órázati és pinczegazdászati cikkek, borbetegségek elleni szerek és pinczefelszerelési gépek.

Baros Gábor Budapest, VII., Dohány-utca 1/I.
eszenciák, kompozíciók gyára, borászati és pinczegazdászati felszerelések raktára.

— Árjegyzék ingyen és bérmentve. —

Herz Ármin fiai

szalámigyár

Budapest, IX., Soroksári-utca 16/20.

a n. é. közönség szives figyelmébe ajánlja saját gyártmányu, elsmert jó minőségű **szalámiját**, melynek minden rudján ólompecsét van, melyen a gyár védjegye látható.

• ÜZLETI-HIREK. •

Nagy Sándor pécsi vendéglős átvette ugyanott a Bäumlér-féle vendéglőt. **Dvorzsák Károly** Szilveszter átvette Ujpesten a Balogh-féle vendéglőt. **Scheer Lajos** Borosjenőn új vendéglőt nyitott. **Pasule N.** átvette Oraviczán a Novák-féle vendéglőt. **Ugrai Antal** Szentesen az ottani ipartestület házában új vendéglőt nyitott. **Schwarz Pál** kávésvendéglős átvette Pécsen a „Hungária“ kávéházat és sörözőt. **Wallner Antal** vendéglős Aradon a Müller-féle bérházban új vendéglőt nyitott. **Wittlinger Béla** e hó folyamán nyitotta meg a „Trombitás szálloda“-t Pancsován. **Kohn Sámuel** vendéglős Győrött a Hid-utcában új vendéglőt nyitott.

• BÉRLETEK. •

A m. kir. államvasutak szegedi üzletvezetősége pályázatot hirdet a **Jassenova és Oravicza állomásokon levő pályavendéglőre.** A bérlet 1904. május 1-től számítva öt év. Bánatpénz 200 kor. Határidő 1903. decz. 19. A m. kir. államvasutak szegedi üzletvezetősége pályázatot hirdet a **temesvár-józsefvárosi állomásokon levő pályavendéglőre.** A bérlet 1904. május 1-től számítva öt év. Bánatpénz 800 kor. Határidő deczember 19. Temesvárott „**A vasúthoz**“ címzett vendéglő 1904. május 1-től több évre bérbeadandó. Felvilágosítások ugyanott. Moórott egy élénk helyen levő korecmahelyiség pinczével és lakással kiadó. Felvilágosításokkal Táriák Rezső, a Sörház vendéglőse szolgál. A m. kir. államvasutak zágrábi üzletvezetősége **Körös-Krizevci állomásán az állomási vendéglő** bérletére pályázatot hirdet. Határidő deczember 19. déli 12 óra. Bánatpénz 200 K.

Calderoni és Társa

Kishid-u. 8. BUDAPEST IV. Váci-utca 1.

Must és bormérők Wagner, Babó (Klosterneuburgi), Pillitz vagy Oechsle szerint. Bor és mustsávmérők Mollenskopf-féle. Alambic Sallaron detail készülék, Ebulioskop Mailegranától. Liqumeter szeszmeghatározó készülék; készülék fuchsin meghatározására a vörösbortban. Borkörmeghatározó készülék. Hiteles szesz mérők, cukormérők, pálinkamérők stb. **Villamos fagyjelző hőmérők**, szobaablak és pinczehőmérők, maximal és minimal hőmérők. **Aneroid légsúlymérők**, nedvmérők, esőmérők stb. **Szemüvegek és orrcsipesek**, színházi és tábori látosóvek stb. **Fényképezési készülékek.**

— Árjegyzék ingyen és bérmentve. —

KIS KALAUZ

az összes magyar vasutak és hajók

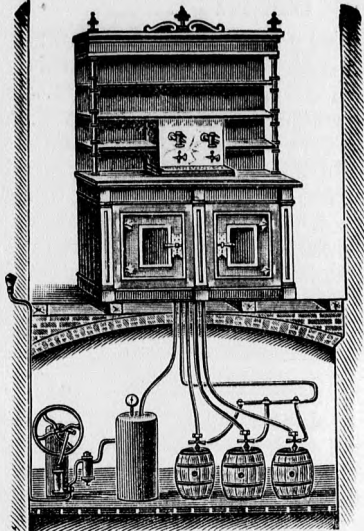
HIYATALOS

adatok alapján összeállított

MENETRENDJE.

Kapható minden dohánytözsdeben.

— ÁRA 20 FI LÉR. —

HIRMANN FERENCZ

érczárugyára BUDAPEST, VII., Csányi-u. 9.

Gyárt
sörkimérő-készülékeket légnyomással és szabad. léghűtővel.

Elvállal régi készülékek átalakítását.

Nagy választék **bor- és söresapokban** valamint mindenmű szivattyukban.

GENTRY- PEZSGŐ

a Budapesti Országos Kaszinó
pezsgője
HUBERT J. E.
es. és kir. udvari szállító
pezsgőbörpinczéiből.

Budapesti képviselő:

Kutassy
Vincze ur
BUDAPEST,
V., Bálvány-utca 26.

A vendég
legkedvesebb
lapja:

a

BORSSZEM JANKÓ

élcslap gyöngyöri szines és egyéb képeivel és még a legtűrelmetlenebb, legidegesebb vendéget is agyonkaczagtató tartalmával. Sa'át érdeke ellen vét az a vendéglős, a ki elő nem fizet.

A BORSSZEM JANKÓ előfizetési ára egy negyed évre 4 kor. Megrendelő-cím: Borsszem Jankó kiadóhivatala, Budapest, Kerepesi-ut 54.

